

JAVNA OBJAVA

**HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. ZAGREB
I PODREĐENIH DRUŠTAVA**

(konsolidirani podaci)

NA DAN 31.12.2014. GODINE

Zagreb, svibanj 2015. godine

SADRŽAJ

1 UVOD	3
1.1 <i>Obuhvat javno objavljenih informacija i izuzimanje informacija iz javnog objavljivanja</i>	3
1.2 <i>Opseg primjene</i>	4
1.3 <i>Izjava o primjerenoosti upravljanja rizicima te profilu rizičnosti</i>	6
2 ORGANIZACIJA	8
2.1 <i>Organizacioni ustroj</i>	8
2.2 <i>Opis pravnih odnosa u Grupi i opis sustava upravljanja i organizacijske strukture Grupe</i>	11
3 SUSTAV UPRAVLJANJA	12
3.1 <i>Uprava Banke</i>	12
3.2 <i>Nadzorni odbor</i>	12
3.3 <i>Odbori Nadzornog odbora</i>	13
3.4 <i>Politika zapošljavanja i Politika raznovrsnosti</i>	14
3.5 <i>Sustavi unutarnjih kontrola</i>	15
3.6 <i>Opis toka informacija o riziku do upravljačkog tijela</i>	15
3.7 <i>Plan oporavka</i>	16
4 PRAVILA O UPRAVLJANJU RIZICIMA	19
4.1 <i>Opća pravila o upravljanju rizicima</i>	19
4.2 <i>Pravila o upravljanju kreditnim rizikom</i>	19
4.2.1 Proces odobravanja plasmana	21
4.2.2 Proces praćenja plasmana	21
4.2.3 Analiza kreditnog portfelja	22
4.2.4 Postupanje s problematičnim plasmanima	22
4.2.5 Postupanje s restrukturiranim plasmanima	22
4.2.6 Sustav ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika	23
4.2.7 Proces klasifikacije plasmana	23
4.2.8 Praćenje portfelja koji nosi kreditni rizik	23
4.3 <i>Pravila o upravljanju tržišnim rizicima</i>	25
4.4 <i>Pravila o upravljanju operativnim rizikom</i>	26
4.4.1 Opća pravila o upravljanju operativnim rizikom	26
4.4.2 Upravljanje kontinuitetom poslovanja	28
4.4.3 Sustav sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma	29
4.4.4 Upravljanje informacijskim sustavom i rizicima koji proizlaze iz uporabe informacijskog sustava	30
4.4.4.1 Opći dio upravljanja informacijskim sustavom	30
4.4.4.2 Upravljanje rizikom informacijskog sustava i povezanim rizicima	31
4.4.4.3 Sigurnost informacijskog sustava	33
4.4.4.4 Održavanje i razvoj informacijskog sustava	34
4.4.4.5 Upravljanje incidentima	35
4.4.4.6 Planovi oporavka IT sustava	35
4.4.4.7 Upravljanje projektima	35
4.5 <i>Upravljanje ostalim rizicima</i>	37
4.5.1 Rizik koncentracije	37
4.5.2 Rizik druge ugovorne strane	38
4.5.3 Valutno inducirani kreditni rizik	38
4.5.4 Rizik države	38
4.5.5 Rizik materijalne imovine	39

4.5.6	Rezidualni rizik	41
4.5.7	Razrjeđivački rizik	41
4.5.8	Rizik prekomjerne financijske poluge	41
4.5.9	Reputacijski rizik	42
4.5.10	Pravni rizik	42
4.5.11	Rizik usklađenosti	44
4.5.12	Strateški, poslovni, rizik profitabilnosti i upravljački rizik	44
4.5.13	Rizik eksternalizacije	46
4.6	<i>Velike izloženosti i kriteriji povezanosti</i>	47
4.6.1	Definicija velike izloženosti	47
4.6.2	Definiranje kriterija povezanosti	47
4.7	<i>Izvješćivanje HNB-u</i>	49
5	CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM	52
5.1	<i>Strategije i postupci upravljanja rizikom</i>	52
5.1.1	Definicije svih rizika	53
5.1.2	Pregled osnovnih načela upravljanja rizicima	55
5.2	<i>Struktura i ustroj relevantne funkcije upravljanja rizikom</i>	57
5.3	<i>Opseg i vrsta sustava izvještavanja i sustava za mjerjenje rizika</i>	61
5.4	<i>Politike zaštite od rizika i smanjenja rizika, te strategije i postupci za praćenje stalne učinkovitosti zaštite od rizika i smanjenja rizika</i>	63
6	REGULATORNI KAPITAL	64
7	KAPITALNI ZAHTJEVI	72
7.1	<i>Sažetak pristupa Banke ocjeni adekvatnosti internog kapitala</i>	72
8	IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE	76
9	ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK	78
10	OPTEREĆENA I NEOPTEREĆENA IMOVINA	92
11	PRIMJENA VIPKR-A	94
12	IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU	107
12.1	<i>Izloženost kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja</i>	107
12.2	<i>Izloženosti na osnovu valutnog rizika</i>	108
12.3	<i>Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja koja nisu uključena u knjigu trgovanja</i>	109
13	IZLOŽENOST OPERATIVNOM RIZIKU	111
14	POLITIKA PRIMITAKA	112
15	UPOTREBA TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA	116

1 UVOD

Na temelju članka 165., Zakona o kreditnim institucijama, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, te sukladno odredbama Uredbe EU br. 575/2013, dio osmi, Grupa s nadređenom kreditnom institucijom Hypo-Alpe-Adria Bank d.d. Zagreb (u daljem tekstu: Grupa) objavljuje sljedeće informacije sa stanjem 31. prosinca 2014. godine za kreditnu instituciju i podređena društva. Svi podaci su iskazani u tisućama kuna, osim ako je drugačije navedeno.

1.1 OBUHVAT JAVNO OBJAVLJENIH INFORMACIJA I IZUZIMANJE INFORMACIJA IZ JAVNOG OBJAVLJIVANJA

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb, sukladno odredbama Zakona o kreditnim institucijama (članak 165., 166. i 167.), Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama (članak 36) i Uredbe EU br. 575/2013, dio osmi – objava institucija, objavljuje sljedeće informacije:

- Informacije o upravljanju koje se odnose na organizacijski ustroj i sustav upravljanja
- Informacije o organizaciji
- Ciljeve i politiku upravljanja rizikom za svaku pojedinu kategoriju rizika,
- Informacije u vezi s opsegom primjene zahtjeva
- Informacije u vezi s regulatornim kapitalom,
- Informacije u vezi s kapitalnim zahtjevima sukladno zahtjevima iz članka 92. Uredbe EU br. 5675/2013 i članka 73. Direktive 2013/36/EU,
- Informacije u vezi s izloženošću kreditnom riziku druge ugovorne strane kao što je određeno u dijelu trećem, glavi II., poglavlu 6;
- Informacije u vezi s izloženosti Banke kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku – informacije u vezi s ispravcima vrijednosti za kreditni rizik
- Informacije u vezi s neopterećenom imovinom,
- Informacije u vezi s primjenom VIPKR-a,
- Informacije u vezi izloženosti tržišnom riziku,
- Informacije u vezi s izloženošću vlasničkim ulaganjima koje nisu uključene u knjigu trgovanja,
- Informacije vezane uz izloženosti Banke kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja,
- Informacije u vezi odabira pristupa za ocjenu kapitalnu zahtjeva za operativni rizik, te način i opseg primjene pristupa za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik,
- Informacije u vezi s politikom primitaka,
- Informacije o upotrebi tehnika smanjenja kreditnog rizika,

Izuzimanje iz javne objave

Banka ne izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s IRB pristupom i ne objavljuje informacije koje se odnose na primjenu IRB pristupa.

U pogledu objave informacija o izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane, Banka prati kreditni rizik druge ugovorne strane sukladno standardiziranom pristupu opisanom u uredbi EU br. 575/2013. Shodno tome, Banka ne izračunava izloženost povratnom riziku kao sastavni dio Internog Modela definiran člankom 291. Uredbe, a sukladno navedenom se izloženost povratnom riziku ne izvještava.

Sukladno HNB dokumentu Obrazloženje za određivanje protucikličkog zaštitnog sloja kapitala za Republiku Hrvatsku, Hrvatska narodna banka je uvela stopu protucikličkog zaštitnog sloja kapitala od 0%, stoga Banka ne objavljuje informacije u vezi zahtjeva za zaštitni sloj kapitala.

Banka nema sekuritizacijskih transakcija i izloženosti te stoga ne objavljuje informacije o takvim izloženostima.

Za izračun kapitalnih zahtjeva za operativne rizike Banka ne objavljuje informacije o primjeni naprednih pristupa za operativne rizike jer ih ne primjenjuje. Banka primjenjuje standardizirani pristup izračuna kapitalnog zahtjeva za operativne rizike sukladno odredbama Uredbe 575/2013 opisanom u dalnjim poglavljima dokumenta.

Ovaj dokument se objavljuje na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb.

1.2 OPSEG PRIMJENE

U skladu s Uredbom EU br. 575/2013, Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (dalje u tekstu: Banka) obveznica je javnog objavljivanja na konsolidiranoj osnovi. U grupu kreditnih institucija u kojoj je nadređena banka Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. na dan 31.12.2014. godine ulaze sljedeća društva:

Naziv društva	Matični broj	Udio u vlasništvu
HYPO ALPE ADRIA INVEST d.d.	1343602	100%
HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o.	1921088	100%

Tabela 1 Konsolidirana društva Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.

Opseg i način konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja su jednaki, što je prikazano u sljedećoj tablici:

Vrsta društva	Naziv društva	Konsolidacija za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi				Konsolidacija u skladu s MSFI		
		Metoda konsolidacije		Društva/ odbitne stavke od regulatornog kapitala	Društva/niti konsolidirana ni odbitne stavke od regulatornog kapitala	Metoda konsolidacije		
		Puna	Proporcionalna			Puna	Proporcionalna	Metoda udjela
Društvo za upravljanje	HYPO ALPE ADRIA INVEST d.d.	X				X		
Leasing društvo	HYPO ALPE ADRIA LEASING d.o.o.	X				X		

Tabela 2 Razlika u opsegu i načinu konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi i sastavljanja finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja

Ne postoje niti su predvidiva značajna pravna ili stvarna ograničenja neodgodivog prijenosa kapitala ili izmirenja obveza između nadređenog društva i njemu podređenih društava.

Banka ne objavljuje informacije vezane uz obuhvat primjene javne objave, jer Grupa nema podređenih društava koja su isključena iz grupe kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj, a čiji je regulatorni kapital manji od propisanog minimalnog iznosa regulatornoga kapitala.

1.3 IZJAVA O PRIMJERENOSTI UPRAVLJANJA RIZICIMA TE PROFILU RIZIČNOSTI

Banka razvija svoje poslovanje i djeluje u skladu s dobrom praksom korporativnog upravljanja. Imala je dobro razvijenu organizacijsku strukturu, sa jasno postavljenim linijama i razinama upravljanja.

Uspostavljen je sustav unutarnjih kontrola koji omogućava Banci pravodobno praćenje i otkrivanje rizika kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u poslovanju. Postupke, kriterije i načine mjerjenja, procjene i upravljanja rizicima Banka propisuje internim aktima, u skladu sa zakonskim propisima, standardima i pravilima struke. Interni akti u pisanim oblicima dostupni su svim zaposlenicima Banke.

Ostvarivanje strateških ciljeva Banke te način upravljanja rizicima definiran je kroz strategiju rizika te niz politika, pravilnika i uputa kojima se definiraju temeljne odrednice u skladu sa zakonskom regulativom i zahtjevima Grupe.

Kontinuirano se procjenjuje profil rizičnosti i redovito revidira postupak procjene adekvatnosti internog kapitala kontinuirano razvijajući metodologije izračuna kapitalnih zahtjeva za sve vrste rizika sa svrhom što efikasnijeg upravljanja rizicima na razini Banke. Jedan od osnovnih procesa koji Banka provodi u sklopu strateškog upravljanja rizicima je proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala ("ICAAP").

Temeljni proces postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je proces procjene materijalnosti rizika u Banci. Procesom se definira, određuje i mjeri razina preuzetih rizika te se uspostavljaju smjernice i procesi kako bi se na što adekvatniji način uspostavilo upravljanje istim. Procjena materijalnosti rizika odnosi se na sve rizike koji nastaju kao rezultat Bančinog poslovanja te preuzimanja rizika iz raznih poslovnih događaja i u konačnici predstavljaju (potencijalnu) izloženost Banke.

Upravljanje strukturom kapitala prilagođeno je poslovnoj strategiji Banke, vrsti i razini preuzetih rizika. Proces planiranja kapitala sastavni je dio cijelokupnog procesa planiranja i budžetiranja Banke te dio procesa postupka procjenjivanja internog kapitala (ICAAP) kojim se procjenjuju sadašnji i budući interni kapitalni zahtjevi za rizike i interni kapital. Na taj način Banka osigurava sigurnost, stabilnost i dugoročnost svog poslovanja, pri čemu preuzima rizike sukladno željenom profilu rizičnosti i u okviru unaprijed definirane sklonosti riziku.

Banka minimalno na godišnjoj razini provodi usklađivanje strategije rizika i poslovne strategije Banke. U slučaju da dođe do značajnih promjena u poslovanju ili profilu rizičnosti pristupa se usklađenju strategije rizika i poslovne strategije.

Banka aktivno upravlja razinom kapitala, te ga održava na visini dovoljno za pokriće rizika poslovanja. Banka je tijekom 2014. godine u potpunosti zadovoljavala sve propisane kapitalne zahtjeve. Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti te sukladno čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama te čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU, Banka osigurava i zaštitne slojeve kapitala:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima, i
- zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 3% ukupne izloženosti rizicima.

Sljedeća tablica prikazuje regulatorni kapital i stopu adekvatnosti kapitala na dan 31. prosinca 2014. godine:

HRK '000	
Regulatorni kapital:	
Osnovni kapital	4.565.102
Dopunski kapital	938.927
Ukupni regulatorni kapital	5.504.028
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva i ostali rizici	
Stopa adekvatnosti osnovnog kapitala	26,49%
Ukupna stopa adekvatnosti kapitala	31,94%
Zahtijevana stopa adekvatnosti kapitala	8,00%
17.234.642	

Detaljnije informacije vezane uz sustav upravljanja kapitalom i rizicima, definiranim indikatorima rizika javno su objavljenje u sklopu dokumenta „Godišnje izvješće 2014.“ objavljenom na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr) u dijelu Bilješke uz finansijske izvještaje, te u nastavku ovog dokumenta.

Izvješća o rizicima Banke sadrže sveobuhvatan pregled profila rizika, usklađenosti sa strateškim limitima, kao i ključnim pravilima i limitima.

Banka vodi poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju, sastavlja i objavljuje finansijske izvještaje sukladno važećim propisima.

Reviziju poslovanja Banke provodi nezavisni vanjski revizor.

Sukladno Odluci o sustavu unutarnjih kontrola Uprava Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. redovito jednom godišnje preispituje primjerenoš postupaka te djelotvornost kontrolnih funkcija, dokumentira zaključke i o njima obavještava Nadzorni odbor.

Uprava Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. ocjenjuje rad funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije unutarnje revizije za period 1. siječnja 2014. godine do 31. prosinca 2014. godine djelotvornim i primjerenum, te usklađenim sa profilom rizičnosti, strategijom poslovanja i upravljanja rizicima Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.

Uprava:

Tea Martinčić, *predsjednik Uprave*

Brane Golubić, *član Uprave*

Joško Mihić, *član Uprave*

Slawomir Roman Konias, *član Uprave*

2 ORGANIZACIJA

Sukladno odredbama članka 166. stavak 1. (organizacijski ustroj Banke) i članka 167. stavak 1. (pravni odnosi u Grupi) Zakona o kreditnim institucijama objavljaju se sljedeće informacije:

2.1 ORGANIZACIJSKI USTROJ

Banka je organizacija s funkcionalnom organizacijskom strukturom što predstavlja klasičnu organizacijsku strukturu koja ima za svrhu povezivanje poslovnih jedinica prema poslovnim funkcijama Banke (po srodnim i sličnim poslovima). Banka je uspostavila jasan organizacijski ustroj s dobro definiranim, preglednim i dosljednim linijama ovlasti i odgovornosti unutar Banke na način da se izbjegne sukob interesa.

Organizacijska struktura banke podijeljena je na pet područja nadležnosti Uprave:

- CEO – Savjetodavno područje uprave
- CFO – Financije
- CRO – Rizici
- COO – Operativni poslovi
- CMO – Tržište.

Upravi je direktno odgovorna upravljačka razina B1 - izvršni direktori sektora, direktori odjela. Oni su odgovorni za strategiju i upravljanje dijelovima Banke. Donose viziju i inovacije u glavne poslovne segmente Banke. Ukupan broj direktorskih mjeseta na upravljačkoj razini B1 je 34.

Organizacijskim jedinicama koje se nalaze unutar sektora i odjela, rukovodi operativni menadžment na upravljačkim razinama B2, B3 i B4. Takvim ustrojem jasno su definirane odgovornosti čime se osigurava brže donošenje odluka.

Na nivou Banke osnovani su razni odbori koji pokrivaju određena poslovna područja kao što su Revizorski odbor, Odbor za rizike, kreditni odbori, Odbor za primjerenošć, itd. u kojima uz Upravu i članove Nadzornog odbora (ovisi o odboru) sudjeluje i viši menadžment te ostale razine upravljanja sukladno dodijeljenim ovlaštenjima.

Banka je na jasan način u pisanim oblicima definirala ovlasti i odgovornosti Nadzornog odbora, Uprave, višeg menadžmenta, zaposlenika te tijela/odbora osnovanih od strane Uprave i Nadzornog odbora.

Uspostavljen je sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja koji omogućava Banci pravodobno praćenje i otkrivanje rizika kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u poslovanju, pouzdanost financijskog izvještavanja, te usklađenost sa zakonskim i podzakonskim propisima i dobrim poslovnim običajima.

Postupke, kriterije i načine mjerjenja, procjene i upravljanja rizicima Banka propisuje svojim aktima, u skladu sa zakonskim propisima, standardima i pravilima struke kako je opisano daljnjim poglavljima ovog dokumenta.

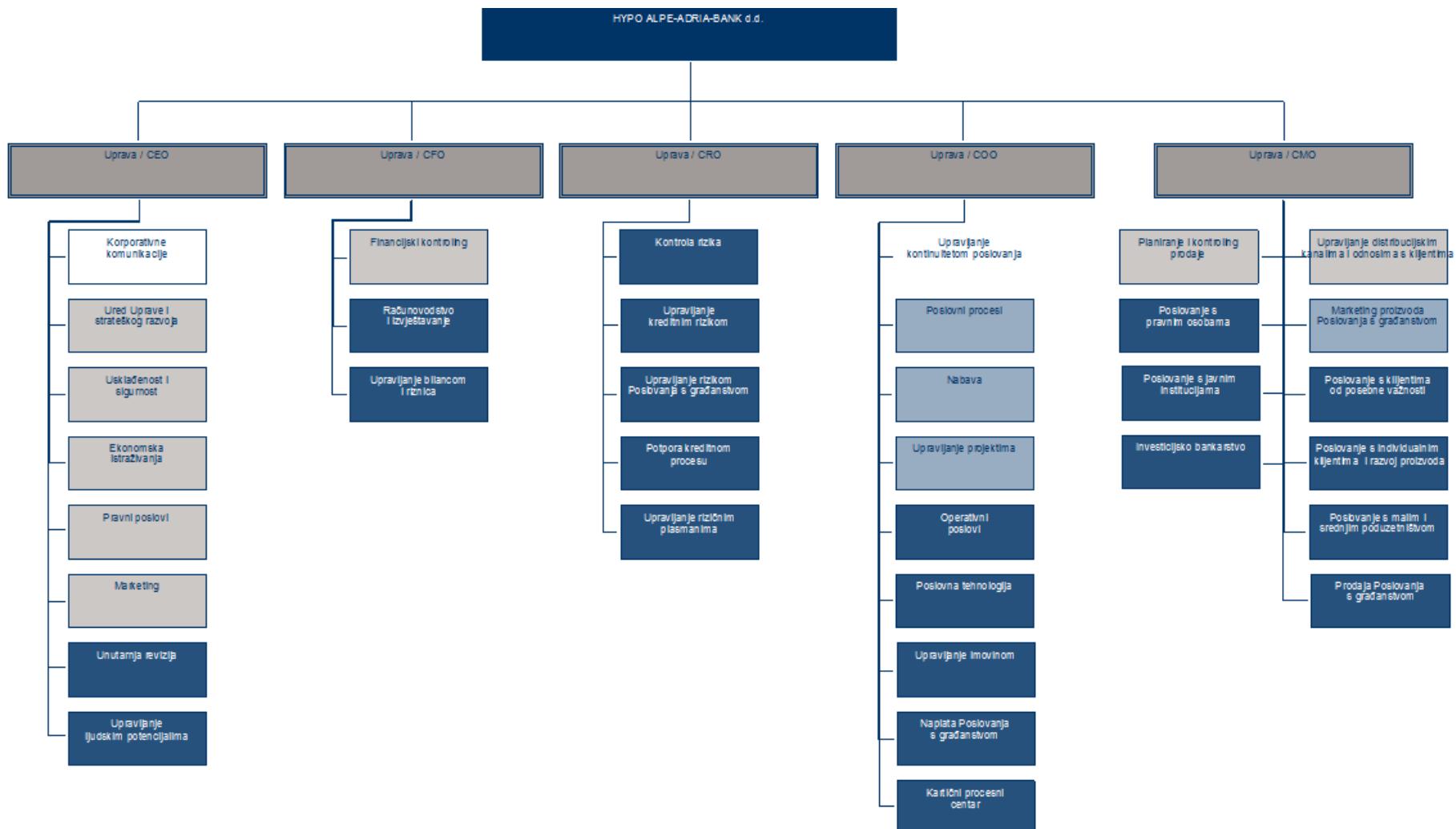
U provođenju kontrolnih mjera koje su izravno ili neizravno integrirane u poslovne procese Banke sudjeluju svi zaposlenici i svi organizacijski dijelovi Banke.

Funkcije ugovaranja transakcija odvojene su od funkcija podrške poslovanju, te od funkcije pozadinskih poslova riznice.

Sustav unutarnjih kontrola ostvaruje se i kroz uspostavu tri funkcije: funkciju kontrole rizika, funkciju unutarnje revizije, te funkciju praćenja usklađenosti.

Navedene funkcije su neovisne u odnosu na poslovne aktivnosti Banke.

Svaka od navedenih funkcija neovisno i izravno izvještava nadležna tijela u skladu sa zakonima, propisima i internim aktima Banke. Uprava Banke minimalno godišnje preispituje primjerenost postupaka te djelotvornost kontrolnih funkcija, te o istima obavještava Nadzorni odbor.

Slika 1 Organigram 31.12.2014.

2.2 OPIS PRAVNIH ODNOSA U GRUPI I OPIS SUSTAVA UPRAVLJANJA I ORGANIZACIJSKE STRUKTURE GRUPE

Matično društvo, HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. Zagreb (u dalnjem tekstu: Banka), je dioničko društvo registrirano u Republici Hrvatskoj.

Društva konsolidirana s matičnim društvom na dan 31.prosinca 2014. godine (u dalnjem tekstu: Grupa), uključujući djelatnosti i postotak vlasništva, prikazana su u sljedećoj tablici:

	Djelatnost	% vlasništva
HYPO ALPE-ADRIA-INVEST d.d., Zagreb	Upravljanje investicijskim fondovima	100%
HYPO ALPE-ADRIA-LEASING d.o.o., Zagreb	Leasing	100%

Tabela 3 Konsolidirana društva

Detaljnije informacije vezane uz poslovanje društva dostupni su za društvo HYPO ALPE-ADRIA-INVEST d.d. Zagreb u dokumentu „Financijski izvještaj na dan 31. Prosinac 2014. Godine pripremljeni u skladu s Zakonom o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i Pravilnikom o strukturi i sadržaju financijskog izvješća i drugih izvješća društva za upravljanje UCITS fondovima zajedno s izvještajem neovisnog revizora“ (www.hypo-alpe-adria.hr), za društvo HYPO ALPE-ADRIA-LEASING d.o.o., Zagreb u dokumentu „Godišnje izvješće zajedno s godišnjim financijskim izvještajima i izvješćem neovisnog revizora za godinu koja je završila 31. prosinca 2014“ (www.hypo-alpe-adria.hr).

3 SUSTAV UPRAVLJANJA

Radom Banke upravlja Uprava Banke, u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, Zakonom o trgovačkim društvima te drugim zakonskim i podzakonskim aktima, kao i općim aktima Banke dok Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Banke.

Upravljačku strukturu Banke čine Uprava i Nadzorni odbor.

3.1 UPRAVA BANKE

Sukladno Statutu banke Uprava banke sastoji se od najmanje 2 člana do najviše 7 članova. Na dan 31.12.2014. Banke je imala 4 člana.

Hrvatska narodna banka potvrdila je da članovi Uprave ispunjavaju uvjete za članstvo u Upravi Banke i dala prethodnu suglasnost za obavljanje funkcije članova Uprave.

Odlukom Nadzornog odbora definirana je nadležnost predsjednika i članova uprave i to na sljedeći način:

Tea Martinčić – predsjednica Uprave – područje odgovornosti (a) CEO koje obuhvaća unutarnju reviziju, usklađenost i sigurnost, prave poslove, upravljanje ljudskim potencijalima, marketing, korporativne komunikacije, ekonomska istraživanja, ured uprave i strateški razvoj;

(b) CMO – poslovanje s pravnim osobama, poslovanje s javnim institucijama, investicijsko bankarstvo, planiranje i kontroling prodaje; poslovanje s građanstvom koje objedinjava prodaju poslovanja s građanstvom, malo i srednje poduzetništvo, poslovanje s individualnim klijentima i razvoj proizvoda, upravljanje distribucijskim kanalima.

Joško Mihić - član Uprave – područje odgovornosti CFO koje obuhvaća upravljanje bilancem i riznicu, računovodstvo i izvještavanje te financijski kontroling.

Brane Golubić – član Uprave – područje odgovornosti CRO koje obuhvaća kontrolu rizika, upravljanje kreditnim rizikom, upravljanje rizikom poslovanja s građanstvom, potporu kreditnom procesu te upravljanje rizičnim plasmanima.

Slawomir Roman Konias – član Uprave – područje odgovornosti COO koje obuhvaća poslovnu tehnologiju, operativne poslove, naplatu poslovanja s građanstvom, kartični procesni centar, upravljanje imovinom, nabavu, upravljanje projektima, upravljanje kontinuitetom poslovanja i poslovne procese.

Na taj način osigurano je učinkovito poslovanje, nesmetan protok informacija i sprječava se sukob interesa.

Znanje, sposobnost i stručnost članova Uprave redovito jednom godišnje revidira i potvrđuje Nadzorni odbor, a sukladno Politici procjene primjerenosti predsjednika i članova uprave te nositelja ključnih funkcija.

3.2 NADZORNI ODBOR

Prema Statutu banke Nadzorni odbor ima 3-9 (tri do devet) članova koje izabire Glavna skupština na vrijeme od 4 (četiri) godine.

Članovi Nadzornog odbora su:

Alexander Picker – predsjednik

Reiner Maria Sichert – zamjenik predsjednika

Stephan Selden - član

Edgar Flagg - član

Zoran Parać – neovisni član

Hrvatska narodna banka potvrdila je da članovi Nadzornog odbora ispunjavaju uvjete za članstvo u Nadzornom odboru Banke i dala prethodnu suglasnost za obavljanje funkcije članova Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor Banke daje suglasnost upravi za poslovnu politiku, strategiju i finansijski plan banke te nadzire vođenje poslova banke. Nadzorni odbor podnosi Glavnoj skupštini Banke pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Banke.

3.3 ODBORI NADZORNOG ODBORA

Sukladno Poslovniku za Nadzorni odbor banke, Nadzorni odbor može od svojih članova oformiti odbore te utvrditi njihove zadatke i ovlaštenja. Nadzorni odbor može prenijeti svoje ovlasti koje se tiču odlučivanja i davanja suglasnosti na ove odbore.

Nadzorni odbor je sukladno odredbama Zakona o reviziji te sukladno Zakonu o kreditnim institucijama osnovao:

Odbor za reviziju odgovoran je za obavljanje revizije godišnjih finansijskih izvješća i konsolidiranih finansijskih izvješća te pripremu i utvrđivanje završnog godišnjeg izvješća te zahtjeva za raspodjelu dobiti kao i izvješća o stanju društva i podgrupe kao i za podnošenje izvješća o rezultatu revizije.

Odbor za imenovanja odgovoran je za sljedeće poslove:

- imenovanje, vrednovanje i odabir članova Uprave i Nadzornog odbora,
- procjena ravnoteže znanja, vještina, raznolikosti i iskustva članova Uprave i Nadzornog odbora,
- razvoj strateškog plana kako povećati udio spola koji je nedovoljno zastupljen sukladno ciljanoj stopi,
- definirati ciljanu stopu različitosti zaposlenika.

Odbor za imenovanje trebao bi najmanje jednom godišnje vrednovati znanje, vještine i iskustvo upravnog tijela na pojedinačnoj i kolektivnoj razini, te u skladu s time izvijestiti Nadzorni odbor; vrednovati strukturu, veličinu, sastav i obavljanje radnih zadataka Uprave i Nadzornog odbora.

Odbor za primitke odgovoran je za sljedeće poslove:

- donošenje i redovito preispitivanje Politike o primicima radnika,

- preispitivanje, provjera i ocjenjivanje usklađenosti provođenja Politike o primicima radnika (provodi se jednom godišnje i dostavlja Upravi Društva, Nadzornom odboru Društva i radnicima odgovornim za rad Kontrolnih funkcija),
- pripremu preporuka vezano za primitke Uprave, B1 rukovoditelja kontrolnih funkcija, kao i za primitke najbolje plaćenih radnika,
- revidira primitke radnika iz kategorije Identificirani radnici.

Pri obavljanju gore navedenih poslova, Odbor za primitke dužan je uzeti u obzir dugoročne interese dioničara, investitora i ostalih zainteresiranih strana u kreditnoj instituciji.

Tijekom 2014. godine održana je jedna sjednica Odbora za primitke.

Odbor za rizike ima sljedeće dužnosti:

- savjetuje nadzorni odbor o cijelokupnoj trenutačnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika i strategiji te pomaže u provedbi te strategije od strane višeg rukovodstva,
- preispituje jesu li se pri određivanju cijena potraživanja i obveza prema klijentima uzeti u obzir model poslovanja Banke i strategija rizika te ako ta cijena ne odražava rizik preuzet u odnosu na model poslovanja i strategiju rizika, predlaže Upravi Banke plan za otklanjanje uočenih nedostataka,
- neovisno o poslovima Odbora za primitke, s ciljem uspostave i provođenja odgovarajućih politika primitaka preispituje jesu li pri određivanju poticaja predviđenih sustavom primitaka uzeti u obzir rizik, kapital, likvidnost, te vjerojatnost i očekivano razdoblje ostvarivanja dobiti,
- obavlja druge poslove određene propisima.

Banka je osnovala Odbor za rizike koji je tijekom 2014. godine zasjedao jedanput. Članovi Odbora prate strategiju rizika i sklonosti preuzimanju rizika Banke.

3.4 POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA I POLITIKA RAZNOVRSNOSTI

Sukladno Uredbi (EU) br. 575/2013, članak 435., stavak 2, točke a, b, c Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. primjenjuje HGAA Politiku o zapošljavanju koja je stupila na snagu 2011. godine i od tada se redovito ažurira sukladno smjernicama Grupe.

HGAA Politika o zapošljavanju primjenjuje se i na tvrtke kćeri Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.

Cilj i svrha korporativne politike o zapošljavanju je osigurati pravedan i dosljedan pristup pri odabiru i zapošljavanju radnika unutar HGAA te učinkoviti i djelotvorni proces zapošljavanja unutar HGAA kako bi izbjegli rizik od trošenja resursa i loših odluka prilikom zapošljavanja koji bi mogli utjecati na gospodarski rezultat društva.

Dodatno, pri zapošljavanju nositelja ključnih funkcija te predsjednika i članova Uprave potrebno je ispuniti kriterije sukladno Politici procjene primjerenosti.

Primjerenost se mora procjenjivati tijekom internog ili eksternog postupka zapošljavanja, odnosno prije imenovanja kandidata za odgovarajuću poziciju.

Potencijalni kandidat mora imati odgovarajuće stručno znanje iz relevantnog područja te najmanje 3 godine profesionalnog iskustva na rukovoditeljskom radnom mjestu ili radnom mjestu stručnjaka, u tvrtki slične veličine, tipa i sličnih poslovnih aktivnosti. Osim stručnih znanja, sposobnosti i iskustva, pouzdanost i dobar ugled su također preduvjeti koji se uzimaju u obzir prilikom procjene primjerenoosti.

Iz tog razloga u Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. ustrojeno je „Povjerenstvo za procjenu primjerenoosti“ ili „Fit&Proper Office“ kako bi se osiguralo učestalo ažuriranje i centralno dokumentiranje procjene primjerenoosti te kako bi se predložile mjere za kontinuirano osiguravanje tražene primjerenoosti. Povjerenstvo za procjenu primjerenoosti se sastoji od 3 člana koji su iz sektora Pravna služba, Usklađenost i sigurnost i Upravljanje ljudskim potencijalima.

Povjerenstvo na temelju procjene o primjerenoosti kandidata izdaje dokument „Mišljenje o prikladnosti kandidata“, koje, zavisno od kandidata, šalje na nadzorni odbor, upravu, Glavnu skupštinu te u Hrvatsku narodnu banku.

Grupa je odgovorna osigurati usklađenost s regulativom upravljanja u smislu Odlomka 39 BWG za sve HGAA bankovne institucije unutar HGAA u Austriji i inozemstvu. Lokalne odredbe vezane za određivanje kriterija procjene primjerenoosti u ostalim EU zemljama članicama imaju prioritet nad odredbama iz ove politike.

3.5 SUSTAVI UNUTARNJIH KONTROLA

Grupa je uspostavila i provodi djelotvoran sustav unutarnjih kontrola u svim područjima poslovanja u skladu s odredbama članka 104. Zakona o kreditnim institucijama.

U uspostavi i provođenju sustava unutarnjih kontrola sudjeluju svi radnici, osobito više rukovodstvo i Uprava te Nadzorni odbor.

Unutarnje kontrole, uključujući administrativne i računovodstvene postupke iz članka 104. Stavka 2. Točke 6 Zakona o kreditnim institucijama opisane su u dokumentu „Godišnje izvješće 2014.“ objavljenom na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr), te u nastavku ovog dokumenta.

3.6 OPIS TOKA INFORMACIJA O RIZIKU DO UPRAVLJAČKOG TIJELA

Banka ima jasno uspostavljen sustav praćenja i izješćivanja o rizicima, kako bi pravodobno osigurala potrebne informacije sudionicima u sustavu upravljanju rizicima i donositeljima poslovnih odluka.

Procesi upravljanja rizicima postavljaju se na vrhu organizacije i ogledaju kroz donošenje jasnih i kvantitativno orijentiranih poslovnih politika Banke. Iz tih se politika moraju identificirati ciljevi po proizvodima i poslovnim jedinicama te maksimalno prihvatljive rizičnosti. S druge pak strane, u smislu kontrole i izještavanja (a u procesu od dna prema vrhu) razrađuje se konsolidirani sustav izještavanja o rizicima.

U Banci se limitiraju ukupne izložene pozicije, ali i izloženosti kroz eventualni utjecaj na profitabilnost poslovanja. Naime, limiti ukupne pozicije govore o maksimalnoj izloženosti pozicije. Druga vrsta limita odnosi se na one limite koji su povezani sa utjecajem na profitabilnost. Limiti proizlaze iz strategije i poslovnih ciljeva Banke. Oni moraju biti osjetljivi na promjene iz okoline, ali i na promjene u i iz poslovanja Banke. Kao takav, sustav limita ima smisla jedino ukoliko se promatra u vremenskom kontinuumu te ukoliko je podržan povijesnim i stresnim testnim scenarijima koji će potvrditi pouzdanost pretpostavki korištenih kod formiranja tih limita.

Izvješćivanje i kontrola rizika je nezavisna funkcija koja ima zadatak osigurati absolutnu objektivnost u procjeni rizičnih izloženosti Banke. Ova se funkcija temelji na podacima iz neovisnih transakcijskih izvora. Osim toga, cilj je propisati i primjenjivati jedinstvene standarde iskazivanja pojedinih rizičnih pozicija. Kao rezultat ove funkcije nastaju različita izvješća i informacije za različite razine upravljanja (upravljačke, operativne, kontrolne, eksterne).

U svojoj osnovi izvještaji o upravljanju rizicima mogu biti interni ili eksterni. Internim izvještajima koriste se razni organizacijski dijelovi Banke (najčešće zaduženi za upravljanje tim rizikom) kao i visoki management.

Eksternim izvještajima koriste se mnogi subjekti od kojih su najvažniji: dioničari, vlasnici, regulatorna tijela, stručna javnost, itd.

Izvješća o rizicima sadrže sveobuhvatan pregled profila rizika, usklađenosti sa strateškim limitima, kao i ključnim pravilima i limitima. Za slučaj uočenih nepravilnosti, odnosno neusklađenosti s pravilima i limitima, Banka ima propisane eskalacijske procedure.

3.7 PLAN OPORAVKA

Plan oporavka jedan je od temeljnih strateških dokumenta Banke prema kojem se planiraju detaljni postupci u situacijama ozbiljnog financijskog poremećaja.

Plan oporavka predstavlja sastavni dio sustava korporativnog upravljanja i cjelokupnog sustava upravljanja rizicima Banke, odnosno Grupe putem uspostave procesa praćenja, analize i redovnog izvješćivanja Uprave Banke i svih relevantnih osoba o razinama ključnih pokazatelja definiranih u planu oporavka. Definirani pokazatelji, posebice pokazatelji kapitala i likvidnosti, već su uključeni u redovni proces procjene materijalnosti rizika te postupak procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) te se redovnim izvještajima pratiti njihova razina. Također, u procesu izrade stresnih scenarija u sklopu Plana oporavka, korišteni su isti modeli i metodologije koje Banka koristi prilikom izrade testiranja otpornosti na stres u

postupku procjene adekvatnosti internog kapitala, uz napomenu da je u slučaju plana oporavka intenzitet simuliranih šokova značajno veći kako bi se simulirala situacija ozbiljnog finansijskog poremećaja.

Način i opseg primjene zahtjeva vezanih uz izradu planova oporavka, te sadržaj, način i rokovi dostave planova

Temeljem članka 4. stavka 5. HNB Odluke o planovima oporavka kreditnih institucija, Banka je donijela Politiku plana oporavka kojom pobliže definira i opisuje postupak izrade, provedbe i ažuriranja plana oporavka Banke. Politika je usvojena odlukom Uprave.

Detaljan opis procesa i odgovornosti pojedinog sektora/odjela koji sudjeluje u izradi i ažuriranju plana oporavka definirani su u internom dokumentu „Procedura izrade, ažuriranja i provedbe plana oporavka“. Propisivanjem navedene procedure Banka je također osigurala ispunjenje regulatornog zahtjeva iz članka 20. stavka 2. Odluke da osobe zadužene za izradu plana oporavka nisu ujedno i osobe zadužene za postupak provođenja testiranja otpornosti planova oporavka na stres.

Plan oporavka za Grupu procijenila je i odobrila Uprava Banke na redovnoj sjednici Uprave, održanoj 23. prosinca 2014. godine dok je Nadzorni odbor Banke dao svoju suglasnost na 74. sjednici Nadzornog odbora održanoj 12. prosinca 2014. godine. Također, Odbor za rizike dao je svoju suglasnost za ovaj plan oporavka na sjednici održanoj 12. prosinca 2014. godine.

Također, dokumentom Politika plana oporavka, Banka je definirala sukladno članku 7. stavcima 6. i 7., da ako redovitim praćenjem odabralih pokazatelja utvrdi da su oni dosegnuli razinu utvrđenu za poduzimanje mjera iz plana oporavka, Uprava Banke dužna je u roku od najviše pet radnih dana donijeti odluku o poduzimanju ili suzdržavanju od poduzimanja mjera iz plana oporavka i o njoj bez odgađanja obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Ako je Banka donijela odluku o suzdržavanju od poduzimanja mjera iz plana oporavka, dužna je takvu odluku detaljno obrazložiti.

Uprava Banke može donijeti odluku o poduzimanju mjera predviđenih planom oporavka, iako utvrđeni pokazatelji nisu dosegnuli razinu predviđenu za poduzimanje mjera, te je o njoj bez odgađanja dužna obavijestiti Hrvatsku narodnu banku.

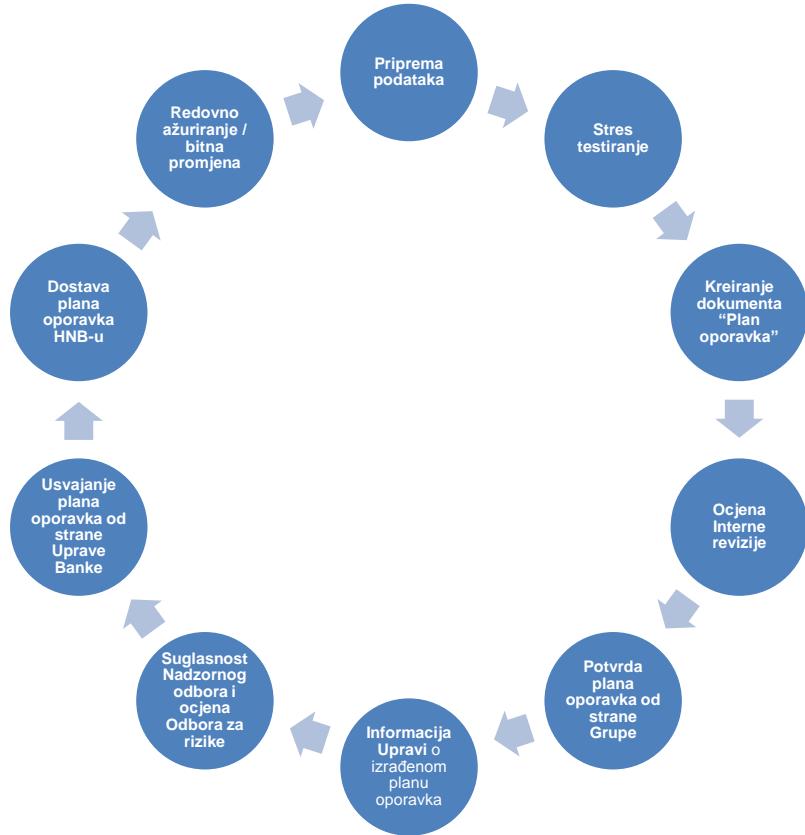
Sukladno internim aktima Banke sektor Unutarnja revizija najmanje jednom godišnje ocjenjuje plan oporavka.

Detaljan opis procesa i odgovornosti pojedinog sektora/odjela u izradi i provedbi plana oporavka Banka je definirala u internom dokumentu „Procedura izrade, ažuriranja i provedbe

plana oporavka“ te prilogu procedure „Zaduženja po Odluci HNB-a o planovima oporavka kreditnih institucija“ koji definira odgovornosti pojedinog sektora/odjela u pripremi podataka.

U izradi plana oporavka sukladno Odluci sudjeluju pojedine organizacijske jedinice ovisno području odgovornosti.

Proces izrade i ažuriranja plana oporavka prikazan je na sljedećoj slici:

Slika 2 Proces izrade i ažuriranja plana oporavka

Banka nema sklopljen Sporazum o potpori.

4 PRAVILA O UPRAVLJANJU RIZICIMA

4.1 OPĆA PRAVILA O UPRAVLJANJU RIZICIMA

Banka je uspostavila funkciju strateškog upravljanja rizicima koju obavlja sektor Kontrola rizika.

Opća pravila za uspostavu i primjenu sustava upravljanja rizicima zasnovana su na HNB „*Odluci o upravljanju rizicima*“ i sukladno tome, Banka je razmjerno vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima svojstvenima poslovnom modelu, uspostavila i provodi djelotvoran sustav upravljanja rizicima.

Sukladno „*Odluci o upravljanju rizicima*“, Banka je donijela politike i ostale interne akte kojima uređuje upravljanje rizicima kroz koje je definirala:

- strategiju upravljanja rizicima,
- sklonost preuzimanja rizika i
- usklađivanje strategije upravljanje rizicima s poslovnom strategijom.

Ostvarivanje strateških ciljeva Banke te način upravljanja rizicima definiran je kroz strategiju rizika te niz politika, pravilnika i uputa kojima se definiraju temeljne odrednice u skladu sa zakonskom regulativom i zahtjevima Grupe.

Glavni rizici kojima je Banka izložena proizlaze iz samog poslovanja Banke i gospodarskih kretanja, a Banka se s njima suočava u obliku kreditnih, tržišnih, likvidnosnih i valutnih rizika, operativnih rizika, te ostalih rizika.

Na ovaj način uspostavljeni su procesi identifikacije, procjene i mjerena i upravljanja preuzetim rizicima i neočekivanim događajima, a sve u svrhu ostvarivanja stabilnog i profitabilnog poslovanja Banke uz poboljšanje pokazatelja uspješnosti te poboljšanja kvalitete portfelja u pogledu rizičnosti i profitabilnosti.

4.2 PRAVILA O UPRAVLJANJU KREDITNIM RIZIKOM

Banka je sukladno regulativi donijela i provodi primjerene politike i postupke upravljanja kreditnim rizikom i odluke o odobravanju kredita donosi na temelju primjerenih i jasno definiranih kriterija i postupaka odlučivanja o odobravanju, promjenama, obnavljanju i refinanciranju kredita.

Banka je uspostavila primjeren i djelotvoran sustav upravljanja i stalnog praćenja kreditnog portfelja i pojedinačnih izloženosti koje nose kreditni rizik, te osigurala provođenje sustava koji uključuje:

- upravljanje portfeljima i pojedinačnim izloženostima koje nose kreditni rizik, prepoznavanje i upravljanje problematičnim plasmanima te raspoređivanje izloženosti u skupine prema nadoknadivosti,
- provođenje ispravaka vrijednosti za bilančne stavke te rezerviranja za rizične izvanbilančne stavke,

Diversifikacija portfelja koji nose kreditni rizik postavljena je na način bude u skladu s kreditnom strategijom i ciljanim tržištima, te je utvrđena interna metodologija koja omogućuje procjenu kreditnog rizika izloženosti prema pojedinim dužnicima, vrijednosnim papirima i kreditnog rizika na razini portfelja.

Banka je osigurala jasnu, operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije kontrole rizike te funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju, do razine Uprave Banke.

Organizacijska struktura je uspostavljena jasno i dosljedno kako bi osigurala proces donošenja odluka o odobravanju plasmana koji osigurava:

- utvrđivanje kriterija, politika i procedura za odobravanje novih i obnavljanje te restrukturiranje postojećih plasmana,
- utvrđivanje pravila odobravanja plasmana na razini pojedinačnih dužnika i davatelja instrumenata osiguranja potraživanja te na razini grupe povezanih osoba s dužnikom i davateljem instrumenata osiguranja, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana te
- utvrđivanje nadležnosti nadzornog odbora, uprave i od njih imenovanih odbora te ovlasti pojedinih razina rukovodstva za odobravanje plasmana, ovisno o iznosu i rizičnosti plasmana.

Internim aktima Banka je propisala da plasman može biti odobren samo uz suglasnost ovlaštenih osoba zaduženih za procjenu kreditnog rizika i odredila pravila za donošenje odluka o odobravanju plasmana.

U sklopu funkcije ugovaranja transakcija, Banka ne provodi ispravke vrijednosti za bilančne stavke te rezerviranja za rizične izvanbilančne stavke.

Kreditni proces uključuje:

- proces odobravanja plasmana,
- proces praćenja plasmana,
- analizu kreditnog portfelja,

- postupanje s problematičnim plasmanima,
- sustav ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika i
- proces klasifikacije plasmana prema stupnjevima rizičnosti.

4.2.1 PROCES ODOBRAVANJA PLASMANA

Banke prije odobravanja plasmana procjenjuje dužnikovu kreditnu sposobnost uzimajući u obzir vlastite kriterije koje je propisala kao i minimalne zahtjeve sukladno Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija.

Pri analizi nadoknadivosti plasmana, procjenjuje kreditnu sposobnost dužnika, a primljeni instrumenti osiguranja za pojedini plasman su u pravilu sekundarni izvor naplate.

Prije odobravanja plasmana, Banka procjenjuje kvalitetu, utrživost, raspoloživost i vrijednost te pravnu valjanost instrumenta osiguranja potraživanja. Banka je donijela politiku prihvatljivih instrumenata osiguranja i metodologiju procjene vrijednosti instrumenata osiguranja sukladno Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija.

4.2.2 PROCES PRAĆENJA PLASMANA

Proces praćenja pojedinačnog plasmana uključuje procjenjivanje kreditne sposobnosti dužnika, grupe povezanih osoba s dužnikom i kvalitete instrumenata osiguranja potraživanja tijekom trajanja pravnog odnosa koji čini izloženost.

Tijekom trajanja pravnog odnosa koji čini izloženost kreditnom riziku, Banka prati poslovanje dužnika, kao i kvalitetu, utrživost, raspoloživost, vrijednost i pravnu valjanost instrumenata osiguranja svojih potraživanja.

Banka je osigurala praćenje dužnikova ispunjavanja uvjeta iz ugovora i u slučaju odobrenih namjenskih plasmana, praćenje namjenskoga korištenja plasiranih sredstava.

Praćenje pojedinačnih plasmana uspostavljen je na način da omogućuje pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika u slučaju pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika ili pružatelja instrumenata osiguranja potraživanja.

Usvojene su procedure kojima se propisuje prikupljanje i praćenje svih relevantnih informacija koje bi mogle upućivati na povećanje rizičnosti plasmana i instrumenta osiguranja potraživanja, kao i proceduru izvještavanja svih ovlaštenih osoba uključenih u proces upravljanja kreditnim rizikom kako bi se ponovno procijenila rizičnost plasmana.

4.2.3 ANALIZA KREDITNOG PORTFELJA

Banka je uspostavila sustav za kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog kreditnog portfelja koji uključuje analizu koncentracijskog rizika sadržanog u portfelju i procjenu budućih trendova strukture i kvalitete kreditnog portfelja, koje uzima u obzir pri definiranju strategija i politika za preuzimanje rizika i upravljanje njime.

Sustav praćenja i izvješćivanja o kreditnom riziku uspostavljen je na način da svim relevantnim razinama upravljanja omogućuje pravdobne, točne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka, te tako osigurava sigurno i stabilno poslovanje.

Proces izvještavanja o kreditnom riziku provodi se na dnevnoj, mjesечноj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje kreditnog portfelja banke, iskorištenost određenih limita te prikaz indikatora kvalitete portfelja. Na temelju ovih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka

4.2.4 POSTUPANJE S PROBLEMATIČNIM PLASMANIMA

Banka je definirala kriterije povećanog stupnja rizičnosti prema kojima će pojedini plasmani smatrati problematičnim i staviti ga u djelokrug funkcije za praćenje problematičnih plasmana.

Internim aktima definirani su kriteriji za postupanje s takvim plasmanima i uspostavila stalnu i djelotvornu funkciju odgovornu za praćenje i postupanje s tim plasmanima, neovisnu o aktivnostima koje obavlja funkcija ugovaranja transakcija.

Također, Banka poduzima odgovarajuće pravne radnje potrebne za aktiviranje i unovačenje instrumenata osiguranja problematičnih plasmana.

4.2.5 POSTUPANJE S RESTRUKTURIRANIM PLASMANIMA

Banka procjenjuje ekonomsku opravdanost restrukturiranja plasmana i utvrđuje odgovarajući plan restrukturiranja te prati njegovu provedbu i učinke.

Pri utvrđivanju ekonomске opravdanosti restrukturiranja plasmana, Banka pribavlja:

- detaljnu analizu razloga koji su doveli do poteškoća u poslovanju dužnika,
- plan operativnoga, financijskog i vlasničkog restrukturiranja dužnika,
- projekciju novčanih tokova za razdoblje od najmanje tri godine ili za razdoblje je koje je definirano planom restrukturiranja,

Na temelju navedenih informacija, Banka izrađuje:

- procjenu ostvarivosti plana operativnoga, finansijskog i vlasničkog restrukturiranja dužnika,
- analizu mogućih metoda restrukturiranja plasmana i argumentaciju izabrane metode,
- novi otplatni plan plasmana koji je temelj praćenja provedbe plana restrukturiranja,

Kontinuirano, najmanje na tromjesečnoj osnovi, Banka prati provođenje cijelog kreditnog plana restrukturiranja i novčanih tokova dužnika.

4.2.6 SUSTAV RANOG OTKRIVANJA POVEĆANOG KREDITNOG RIZIKA

Uspostavljen je sustav ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika koji omoguće pravodobnu identifikaciju dužnika kod kojih je prisutan povećani rizik i definirani su odgovarajući kvalitativni i kvantitativni pokazatelji za rano otkrivanje povećanog kreditnog rizika.

4.2.7 PROCES KLASIFIKACIJE PLASMANA

Banka je uspostavila odgovarajući proces klasifikacije plasmana sukladno Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija. Banka provodi ispravke vrijednosti za bilančne stavke i rezerviranja za izvanbilančne stavke u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, uzimajući u obzir minimalne zahtjeve iz Odluke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija.

4.2.8 PRAĆENJE PORTFELJA KOJI NOSI KREDITNI RIZIK

Sukladno „Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija“ Hrvatske narodne banke, Banka je internim aktima propisala:

- kriterije klasifikacije plasmana i izvanbilančnih obveza na osnovi kojih je Banka izložena kreditnom riziku,
- način utvrđivanja gubitaka koji proizlaze iz kreditnog rizika,
- način provođenja vrijednosnih usklađivanja (ispravaka vrijednosti) bilančnih stavki i rezerviranja za izvanbilančne stavke,
- rangiranje instrumenata osiguranja potraživanja i
- vođenje kreditnih spisa.

Primjenom internih akata (politika, procedura, metodologija, uputa i priručnika) osigurano je adekvatno ispunjenje regulatornih zahtjeva vezanih uz sustav upravljanja – sustavnim praćenjem portfelja koji nose kreditni rizik.

4.3 PRAVILA O UPRAVLJANJU TRŽIŠNIM RIZICIMA

Banka je sukladno regulativi donijela i provodi primjerene politike i postupke upravljanja tržišnim rizicima. Banka je također uspostavila primjeni i djelotvoran sustav upravljanja i stalnog praćenja cjelokupnog portfelja Banke, odnosno svih kamatonosno osjetljivih stavki bilance, stavki bilance koje generiraju valutni rizik i ostale vrste tržišnih rizika te stavki bilance koje generiraju novčane tokove, a time pripadaju procesu upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Proces identifikacije, procjene, mjerena i upravljanja tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti provodi se na kontinuiranoj osnovi te obuhvaća ukupan portfelj Banke koji podliježe tržišnim rizicima, odnosno riziku likvidnosti. Izloženošću kamatnom riziku upravlja se redovitom analizom kretanja kamatonosno osjetljive aktive i pasive kao i vanbilančnih stavki te promjenom limita za kamatni rizik po potrebi sukladno internim procedurama i regulatornim odredbama Hrvatske narodne banke. Izračun izloženosti kamatnom riziku temelji se na modelu Hrvatske narodne banke o promjeni ekonomske vrijednosti kreditne institucije nastale kao rezultat standardnog kamatnog šoka od 200 baznih bodova. Nadalje, proces izvještavanja o kamatnom riziku provodi se na dnevnoj, mjesecnoj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje kreditnog rizika Banke te iskorištenost određenih limita. Na temelju ovih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

Izloženošću valutnom riziku upravlja se redovitom analizom kretanja valutno osjetljive aktive i pasive kao i vanbilančnih stavki te promjenom limita za valutni rizik po potrebi sukladno internim procedurama. Nadalje, proces izvještavanja o valutnom riziku provodi se na dnevnoj, mjesecnoj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje valutnog rizika Banke te iskorištenost određenih limita. Na temelju ovih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

Izloženošću riziku likvidnosti upravlja se redovitom analizom kretanja budućih novčanih tokova te promjenom limita za rizik likvidnosti po potrebi sukladno internim procedurama. Nadalje, proces izvještavanja o riziku likvidnosti provodi se na dnevnoj, mjesecnoj i kvartalnoj osnovi kroz niz izvještaja kojima se prikazuje trenutno stanje i kretanje rizika likvidnosti Banke te iskorištenost određenih limita. Na temelju ovih izvještaja omogućava se efikasno upravljanje rizicima te pravovremeno i efikasno donošenje odluka.

Detaljne informacije o upravljanju tržišnim rizicima opisane su u dokumentu „Godišnje izvješće 2014.“ objavljenom na službenim internet stranicama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr).

4.4 PRAVILA O UPRAVLJANJU OPERATIVNIM RIZIKOM

4.4.1 OPĆA PRAVILA O UPRAVLJANJU OPERATIVNIM RIZIKOM

Operativni rizik znači rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni i reputacijski rizik.

Regulatorni zahtjevi s obzirom na upravljanje operativnim rizikom odnose se na kontinuirano utvrđivanje rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju, te na analiziranje uzroka izloženosti rizicima. Standardi za upravljanje operativnim rizikom usklađeni su sa regulativom Hrvatske narodne banke.

Sustav upravljanja operativnim rizikom Banke podrazumijeva sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, procesa, postupaka, sustava i resursa za utvrđivanje, mjerjenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvješćivanje o izloženosti operativnim rizikom odnosno upravljanju rizikom u cjelini, te podrazumijeva uspostavu odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika.

Organizacijski ustroj upravljanja operativnim rizikom odražava činjenicu da je operativni rizik prisutan u cijelokupnom poslovanju Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire operativni rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja operativnim rizikom.

Formalno utvrđenim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima u sustavu upravljanja operativnim rizikom definiranim i dokumentiranim u internim aktima, omogućena je komunikacija i suradnja na svim organizacijskim razinama, te primjeren tijek i kolanje informacija relevantnih za upravljanje operativnim rizikom. Kulturom neokrivljavanja ograničava se i sprječava sukob interesa u procesu prikupljanja podataka. Podizanje svijesti o upravljanju operativnom riziku obavlja se kroz kontinuirano održavanje internih edukacija na nivou Banke.

Upravljanje operativnim rizikom Banke temelji se na proaktivnom pristupu ranog prepoznavanja i prevencije događaja operativnog rizika koji bi mogli uzrokovati gubitak. Pravila za identificiranje, procjenu, upravljanje i kontrolu operativnog rizika Banka je sažeto definirala „Politikom upravljanja operativnim rizicima“ te nizom internih akata koji strateški i operativno definiraju sustav upravljanja operativnim rizikom te jasno definiraju i razgraničavaju uloge i odgovornosti svih zaposlenika Banke uključenih u sustav upravljanja operativnim rizikom. Kontinuirano provodi praćenje i unaprjeđivanje politika, procesa i metodologija upravljanja operativnim rizikom sukladno razvoju profesionalne discipline i zahtjevima regulatora i svih drugih mjerodavnih tijela.

Uspostavljene su metode kojima se proaktivno pristupa identificiranju i analiziranju rizika, te određivanju tretmana rizika i poduzimanju mjera koje dovode do uspješnog upravljanja operativnim rizicima.

Kontinuirani nadzor nad aktivnostima vezanim uz operativni rizik i upravljanje rizikom ima Odbor za operativne i ostale (reputacijski, pravni i strateški) rizike koji predstavlja tijelo za odobravanje i raspravu o strateškim temama vezanim uz praćenje i upravljanje navedenim rizicima na nivou Banke. Nadalje, Odbor osigurava razmjenu informacija bitnih za upravljanje operativnim rizikom između organizacijskih dijelova Banke, kao i unutar članica Grupe, usuglašava prijedloge za smanjenje rizika između organizacijskih dijelova Banke i Grupe te daje preporuke Upravi o odlukama vezanim uz upravljanje operativnim rizikom. Izvještaji koji se prezentiraju Odboru omogućavaju podizanje razine svijesti o rizičnim područjima u Banci, razmjenu stavova i diskusiju svih relevantnih sudionika sustava upravljanja operativnim rizikom.

Potreba za tretmanom rizika može biti identificirana kroz kvantitativnu ili kvalitativnu metodu upravljanja rizikom.

Kvantitativno mjerjenje rizika (osim izračuna kapitalnog zahtjeva sukladno Uredbi EU 575/2013) obuhvaća proces identifikacije, klasifikacije, obrade i izvještavanja o gubicima prouzročenim operativnim rizikom (stvarnim ili potencijalnim). Svaki zaposlenik Banke dužan je prijaviti nastali događaj nadležnoj osobi za praćenje operativnih rizika svog organizacijskog dijela. Nakon otkrivanja potencijalnog gubitka vrši se analiza događaja, te se isti prijavljuje u bazu za evidentiranje gubitaka. Ovisno o visini gubitka te učestalosti određuje se tretman rizika (prihvatanje, prijenos rizika, smanjenje, izbjegavanje), te odgovarajuće mjere koje se provode i nadziru kako bi se spriječilo ponavljanje rizičnih situacija koje bi mogле uzrokovati ozbiljne negativne posljedice.

Kvalitativna metoda procjene operativnog rizika obuhvaća analizu scenarija za događaje male učestalosti i značajnih posljedica na godišnjoj razini, procjenu rizika prilikom implementacije novih proizvoda, ulaska na nova tržišta, eksternaliziranih aktivnosti, upravljanja projektima te provedbu internog kontrolnog sustava koji obuhvaća procjenu rizika u poslovnim procesima te testiranje učinkovitosti kontrola.

Procjena rizika u poslovnim procesima provodi se u poslovnim odjelima u svrhu procjene mogućih gubitaka povezanih s operativnim rizikom te procjene adekvatnosti postojećih kontrola u odnosu prema izloženosti identificiranom riziku. Pomoću takvog kvalitativnog postupka Banka ocjenjuje procese i aktivnosti s obzirom na potencijalnu ranjivost. Uprava Banke izvještava se o najvažnijim rizicima i pripadajućim kontrolama uključujući preporuke za poboljšanje kontrola te moguća poboljšanja u poslovnim procesima.

Banka provodi i analize scenarija (eng. Scenario Analysis) za procjenu događaja/gubitaka koji imaju malu učestalost, ali ukoliko se dogode mogu imati značajan utjecaj na poslovanje Banke. Analiza scenarija predstavlja moguće scenarije i ne ukazuje na stvarne gubitke već služi Banci da bi uspješnije pripremila procedure u identificiranim ključnim scenarijima.

Proces uvođenja / implementacije novih proizvoda ili modifikacija postojećih proizvoda / ulaska na nova tržišta / implementacije projekata predstavlja važan instrument za identifikaciju rizika, te proaktivni način upravljanja rizicima. Kod navedenih procesa vrši se analiza rizika, određuju se mjere i implementiraju kontrole koje sprječavaju nastanak gubitaka.

Interni kontrolni sustav kao dio operativnog rizika predstavlja sumu mjera kreiranih i implementiranih da smanje rizike u poslovnim procesima. Temelji se na procesno orijentiranom pristupu i ključna je komponenta svih poslovnih procesa Banke koji imaju utjecaj na izvještavanje. Glavni cilj internog kontrolnog sustava je smanjivanje rizika u sklopu poslovnih procesa uspostavom adekvatnog procesa kontrola te kontinuiranim poboljšanjem procesa u cilju omogućavanja točnog financijskog i regulatornog izvještavanja.

Sustav izvještavanja o operativnom riziku uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje rukovodstva Banke, Grupe o izloženosti operativnom riziku. Rukovodstvo Banke redovito se izvještava o svim relevantnim događajima operativnog rizika: predloženim mjerama za smanjenje ili izbjegavanje događaja operativnog rizika, rezultatima provedenih edukacija, provedenim analizama te ad-hoc izvještajima.

Strategija upravljanja operativnim rizikom izrađuje se jednom godišnje, u cilju prevencije nastanka događaja operativnog rizika (očekivanih i neočekivanih gubitaka) i predstavlja alat za smanjenje gubitaka operativnog rizika.

4.4.2 UPRAVLJANJE KONTINUITETOM POSLOVANJA

Banka je uspostavila proces upravljanja kontinuitetom poslovanja kojim se osigurava kontinuitet poslovanja i ograničavaju negativni efekti u slučaju katastrofa ili drugih velikih incidenata odnosno događaja koji bi ako se dogode mogli znatno ugroziti ili dovesti do prekida poslovanja.

Upravljanje kontinuitetom poslovanja je sastavni dio upravljanja rizicima Banke.

Principi na kojima je uspostavljen proces kontinuiteta poslovanja u skladu su sa zahtjevima međunarodnih normi kao i najboljim međunarodnim praksama iz područja upravljanja kontinuitetom poslovanja.

Planiranje kontinuiteta poslovanja se temelji na analizi utjecaja na poslovanje i na procjeni rizika pri čemu se analiziraju poslovne funkcije i utjecaj neraspoloživosti pojedinih poslovnih procesa odnosno resursa informacijskog sustava potrebnih za odvijanje tih procesa na poslovanje banke.

Sastavni dio analize utjecaja na poslovanje su: identifikacija ključnih poslovnih funkcija i procesa važnih za ostvarenje misije i ciljeva Banke, analiza poslovnih posljedica koje mogu nastupiti prekidom ključnih poslovnih funkcija i procesa, identifikacija zahtjeva za oporavak nakon pojave prekida te identifikacija ključnih aktivnosti i resursa potrebnih za oporavak prekinutih poslovnih funkcija i procesa.

U procjeni rizika se razmatraju prijetnje, vjerojatnost njihovog ostvarenja, veličina utjecaja na poslovanje Banke u slučaju ostvarenja prijetnje, razina postojeće zaštite od pojave analiziranih prijetnji, te veličina rizika proizašla na temelju prikupljenih informacija.

Na temelju provedene analize poslovnih procesa, analize utjecaja na poslovanje i analize rizika su izrađeni planovi kontinuiteta poslovanja kojima se osigurava kontinuitet poslovanja odnosno pravovremena ponovna uspostava poslovno kritičnih aktivnosti Banke kao i ograničavanje i smanjivanje gubitaka koji mogu nastati kao posljedica u slučajevima znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja.

Planovima kontinuiteta poslovanja su određeni resursi i definirani postupci nužni za ponovno pokretanje prekinutih ključnih procesa i njihovo izvršavanje na prihvatljivoj razini. Resursi obuhvaćeni planovima uključuju nužne lokacije, opremu, sustave, zaposlenike i informacije u potrebnom obliku i na mediju čija je kritičnost za izvršavanje ovih procesa identificirana tijekom provedene analize utjecaja na poslovanje. Banka posebnu pozornost posvećuje osiguranju raspoloživosti resursa informacijskog sustava potrebnih za odvijanje kritičnih poslovnih procesa.

Planovi kontinuiteta poslovanja se usklađuju s promjenama poslovnih procesa banke, njezinim okruženjem i informacijskim sustavom te se redovito ažuriraju i testiraju kako bi bili efikasni i usklađeni s navedenim promjenama.

Proces upravljanja kontinuitetom poslovanja Banke usklađen je s relevantnim regulatornim i nadzornim obvezama koje Banka mora ispunjavati te je redovito predmet revizije koju provode interna revizija, neovisni revizori i regulatorna tijela.

4.4.3 SUSTAV SPREČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Pravilnik Banke za provedbu Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma definira pranje novca kao svako prikrivanje pravog izvora novca, imovine ili prava za koje

postoji sumnja da su pribavljena na nezakonit način u zemlji ili inozemstvu. Sukladno navedenom pravilniku, donesen je popis indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija, popis off-shore i nekooperativnih zemalja, konsolidirana lista fizičkih osoba i entiteta osumnjičenih za terorizam (Embargo lista), izjava o stvarnom vlasništvu, obrazac za ocjenu rizika (poseban za fizičke i poseban za pravne osobe) te upitnik za banke o primjeni mjera za sprječavanje pranja novca za druge banke kod otvaranja loro računa.

Istim pravilnikom je definiran rizik pranja novca ili financiranja terorizma kao rizik da će stranka zloupotrijebiti finansijski sustav Banke za pranje novca ili financiranje terorizma, odnosno da će neki poslovni odnos, transakcija, proizvod ili usluga biti posredno ili neposredno upotrijebljeni za pranje novca ili financiranje terorizma. Sukladno tome, definirani su i detaljno razjašnjeni faktori za:

- utvrđivanje rizičnosti i prihvatljivosti vrste ili skupine stranaka,
- utvrđivanje rizičnosti i prihvatljivosti poslovnog odnosa,
- utvrđivanje prihvatljivosti korespondentnog odnosa s fiktivnom bankom,
- utvrđivanje rizičnosti transakcija te
- utvrđivanje rizičnosti proizvoda i usluga.

Ovlaštena osoba za sprečavanje pranja novca, njegovi zamjenici te ostali zaposlenici koji sudjeluju u provedbi Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma organizacijski su smješteni unutar Odjela za usklađenost i sigurnost kao posebna, izdvojena ekspertna funkcija odgovorna izravno Upravi Banke.

4.4.4 UPRAVLJANJE INFORMACIJSKIM SUSTAVOM I RIZICIMA KOJI PROIZLAZE IZ UPORABE INFORMACIJSKOG SUSTAVA

4.4.4.1 Opći dio upravljanja informacijskim sustavom

Pri upravljanju informacijskim sustavom Hypo Alpe-Adria-Banka se vodi zakonskom regulativom i vlastitom poslovnom strategijom.

U tom smislu su doneseni interni akti i dokumenti kvalitete koji se redovito obnavljaju te se putem internog sustava za upravljanje dokumentima kvalitete distribuiraju svim (relevantnim) zaposlenicima. Krovni akti koji uokviruju način upravljanja informacijskim sustavom i koji čine podlogu za kreiranje daljnjih dokumenata kvalitete su:

- Strategija informacijskog sustava
- Operativni plan informacijskog sustava

- Organizacijska struktura i Odbori za upravljanje informacijskim sustavom
- Izvješćivanje Uprave i Nadzornog odbora o funkcionalnosti informacijskog sustava

Upravljanje informacijskim sustavom organizacijski se odvija na razini tri odbora:

- Odbor za sigurnost
- Odbor poslovne tehnologije
- Odbor za upravljanje projektima
- uz dodatak Uprave kao krovnog tijela koje odobrava odluke odbora.

Spomenuti odbori u okviru svojih odgovornosti obuhvaćaju sve aspekte relevantne za učinkovito upravljanje sustavom - od praćenja zakonske regulative i posljedičnog usklađivanja postojećih internih akata te donošenja novih, i to na općenitoj razini kao i na razini praćenja sigurnosti informacijskog sustava; procjenjivanja i odobravanja eksternalizacija te analize rizika povezanih s eksternalizacijom; odobravanja i kontrole projekata; preko definiranja načina, kriterija i postupaka izvješćivanja Uprave i Nadzornog odbora te samog izvješćivanja; pa sve do nadzora funkcionalnosti i sigurnosti informacijskog sustava u cjelini.

4.4.4.2 *Upravljanje rizikom informacijskog sustava i povezanim rizicima*

Upravljanje rizikom informacijskog sustava regulirano je nizom dokumenata kvalitete koji proizlaze iz sljedećih krovnih internih akata, a koji se naslanjaju na propisanu zakonsku regulativu:

- Metodologija i proces upravljanja informacijskim rizicima
- Metodologija upravljanja rizikom eksternalizacije
- Procjena rizika povezanim s eksternalizacijom
- Minimalni sigurnosni zahtjevi kod uvođenja novih sustava.

U spomenutim dokumentima detaljno su opisani procesi procjene i upravljanja informacijskim rizicima te raspisane odgovornosti, kao i način praćenja razine rizika te predviđene preventivne i korektivne mjere. Proces upravljanja rizikom eksternalizacije opisan je u dalnjem tekstu dokumenta pod točkom ostali rizici.

Procjena informacijskih rizika je cjelokupan proces identifikacije i procjene rizika kojima su izložene informacije s gledišta povjerljivosti, raspoloživosti, cjelevitosti te drugih svojstva informacija. Procjenu rizika provodi i nadgleda "Projektni tim". Tim se sastojati od predstavnika najvećih organizacijskih jedinica unutar Banke. Funkcija projektnog tima je koordinacija svih aktivnosti vezanih za upravljanje informacijskim rizicima, davanje smjernica

za provedbu projekta, te koordinacija i donošenje prijedloga ključnih odluka o kojima odlučuje Uprava Banke.

Projektni tim ima i sponzora, za kojeg se obično imenuje član Uprave Banke. Njegova funkcija je da intervenira kada cijeli proces dođe do prepreka. Procjenu rizika, nakon inicijalne provedbe, nije neophodno voditi kao zaseban projekt već kao repetitivnu aktivnost na definiranom opsegu.

Proces procjene i obrade informacijskih rizika mora se provoditi jednom godišnje, odnosno i češće u slučaju nekih izvanrednih događaja kao što su veće organizacijske promjene, veće promjene u korištenoj tehnologiji, promjene lokacije, promjene u okruženju ili veći incidenti.

Opseg procjene može biti jedna ili više organizacijskih jedinica, sektora ili odjela. Na usuglašenom opsegu se vrši godišnja procjena i prilikom sljedeće procjene potrebno je ponovno dogоворити опсег. Структура тима за procјену додатно овиси и о обухваћеним организацијским јединицама, односно о опсегу.

Za svaku organizacijsku jedinicu koja je u opsegu potrebno je napraviti popis informacijskih resursa – sve što predstavlja vrijednost za organizaciju u smislu utjecaja na sigurnost informacija. Informacijski resurs može biti okruženje, infrastruktura, osoblje, hardver, softver, komunikacije, dokumenti, podaci, usluge, mjerila, kriteriji i propisi, ugovori, politike, standardi, smjernice, postupci, zapisi, dnevničari, potvrde, dokazi, potpisi, računi i drugi značajni elementi potrebni za nesmetanu provedbu procesa ili koji nastaju u procesu, uključujući i ulaze i izlaze procesa.

Posljedice se ocjenjuju na način da se ocijeni kolika bi šteta nastala ukoliko dođe do kršenja povjerljivosti, cjelovitosti i raspoloživosti informacija, ili ostalih faktora koji su vezani za resurs

Finansijski utjecaj	Operativni utjecaj	Utjecaj na javnost ili klijente	Utjecaj na zaposlene
- gubitak prihoda - gubitak imovine - pravne posljedice - nepredviđeni	- gubitak sposobnosti obavljanja djelatnosti	- usporena ili nedostupna usluga ili proizvod	- pad morala - pad produktivnosti - smrt ili povrede

Nakon završetaka procesa procjene rizika dobiveni rezultati se prema definiranim kriterijima obrađuju.

Za svaki neprihvatljivi rizik potrebno je odabratи jednu od opcija kako će se rizik obrađivati:

1. Odabir sigurnosne mjere (ili više mjera) iz Aneksa A norme ISO/IEC 27001
2. Prenijeti rizik na treću stranu – npr. sklopiti policu osiguranja ili sklopiti ugovor s dobavljačima ili partnerima, i time potencijalnu štetu prebaciti na drugu pravnu osobu

3. Izbjеći rizik na način da se prekinu poslovne aktivnosti čija je dobit manja od posljedica samih rizika, ili da se takve aktivnosti prenesu trećoj strani

4. Prihvati rizik – ova opcija je dozvoljena samo u slučaju ukoliko bi nastala šteta od materijalizacije rizika bila manja od štete koja bi nastala uslijed neprovođenja određene aktivnosti

Nakon provedenog postupka upravljanja rizicima piše se Dnevnik procjenjivanja rizika.

4.4.4.3 *Sigurnost informacijskog sustava*

Cilj upravljanja informacijskom sigurnošću upotreba je efikasnog, proaktivnog, rizikom upravljanog pristupa, temeljenog na međunarodno prihvaćenim standardima za informacijsku sigurnost za identifikaciju, procjenu, vrednovanje, praćenje i mjerjenje rizika te definiranje adekvatnih kontrola za postupanje s rizikom.

Inicijative vezane za upravljanje sigurnošću informacijskog sustava proizlaze iz potrebe za sustavnim, kontinuiranim i pro aktivnim pristupom upravljanju rizicima.

Temeljne odrednice prikazane su u dokumentu "Politika informacijske sigurnosti" koje definiraju okvir implementacije sustava upravljanja informacijskom sigurnošću prema svjetskom standardu informacijske sigurnosti ISO27001 i ISO27002, kao i obvezu usklađenja sa sigurnosnim standardima Grupe i sa zakonskom regulativom, a koja je u području sigurnosti informacijskih sustava primarno definirana kroz odluku Hrvatske narodne banke: "Odluka o primjerenom upravljanju informacijskim sustavom".

Osnovni cilj informacijske sigurnosti je upravljanje rizicima vezanim uz zaštitu informacija. Adekvatne mjere za izbjegavanje, smanjenje, prijenos ili prihvaćanje rizika te prioriteti implementacije zaštitnih mjera baziraju se na analizi troškova i koristi.

Postupak klasifikacije informacija se provodi u cilju utvrđivanja osjetljivosti i kritičnosti informacija za poslovanje Banke, te njihove primjerene zaštite, na taj način osiguravajući interes Banke, njenih partnera, vlasnika te njenih Klijenata.

Provedbom postupka klasifikacije informacija jednoznačno se informacija pridjeljuje odgovarajućem klasifikacijskom razredu. Ovisno o pripadnosti klasifikacijskim razredima, definiraju se mjere zaštite i rukovanja, na taj način identificiranih osjetljivih informacija, prilikom njihovog korištenja, obrade, distribucije i pohrane, kako bi se spriječio gubitak nastao iz narušavanja povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti te informacije.

Informacije koje se koriste u Banci mogu nastati i van Banke, ali zaprimanjem u informacijski sustav Banke, u svrhu njihove zaštite, promatraju kao informacije koje je sama Banka kreirala i sukladno tome se klasificiraju. Svaka informacija mora biti klasificirana obzirom na povjerljivost, raspoloživost i integritet, treba ju zaštititi i s njom rukovati u skladu s provedenom klasifikacijom, te mora imati definiranog vlasnika informacije. Svaki djelatnik

dužan je klasificiranim informacijama rukovati na način kako je propisano važećim internim aktima, prvenstveno Uputom i Standardom za primjерено rukovanje informacijama klasificiranim po povjerljivosti. Informacijski sustav treba podržati minimalne mjere zaštite onog klasifikacijskog razreda koji je pridružen najviše klasificiranoj informaciji u tom informacijskom sustavu, osim ako analizom rizika za pojedine mjere zaštite za pojedini informacijski sustav nije drugačije predloženo. Revizija potpunosti i primjerenošti klasifikacije informacija se provodi kroz redovni periodički postupak klasifikacije informacija.

Svi zaposlenici aktivno sudjeluju u procesu informacijske sigurnost prihvatljivim rukovanjem informacijama, sudjelovanjem u edukaciji i osnovnim procesima informacijske sigurnosti te prijavljivanjem incidenata.

Usklađenost Banke u odnosu na zahtjeve regulatora, kao i primjena definirane Politike, provjeravaju se provedbom revizija od strane neovisnih revizora i od strane Unutarnje revizije.

Plan informacijske sigurnosti uzima u obzir i potrebu održavanja kvalitete operativne provedbe poslovnih aktivnosti i funkcionalnosti pratećih sustava, odnosno generalnu razvojnu strategiju Banke.

4.4.4.4 Održavanje i razvoj informacijskog sustava

Kako bi osigurala kvalitetno održavanje i upravljanje razvojem informacijskog sustava, Hypo Alpe-Adria-Banka kontinuirano podiže kvalitetu podrške postojećim aplikativnim sustavima, kao i podržavajućim infrastrukturnim sustavima. Posebna pozornost se polaže na održavanje visoke razine sigurnosti na svim nivoima kao i na razvoj ljudskih potencijala koji na kvalitetan način mogu podržati procese održavanja i razvoja.

Smjernice za održavanje i razvoj informacijskog sustava nalaze su u dokumentu Strategija informacijskog sustava na temelju kojeg se izrađuju godišnji planovi razvoja.

S obzirom na specifičnost zakonske regulative, okolinu u kojoj posluje, ali i vlastiti organizacijski ustroj, Hypo Alpe-Adria-Banka koristi regionalna i lokalna programska rješenja vanjskih dobavljača za podršku poslovanju. Odnos sa značajnim vanjskim dobavljačima temelji se na odredbama Odluke o eksternalizaciji HNB-a te se provode redovite dubinske analize spomenutih dobavljača.

Dio aplikacija razvija se, unaprjeđuje i proširuje interno u skladu s Procedurom za interni razvoj aplikacija koja je usko povezana s Procedurom za nadogradnju informacijskog sustava.

4.4.4.5 Upravljanje incidentima

Upravljanje incidentima provodi se u skladu sa zakonskom regulativom , a detaljno je opisano u sljedećim internim aktima:

- Priručnik za upravljanje incidentima
- Procedura za evidentiranje incidenata informacijskog sustava

S navedenim dokumentima upoznati su svi zaposlenici čija je dužnost prijaviti svaki incident, naznaku incidenta kao i svaku primijećenu slabost informacijskog sustava.

Svaki uočeni i prijavljeni incident s pripadajućim propisanim elementima se evidentira u centralnom sustavu, a o značajnijim incidentima se dodatno obavještava Uprava te se provode dodatne propisane mjere.

4.4.4.6 Planovi oporavka IT sustava

Plan oporavka IT sustava uključuje stavke poput: utvrđivanja kritičnih resursa, bilježenja ključnih međuvisnosti; praćenja i izvještavanja o dostupnosti kritičnih resursa; alternativnih načina rada; načela sigurnosnih kopija i oporavka.

Plan kontinuiteta IT-a (ITCP) usklađen je sa zahtjevima kontinuiteta poslovanja i sadržava popis odgovarajućih hardverskih zahtjeva za kritične aplikacije,prikaz hardverske konfiguracije, a uključuje i komunikacijske komponente potrebne za mrežni pristup računalnoj opremi.

Procedure za oporavak podataka su uspostavljene i testirane kako bi se osigurala dostupnost podataka u slučaju krize. Određene su odgovornosti zaposlenika, način obavještavanja, zamjene te procedure pristupa.

Planom je također predviđena procjena štete, granične vrijednosti i točke za donošenje formalnih odluka za aktivaciju plana.

ITCP se pregledava kao dio svih unaprjeđenja aplikacija i sustava te se redovito testira. Testovi uključuju sveobuhvatnu provjeru kontinuiteta procesa i vježbe različitih situacija za testiranje pretpostavki i alternativnih procedura u planu.

4.4.4.7 Upravljanje projektima

Upravljanje projektima regulirano je Metodologijom vođenja projekata koja definira proces odabira projektnih ideja koja najviše pridonose korporativnoj strategiji te proces izvršenja odabranih projekata na najefikasniji način uz adekvatne mehanizme kontrole tijekom projekta. Metodologija upravljanjima projektima se primjenjuje na sve projekte uključujući i projekte vezane uz informacijski sustav.

Uspostavljen je Odbor za upravljanje projektima koji donosi odluke vezane na projektni portfelj i proces upravljanja projektnim portfeljem, nadzire projektni portfelj, usvaja godišnji plan projekata, odobrava izvanredno pokretanja projekata koji nisu bili uključeni u godišnji plan, prihvaca završetak projekata, te inicira proces evaluacije projekata. U radu Odbora sudjeluju članovi Uprave i svi relevantni organizacijski dijelovi.

Projektni portfelj se planira godišnje uzimajući u obzir sve relevantne parametre projektnih prijedloga (resursi, trajanje i opseg) te međuovisnosti između pojedinih projektnih ideja i projekata. Odbor za upravljanje projektima na redovnim sjednicama nadzire projektni portfelj te odobrava promjene i eventualna odstupanja.

4.5 UPRAVLJANJE OSTALIM RIZICIMA

Banka je uspostavila proces upravljanja rizicima koji uključuje redovito i pravodobno utvrđivanje, mjerjenje, odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući izvješćivanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

Banka je usvojila metodologiju upravljanja rizicima kojom je odredila kriterije, načine i postupke upravljanja rizicima, te procjenjuje potencijalni utjecaj relevantnih makroekonomskih trendova i podataka na izloženosti rizicima i pojedine portfelje i te procjene uključuje u značajne odluke o rizicima.

Banka kontinuirano utvrđuje rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena, te analizira uzroke izloženostima rizicima, a ostali rizici koje banka redovito mjeri obuhvaćaju ostale rizike.

4.5.1 RIZIK KONCENTRACIJE

Rizik koncentracije jest svaka pojedinačna, izravna ili neizravna, izloženost prema jednoj osobi, odnosno grupi povezanih osoba ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja kreditne institucije.

Rizik koncentracije proizlazi iz neujednačene raspodjele izloženosti, a koji se može pojaviti u svim kategorijama rizika. Jedna vrsta rizika koncentracije je kreditni rizik koji proizlazi iz valutnog rizika.

Banka mjeri i upravlja rizikom koncentracije sa sljedećih gledišta:

- Koncentracija imena / Grupa povezanih osoba
- Koncentracija sektora
- Koncentracija kolateralna po vrsti i davateljima kolateralna
- Koncentracija strane valute

Rizik koncentracije mjeri se u okviru procesa upravljanja rizicima i kroz proces adekvatnosti internog kapitala (ICAAP). Glavni ciljevi mjerjenja rizika koncentracije su određivanje potencijalnih promjena u strukturi alokacije kapitala za kreditni rizik, poboljšanje strategije odobravanja kredita vezano uz kreditni rizik i postavljanje/analiza limita za kreditni rizik.

4.5.2 RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Rizik druge ugovorne strane je rizik gubitka koji proizlazi iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane. Dodatno je interna proširena definicija na način da je to rizik koji proizlazi iz kreditne transakcije klijenta i rizika države. Kreditni rizik i rizik države mjere rizik na istom portfelju, ali iz dva različita pogleda. Njihova suma predstavlja ukupan rizik prema drugoj ugovornoj strani.

Rizik druge ugovorne strane ne analizira se zasebno već se njime upravlja u okviru kreditnog rizika.

4.5.3 VALUTNO INDUCIRANI KREDITNI RIZIK

Valutno inducirani kreditni rizik jest rizik gubitka kojem je dodatno izložena kreditna institucija koja odobrava plasmane u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku. Valutno inducirani kreditni rizik definiramo kao negativan utjecaj promjene vrijednosti valute na kreditni portfelj Banke.

VIKR se također mjeri u okviru procesa upravljanja rizicima i kroz proces adekvatnosti internog kapitala (ICAAP). Kako za VIKR ne postoji minimalni regulatorni kapitalni zahtjev, Banka je izradila internu metodu kvantifikacije VIKR-a koja je detaljno specificirana u internim dokumentima Banke.

4.5.4 RIZIK DRŽAVE

Rizik države odnosi se na rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove obveze u nekoj zemlji prema kreditnoj instituciji. Rizik države predstavlja kreditni rizik sadržan u međudržavnim transakcijama.

Rizik države može se sagledati kao kombinacija:

- Transfer rizika (odnosi se na međudržavne transakcije),
- Valutno inducirani kreditni rizik (za valutnu neusklađenost)

Rizik države jest rizik koji proizlazi iz međunarodnih transakcija, te je Banka u tom trenutku osim standardnom kreditnom riziku, podložna i riziku koji proizlazi iz uvjeta u matičnoj zemlji stranog zajmoprimca ili druge ugovorne strane.

Rizik države uključuje cijeli spektar rizika koji proizlaze iz gospodarskog, političkog i socijalnog okruženja strane države koji mogu imati potencijalne utjecaje na inozemna dužnička i vlasnička ulaganja u toj državi. Rizik transfera leži više u sposobnosti zajmoprimca da pribavi devizna sredstva potrebna za servisiranje svojih prekograničnih dugova i ostalih ugovornih obveza.

Sukladno internim aktima Banke, rizik transfera promatra se za dio portfelja Banke koji se odnosi na prekogranične transakcije sa zemljama koje nisu članice Europske monetarne unije.

Rizikom države Banka upravlja na način da provodi kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja koji pripada riziku države (odnosno riziku transfera) kako bi osigurala pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja rizika.

4.5.5 RIZIK MATERIJALNE IMOVINE

Rizik materijalne imovine se definira kao rizik gubitka zbog promjena tržišne vrijednosti imovine iz Bančinog portfelja. Rizik objekata može nastati u sljedećim slučajevima:

- bankarstvo: Ukoliko nastupi neurednost dužnika u podmirivanju obveza i Banka preuzeće dotično poduzeće, Banka će preuzeti imovinu koju je primila kao instrument osiguranja i tretirati ju kao vlastitu,
- financijski leasing: Ukoliko primatelj leasinga postane neuredan u podmirivanju obveza, objekt leasinga postaje imovina leasing društva,
- operativni leasing: Objekt leasinga je uvijek vlasništvo leasing društva,
- materijalna imovina u Bančinom vlasništvu.

Rizik materijalne imovine mjeri se i procjenjuje na temelju kvantitativnih pokazatelja veličine materijalne imovine u portfelju Banke. Sagledavajući utjecaj materijalne imovine na ukupnu imovinu banke te utjecaj ostvarenih i planiranih gubitaka na temelju revalorizacije vrijednosti materijalne imovine, ocjenjuje se i materijalnost samog rizika.

Proces izračuna razine rizika uvjetovan je utjecajem promijene vrijednosti materijalne imovine u određenom vremenskom periodu, odnosno periodu u kojem se pojedina imovina zadržava u portfelju banke. Tržišna vrijednost, odnosno knjigovodstvena vrijednost imovine predstavlja osnovu za izračun internog kapitalnog zahtjeva za rizik materijalne imovine te čini osnovni parametar prilikom ocijene rizika materijalne imovine.

Budući da Banka primjenjuje standardizirani pristup za izračun internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik, rizik materijalne imovine mjeri se u sklopu kreditnog rizika na kvartalnoj osnovi, tj. interni kapitalni zahtjev za rizik materijalne imovine predstavlja dio internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik. Prema standardiziranom pristupu materijalna imovina razvrstava se u kategoriju izloženosti "Ostale stavke" te se bazne vrijednosti množe s ponderom rizika 100%, a potom s regulatornom stopom od 8%.

Rizikom materijalne imovine Banka upravlja na način da provodi kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja materijalne imovine kako bi osigurala pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja rizika.

Upravljanje rizikom materijalne imovine u najvećoj mjeri ogleda se kroz redovito vrednovanje materijalne imovine putem ažurirane i pouzdane tržišne vrijednosti, te ukoliko se procijenjena vrijednost značajno razlikuje u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost imovine, vrši se usklađenje u poslovnim knjigama Banke. Najveći udio u riziku materijalne imovine imaju nekretnine u vlasništvu Banke pa je ovaj tip imovine najviše zahvaćen promjenama tržišne vrijednosti.

Internim aktima Banke propisani su načini upravljanja materijalnom imovinom.

Ograničavanje ulaganja u materijalnu imovinu

Sukladno Odluci o provedbi Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL, L 176, 27. 6. 2013), kreditna institucija dužna je na pojedinačnoj osnovi pridržavati se odredaba ove Odluke u dijelu kojim se uređuje ulaganje u materijalnu imovinu.

Ukupna ulaganja Banke u materijalnu imovinu ne smiju prelaziti 40% regulatornoga kapitala. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. drži se zadanih ograničenja te ukupni iznos ulaganja u materijalnu imovinu u 2014. godini nije niti u jednom trenutku prelazio 40%. Na dan 31.12.2014. postotak ulaganja u materijalnu imovinu iznosio je 13,37% .

Pri izračunu ograničenja Banka uzima neto iznos materijalne imovine utvrđen primjenom odgovarajuće metode mjerjenja ovisno o klasifikaciji dugotrajne materijalne imovine (trošak ulaganja umanjen za akumuliranu amortizaciju, kao i umanjen ili uvećan za ispravak vrijednosti nastao zbog vrijednosnog usklađivanja imovine, a dodatno može biti umanjen i za troškove prodaje ako je riječ o materijalnoj imovini namijenjenoj prodaji).

Pri izračunu ulaganja Banka ne uključuje ulaganje u materijalnu imovinu koju je stekla, u prve dvije godine nakon stjecanja, u zamjenu za svoje tražbine u postupku finansijskog restrukturiranja osim finansijskog restrukturiranja provedenog u predstečajnom postupku te u stečajnom ili ovršnom postupku, kao i primjenom instrumenata osiguranja tražbina u skladu s Ovršnim zakonom.

Banka izvještava Hrvatsku narodnu banku kvartalno, u obrascu MIKI1- izvještaj o materijalnoj imovini, propisan odlukom kojom se uređuju supervizorski izvještaji kreditnih institucija te Odlukom o statističkom i bonitetnom izvješćivanju.

4.5.6 REZIDUALNI RIZIK

Rezidualni rizik proizlazi iz upotrebe tehnika smanjenja rizika, a predstavlja mogući gubitak zbog nemogućnosti realizacije ugovorenog instrumenta osiguranja rizika uopće ili nemogućnosti realizacije u očekivanoj vrijednosti ili u očekivanom vremenu.

Rezidualni rizik se ne procjenjuje nego se sagledava kao zasebna vrsta rizika te se kao takav i ne kvantificira zasebno već se sagledava njegov utjecaj kroz ostale rizike i posebice kroz testiranje otpornosti na stres vrijednosti nekretnina, u skladu s Priručnikom o praćenju kolateralala.

4.5.7 RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

Razrjeđivački rizik jest rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja nastalog zbog gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika koja proizlaze iz pravnog odnosa s prijašnjim vjerovnikom, na temelju kojega su nastala potraživanja koja su predmet otkupa.

Razrjeđivački rizik Banka mjeri u sklopu kreditnog rizika na kvartalnog osnovi, tj. interni kapitalni zahtjev razrjeđivačkog rizika predstavlja dio internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i ne iskazuju se zasebno.

Razrjeđivačkim rizikom Banka upravlja na način da provodi kontinuiranu analizu strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja koji pripada razrjeđivačkom riziku kako bi osigurala pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja rizika.

4.5.8 RIZIK PREKOMJERNE FINANCIJSKE POLUGE

Rizik prekomjerne financijske poluge je rizik koji proizlazi iz ranjivosti institucije zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njezinog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine, što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njezine preostale imovine.

Financijska poluga znači u odnosu na kapital Banke relativna veličina imovine, izvanbilančnih obveza i potencijalnih obveza za plaćanje ili isporuku ili pružanje kolateralala, uključujući obveze na osnovi primljenih izvora financiranja, preuzete obveze, izvedenice ili repo ugovore, a isključujući obveze koje je moguće izvršiti samo tijekom likvidacije institucije.

Rizik prekomjerne financijske poluge Banka mjeri izračunom omjera financijske poluge na način da se mjera kapitala Banke – osnovni kapital, podijeli s mjerom ukupne izloženosti Banke.

Banka izračunava omjer financijske poluge kao jednostavnu aritmetičku sredinu mjesecnih omjera financijske poluge za tromjeseče.

Mjera ukupne izloženosti je zbroj vrijednosti izloženosti cijelokupne imovine i izvanbilančnih stavki koje se pri utvrđivanju osnovnog kapitala ne odbijaju.

Za praćenje razine rizika pri upravljanju rizikom prekomjerne financijske poluge koristi se izračunati omjer financijske poluge kroz vremensku seriju podataka sukladno regulatornoj obvezi izvješćivanja kako bi se dobila informacija o kretanju omjera financijske poluge i poslovnih događaja koji su utjecali na omjer.

4.5.9 REPUTACIJSKI RIZIK

Reputacijski rizik definira se kao rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnjenje ili ne. Glavna svrha upravljanja reputacijskim rizikom je otklanjanje bilo kakve mogućnosti nastanka krizne situacije putem zaštite Banke od potencijalnih prijetnji njenoj reputaciji (tj. proaktivnim pristupom rješavanju postojećih prijetnji), i putem minimiziranja negativnih posljedica reputacijskog događaja kad do njega dođe. Upravljanje reputacijom ključno je za poslovni uspjeh i stabilnost Banke. Banka koristi kvantitativnu i kvalitativnu metodu mjerjenja izloženosti reputacijskom riziku. Detaljno je razrađena metoda upravljanja reputacijskim rizikom kroz identificirane potencijalne izvore reputacijskog rizika, kontrolu i monitoring, te upravljanje kriznim situacijama i izvještavanje. Prevencija Banke tj. načini kojima Banka nastoji izbjegći reputacijski rizik vezani su uz adekvatno korporativno upravljanje, konzervativnu strategiju poslovanja i upravljanja rizicima, transparentan i sveobuhvatan proces upravljanja rizicima, držanje visoke razine kapitala te kontinuiranom podizanju svijesti o elementima koji utječu na povećanje izloženosti reputacijskom riziku. U sustavu upravljanja reputacijskim rizikom sudjeluju svi zaposlenici Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire reputacijski rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja rizikom. Kontinuirano se prate indikatori rizika. Reputacijski rizik svrstava se u kategoriju ostalih rizika za koji se izdvaja minimalni iznos kapitalnih zahtjeva. Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku rukovodstva Banke, regulatora i Grupe.

4.5.10 PRAVNI RIZIK

Pravni rizik definira se kao rizik koji nastaje zbog mogućnosti da neispunjene ugovorne obveze, pokrenuti sudski postupci protiv Banke kao i donesene poslovne odluke za koje se ustanovi da su neprovedive negativno utječu na poslovanje ili financijski položaj Banke. Banka je identificirala vrste i/ili segmente pravnog rizika koje je procijenila ključnima za svoje

poslovanje, a sve sa svrhom kreiranja efikasnog procesa za upravljanje pravnim rizikom s ciljem stvaranja stabilne poslovne okoline za sebe i svoje klijente.

Banka provodi kvantitativnu i kvalitativnu procjenu pravnog rizika. Kvantitativna procjena obuhvaća prikupljanje podataka o gubicima nastalim uslijed pravnog rizika. Kvalitativna procjena pravnog rizika temelji se na matrici potencijalnih izvora pravnog rizika prema kojoj svi relevantni organizacijski dijelovi Banke ocjenjuju razred rizičnosti te procjenjuju izloženost Banke pravnom riziku.

Banka je kroz sve segmente poslovanja implementirala važnost upravljanja i praćenja pravnog rizika, te definirala posebne politike, procedure i procese i osigurala kontrolnu funkciju usklađenosti koja prati i nadzire rizik usklađenosti (više u poglavlu rizik usklađenosti).

U sustavu upravljanja pravnim rizikom sudjeluju svi zaposlenici Banke obuhvaćajući funkciju Kontrole rizika kao centralnu komponentu koja koordinira, analizira i nadzire pravni rizik, te decentraliziranu komponentu u svim organizacijskim dijelovima Banke zaduženu za konkretnu primjenu i svakodnevno provođenje upravljanja rizikom. Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku rukovodstva Banke, regulatora i Grupe.

Obveza rezerviranja sredstava za sudske sporove i pravni rizik

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, Odluci o obvezi rezerviranja sredstava za sudske sporove koji se vode protiv kreditne institucije (Narodne novine 01/09, 75/09, 2/10), Zakonu o obveznim odnosima, Zakonu o trgovačkim društvima, te Zakonu o parničnom postupku Hypo Alpe- Adria- Bank d.d. je, ovisno o postojanju rizika gubitka, dužna formirati rezerviranje sredstava za sudske sporove koji se vode protiv Banke.

Sporovi koji su predmet odnosno osnovica za rezerviranje, obuhvaćaju sve postupke pokrenute pred sudom ili drugim nadležnim tijelom u kojima je kreditna institucija pasivno legitimirana te čija posljedica, ako ih kreditna institucija izgubi, može biti povećanje obveza kreditne institucije i odljev novčanih sredstava za podmirenje tih obveza.

Ovisno o postojanju rizika gubitka sudske sporove raspoređuju se u odgovarajuće rizične skupine (A,B,C) te se ovisno o dodijeljenoj rizičnoj skupini vrši rezervacija sredstava.

Rezerviranja za sudske sporove knjiže se u poslovnim knjigama Banke te se o istima izvještavaju nadležna tijela (Uprava, Hrvatska narodna banka).

Detaljnije informacije vezane uz rezervacije o sudskim sporovima Banke javno su objavljenje u sklopu dokumenta „*Godišnje izvješće 2014.*“ objavljenom na službenim internet stranicama

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (www.hypo-alpe-adria.hr), u dijelu Bilješke uz finansijske izvještaje.

4.5.11 RIZIK USKLAĐENOSTI

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama uspostavljena je funkcija praćenja usklađenosti koju provodi posebna organizacijska jedinica. Iako je zadatak funkcije praćenja usklađenosti da ustanovi postojeću regulatornu neusklađenost, poseban naglasak u radu stavlja se na preventivno djelovanje, s obzirom da se davanjem na važnosti prevenciji može bitno smanjiti potencijalni rizik neusklađenosti, a samim time i ublažiti njihove posljedice.

U okviru kontrolne funkcije praćenja usklađenosti obavljaju se svi poslovi i provode aktivnosti sukladno Zakonu o kreditnim institucijama i Zakonu o tržištu kapitala te u skladu s relevantnim podzakonskim aktima uključujući i utvrđivanje i procjena rizika usklađenosti kojem je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, savjetovanje Uprave Banke i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih propisa, standarda i pravila, uključujući informiranje o relevantnim propisima, standardima i pravilima, procjena učinaka koje će na poslovanje Banke imati izmjene relevantnih propisa i donošenje novih propisa, provjera usklađenosti novih proizvoda ili novih postupaka s relevantnim propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, savjetovanje u dijelu pripreme obrazovnih programa vezanih za usklađenost s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, podrška zaposlenicima Banke u pridržavanju etičkih normi u svakodnevnom radu.

Funkcija praćenja usklađenosti podnosi redovna izvješća Nadzornom odboru, Revizorskom odboru, Upravi Banke te ostalim tijelima sukladno zakonu i internim aktima banke.

Uprava Banke periodično, a najmanje jedanput godišnje, preispituje primjerenost postupaka te djelotvornost kontrolne funkcije praćenja usklađenosti.

Kontrolna funkcija unutarnje revizije, koju u Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. u okviru izvješća o ostvarenju godišnjeg plana daje ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti mjera i aktivnosti koje provodi kontrolna funkcija praćenja usklađenosti.

4.5.12 STRATEŠKI, POSLOVNI, RIZIK PROFITABILNOSTI I UPRAVLJAČKI RIZIK

Strateški rizik definiran je kao rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju i slično.

Kao podsegment strateškog rizika Banka prati poslovni, upravljački i rizik profitabilnosti. Strateški, poslovni i rizik profitabilnosti rizik svrstavaju se u kategoriju ostalih rizika za koji Banka izdvaja minimalni iznos kapitalnih zahtjeva.

Poslovni rizik jest negativna, neočekivana promjena obujma poslovanja i/ili profitnih marži koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost kreditne institucije. Prije svega do poslovnog rizika može doći zbog pogoršanja tržišnog okružja i promjena u tržišnom natjecanju ili ponašanju potrošača.

Rizik profitabilnosti (rizik zarade) jest rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sastava i raspodjele zarade ili nemogućnost kreditne institucije da osigura odgovarajuću i konstantnu razinu profitabilnosti.

Okvir upravljanja strateškim rizikom zapravo je skup preventivnih i kontrolnih mjera na različitim razinama i u različitim procesima, a osobito se ističe proces finansijskog planiranja i budžetiranja koji čini glavni element upravljanja i kontrole strateškog rizika.

Banka je razvila okvir za upravljanje strateškim rizikom koji odgovara profilu rizičnosti, veličini i kompleksnosti Banke, čime osigurava kontinuiranu identifikaciju, mjerjenje, monitoring, kontrolu i izještavanje o strateškom riziku te je osigurala adekvatne resurse za implementaciju strategija, nadziranje i kontroliranje. Propisane su adekvatne politike i procedure za upravljanje kapitalom i potrebama za financiranjem.

Ukupna kvalitativna ocjena strateškog rizika temelji se na ekspertnom mišljenju, a kao podloga za tu ocjenu koristi se ostvarenje planova, ocjena ukupnog okvira upravljanja strateškim rizikom Banke i ekspertna ocjena svake pojedine kategorije strateškog rizika definiranih u sklopu Politike upravljanja strateškim rizikom.

Upravljački rizik definira se kao rizik gubitka do kojeg dolazi zato što Banka zbog svoje veličine ima ograničen kapacitet za uspostavljanje sofisticiranih upravljačkih mehanizama, sustava i kontrola. Upravljački rizik prati se i mjeri u okviru cjelokupnog okvira strateškog. Banka razvija svoje poslovanje i djeluje u skladu s dobrom praksom korporativnog upravljanja. Ima razvijenu organizacijsku strukturu, sa jasno postavljenim linijama i razinama upravljanja. Uspostavljeni sustav unutarnjih kontrola omogućava Banci pravodobno praćenje i otkrivanje rizika kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u poslovanju. Sustav unutarnjih kontrola ostvaruje se kroz uspostava tri neovisne funkcije: funkciju kontrole rizika, funkciju unutarnje revizije, te funkciju praćenja usklađenosti. Banka vodi poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju, sastavlja i objavljuje finansijske izvještaje sukladno važećim propisima. U pisanom obliku interno objavljuje interne akte koji su dostupni svim zaposlenicima Banke. Postupke, kriterije i načine mjerjenja, procjene i upravljanja rizicima Banka propisuje svojim aktima, u skladu sa zakonskim propisima, standardima i pravilima struke. Reviziju poslovanja Banke provodi nezavisni vanjski revizor.

Odgovornosti menadžera svih funkcionalnih odjela Banke uključenih u procese strateškog planiranja i upravljanja obuhvaćaju asistenciju Upravi i višem menadžmentu u kreiranju

strategija u skladu sa svojim odgovornostima i funkciji u Banci, monitoring ostvarenih rezultata, osiguranje politika, procesa, procedura vezanih uz adekvatnu podršku upravljanju strateškim i povezanim rizicima, te pravovremeno izvještavanje.

4.5.13 RIZIK EKSTERNALIZACIJE

Rizik eksternalizacije predstavlja skupni naziv za sve rizike koji nastaju kada Banka ugovorno povjerava drugoj strani obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala te se kao takav i ne kvantificira zasebno već se sagledava njegov utjecaj kroz ostale rizike operativni, strateški, reputacijski, pravni, itd. koji bi mogli imati štetni učinak na finansijski rezultat, kontinuitet poslovanja ili ugled Banke.

Proces upravljanja rizikom eksternalizacije obuhvaća proces donošenja odluke o eksternalizaciji, procjenu rizika, odabir pružatelja usluge, proces sklapanja ugovora te kontinuirani nadzor pružatelja usluge. Kontinuirani nadzor obuhvaća financijsko i operativno praćenje pružatelja usluga te praćenje kvalitete usluge i podrške kroz svakodnevni operativni posao. Ukoliko se radi o materijalno značajno aktivnosti provodi se i dubinsko ispitivanje pružatelja usluge. Rezultati provedenog nadzora se dokumentiraju.

Banka je kroz sve segmente poslovanja implementirala važnost upravljanja i praćenja rizika, te definirala posebne politike, procedure i procese.

Sustav izvještavanja uspostavljen je na način da se osigura pravovremeno i efikasno izvještavanje o izloženosti riziku rukovodstva Banke.

4.6 VELIKE IZLOŽENOSTI I KRITERIJI POVEZANOSTI

4.6.1 DEFINICIJA VELIKE IZLOŽENOSTI

Izloženost institucije prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba smatra se velikom izloženošću ako je njezina vrijednost jednaka ili prelazi 10 % njezinog priznatog kapitala.

Banka je uspostavila primjerene administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole za potrebe utvrđivanja, upravljanja, praćenja, izvješćivanja i evidentiranja velikih izloženosti i njihovih naknadnih promjena u skladu s Uredbom 575(EU) dijelom četvrtim.

Izloženost Banke prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403. ne smije prelaziti 25% njezinog priznatog kapitala.

Ako je ta osoba institucija ili ako grupa povezanih osoba uključuje jednu ili više institucija, ta izloženost ne smije prelaziti 25 % priznatog kapitala institucije ili 150 milijuna eura, ovisno o tome koji je iznos veći, pod uvjetom da zbroj vrijednosti izloženosti, nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člancima od 399. do 403., prema svim povezanim osobama koje nisu institucije ne prelazi 25 % priznatog kapitala institucije.

Hypo Alpe- Adria- Bank d.d. nije u 2014 godini niti u jednom trenutku imala izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba veću od 25 % njenog priznatog kapitala.

4.6.2 DEFINIRANJE KRITERIJA POVEZANOSTI

Za utvrđivanje i definiranje povezanih osoba primjenjuju se odredbe: Zakona o kreditnim institucijama, Odluke o velikim izloženostima kreditnih institucija, Uredbe (EU) br. 575/2013, Zakona o trgovačkim društвima; te ostalih zakonskih i internih akata kojima je definirano utvrđivanje povezanih osoba.

Grupa povezanih osoba formira se sukladno definiciji kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 39. Uredbe (EU) br. 575/2013

Povezana društva su pravno samostalna društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao:

1. društvo koje u drugome društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju,
2. ovisno i vladajuće društvo,
3. društvo koncerna,
4. društva s uzajamnim udjelima i
5. društva povezana poduzetničkim ugovorima

Banka u svom sustavu ima definirane vrste i podvrste povezanosti kako slijedi:

1. Vlasnička i upravljačka povezanost

- a) Vlasnička povezanost (koristi se za evidenciju cjelokupne vlasničke strukture)
- b) Članovi Uprave
- c) Članovi Nadzornog odbora
- d) Prokuristi
- e) Osobe zaposlene na temelju ugovora o radu s posebnim uvjetima sklopljenog s društvom u kojem su zaposlene
- f) Društvo koncerna
- g) Ako se društva objedine / spoje jedinstvenim / zajedničkim vođenjem, ona čine koncern, a pojedinačna društva su društva koncerna i čine grupu povezanih osoba.
- h) Društva s uzajamnim udjelima (društva s uzajamnim udjelima su društva kapitala sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja su povezana tako da svako društvo ima više od četvrtine
- i) Društva povezana poduzetničkim ugovorima (Ugovor o vođenju poslova društva; Ugovor o prijenosu dobiti;...)
- j) Postoji indikator kontrole

2. Obiteljska povezanost

3. Gospodarska ili financijska međupovezanost – vrlo visoka ovisnost poslovanja o drugoj osobi. Postoji velika vjerojatnost da će zbog pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne ili više drugih osoba, a između njih postoji mogućnost prijenosa gubitka, dobiti ili kreditne sposobnosti.

Za utvrđivanje gospodarske i financijske međupovezanosti osoba, potrebno je procijeniti indikatore međupovezanosti koji su definirani Odlukom o velikim izloženostima (članak 4., stavak 5).

4. Neizravna ulaganja – definirano člankom 3., točkom 38. i 39. Zakona o kreditnim institucijama (tzv. posredni ulagatelj i posredna ulaganja);

5. Potencijalna povezanost – ova veza se generira automatski temeljem upisanih podataka u sustav povezanih osoba, a podvrste povezanosti su:

- a) Društva kojima je član Uprave ista osoba
- b) Društva kojima je član Nadzornog odbora ista osoba
- c) Društva kojima je član Uprave i član Nadzornog odbora ista osoba

6. Ostale veze potrebne za HNB izvještavanje

Za utvrđivanje odnosa između bilo koje pravne ili fizičke osobe i podređenog društva, a koji je sličan odnosu kontrole iz članka 3. točke 19. Zakona o kreditnim institucijama, potrebno je procijeniti indikatore kontrole koji su definirani u Odluci o velikim izloženostima (članak 4.)

- a) Povezanost dokazana indikatorima kontrole te gospodarske i finansijske međupovezanosti ne znači nužno da te povezane osobe za Banku predstavljaju jedan rizik. Stoga je ostavljena mogućnost da Banka u slučaju utvrđene povezanosti temeljem spomenutih indikatora HNB dokaže da unatoč tome te povezane osobe za Banku ne predstavljaju jedan rizik. To će biti iznimno rijetka situacija, no ostavljena je i ta mogućnost.
- b) Kontrola postoji u svakom slučaju u kojem Banka utvrdi postojanje indikatora kontrole bez obzira na to provodi li osoba stvarnu kontrolu na taj način – ovu odredbu treba tumačiti na način da se ne priznaje da osoba nema kontrolu ako ona izjavljuje da kontrolu ne provodi.
- c) Ako je jedna fizička ili pravna osoba prema članku 10. stavku 2. Odluke o velikim izloženostima član dvije grupe povezanih osoba, izloženost kreditne institucije prema toj osobi se pribraja svakoj od te dvije grupe povezanih osoba, a isto pravilo se primjenjuje i prilikom izvještavanja. Na taj način dolazi do dvostrukog izvještavanja izloženosti, ali samo kada je riječ o praćenju izloženosti prema pojedinačnoj grupi povezanih osoba jer kod utvrđivanja ukupne izloženosti prema članku 151. Zakona o kreditnim institucijama izloženost prema jednoj osobi se uključuje samo jednom.

4.7 IZVJEŠĆIVANJE HNB-U

Hypo Alpe- Adria- bank d.d. izvještava Hrvatsku narodnu banku u sadržaju i rokovima kako je propisano u Provedbenoj uredbi Komisije(EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda o nadzornom izvješćivanu institucija u skladu s Uredbom EU 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

Navedena Uredba obuhvaća sljedeća izvješća koja se dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci:

- 1) Izvješća o regulatornom kapitalu i kapitalnim zahtjevima,
- 2) Izvješća o finansijskim informacijama (FINREP),
- 3) Izvješće o gubicima na temelju izloženosti osiguranih nekretninama
- 4) Izvješće o velikim izloženostima i koncentracijski rizik
- 5) Izvješća o omjeru finansijske poluge

6) Zahtjevi za likvidnosnu pokrivenost i zahtjevi za neto stabilne izvore financiranja

Banka također dostavlja supervizorske izvještaje prema Odluci o supervizorskim izvještajima kreditnih institucija ("Narodne novine", br. 41A/2014. i 127/2014.), članku 7., stavku 1

- 1) Bilanca (BN1)
- 2) Izvještaj o izvanbilančnim stavkama (IBS)
- 3) Izvještaj o izloženosti kreditnom riziku po rizičnim skupinama (RS3)
- 4) Izvještaj o ulaganju u kapital društava (UKT3)
- 5) Izvještaj o materijalnoj imovini (MIKI1)
- 6) Izvještaj o preuzetoj imovini (PIKI1)
- 7) Izvještaj o izloženostima prema dužnicima (ID3)
- 8) Izvještaj o izloženosti valutno induciranim kreditnom riziku (VIKR2)
- 9) Izvještaj o prekoračenju ograničenja izloženosti (POVI)
- 10) Izvještaj o dospjelim nenaplaćenim potraživanjima (DNP)
- 11) Izvještaj o preostalom dospijeću potraživanja i obveza (ROC1)
- 12) Izvještaj o izloženosti davateljima zaštite (IDZ1)
- 13) Izvještaj o dužnicima s dugom preko pet milijuna kuna (D5M2)
- 14) Izvještaj o dioničarima kreditne institucije s tri i više posto dionica i s njima povezanim osobama (PD32)
- 15) Izvještaj o promjenama ispravaka vrijednosti i rezerviranja (PIV3)
- 16) Račun dobiti i gubitka (RN)
- 17) Knjiga trgovanja – dnevna stanja (KT-DS)
- 18) Detaljna knjiga trgovanja (DKT)

Izvješća propisana Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke (Narodne novine, br. 41A/2014., 47/2014.):

- 1) Promjena ekonomske vrijednosti knjige banke za stavke s fiksnom kamatnom stopom (EVKI FKS),

- 2) Promjena ekonomске vrijednosti knjige banke za stavke s promjenjivom kamatnom stopom (EVKI PKS),
- 3) Promjena ekonomске vrijednosti knjige banke za stavke s administrativnom kamatnom stopom (EVKI AKS),
- 4) Ukupna ponderirana pozicija (EVKI ZBR).

Izvješća propisana Odlukom o upravljanju likvidnosnim rizikom (Narodne novine, br. 41A/2014., 47/2014.):

- 1) Trenutačno utrživa imovina (TUI),
- 2) Očekivani priljevi (OP),
- 3) Očekivani odljevi (OO),
- 4) Koeficijent likvidnosti (KL),
- 5) Pretpostavke o ponašanju pozicija (POP)
- 6) Koncentracija izvora (KI).

Izvješće propisano Odlukom o zaštitnim slojevima kapitala i mjerama za očuvanje kapitala (Narodne novine, br. 8/2014., 61/2014.):

- 1) Pokrivenost kapitalnih zahtjeva i zaštitnih slojeva kapitala (ZSK)

5 CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM

5.1 STRATEGIJE I POSTUPCI UPRAVLJANJA RIZIKOM

Strategija upravljanja rizicima pruža stratešku orientaciju upravljanja rizicima za sve vrste rizika kojima se Banka izlaže ili može potencijalno izložiti u svom poslovanju te koje je Banka ocijenila kao materijalne. Strategija upravljanja rizicima je upravljački instrument najviše razine za potrebe upravljanja Bankom baziranog na rizicima te predstavlja okvir za kontrolu, praćenje i limitiranje rizika koji su svojstveni bankovnom poslovanju kao i za osiguravanje adekvatnosti internog kapitala.

Cilj Banke je adekvatno i efikasno upravljanje svim vrstama rizika, što u osnovi prepostavlja sustavno i promišljeno planiranje i upravljanje te održavanje za Banku prihvatljivog odnosa između preuzetog rizika i profitabilnosti. Cilj donošenja strategije upravljanja rizicima je uspostavljanje jedinstvenih metoda i načina rada za sve organizacijske dijelove Banke koji su ovlašteni za preuzimanje određene vrste rizika, a sve u cilju postizanja efikasnijeg i profitabilnijeg poslovanja te usklađenosti sa eksternim i internim propisima i aktima.

Definiranje željene razine preuzetih rizika osnovica je za uspostavljanje efikasnog i adekvatnog sustava upravljanja rizicima koji u konačnici podrazumijeva optimizaciju rizika i povrata. Dodatno strategija rizika služi također kao osnovica za planiranje adekvatnosti internog kapitala i kapitalnih zahtjeva koji osiguravaju sigurno i stabilno kontinuirano poslovanje Banke.

Svrha strategije rizika je definiranje okvira kojim se određuje način i razina preuzimanja rizika za svaku pojedinu vrstu rizika te u određenim aspektima i interakciju dvaju ili više rizika. Na taj način Banka pravovremeno definira i kontinuirano prati svoj profil rizičnosti.

Definirani ciljevi strategije su sljedeći:

- Strategija rizika u osnovi limitira apetit za rizikom na način da kontinuitet poslovanja je uvijek zajamčen,
- Primarni cilj strategije je očuvanje internog kapitala te sposobnost podnošenja rizika za normalni i stresni scenarij,
- Sekundarni cilj strategije je definiranje adekvatne te prihvatljive strukture rizika usklađeno s poslovnom strategijom Banke što u konačnici zahtjeva definiranje profila rizičnosti kao i određenih kriterija i pravila preuzimanja i mjerena rizika kako bi se definirani profil rizika održao,
- Učinkovito upravljanje (uključujući kvalitetu podataka) i "forward looking" pristup uz uvažavanje definiranih indikatora ranog upozorenja (engl. early warning indicators) s ciljem usklađenja adekvatnosti internog kapitala i likvidnosti u dugoročnom periodu, a u skladu s definiranom strategijom Banke i Grupe,
- Organizacijski ustroj za dnevno upravljanje i kontrolu rizika te proces donošenja odluka,
- Skup politika i dokumenata iz područja upravljanja i kontrole rizika.

5.1.1 DEFINICIJE SVIH RIZIKA

Banka je izložena raznim vrstama rizika različitih kategorija sukladno poslovnom planu i strategiji poslovanja. Rizici mogu utjecati na poslovanje Banke pojedinačno ili na skupnoj osnovi, odnosno putem interakcije dvaju ili više rizika. Banka minimalno jednom godišnje analizira sve preuzete i potencijalne rizike kroz proces procjene materijalnosti rizika gdje se sagledava veličina izloženosti, učestalost, volatilnost i razina gubitaka te procjena budućih gubitaka. Procjena materijalnosti rizika služi kao osnovica za definiranje strateških ciljeva Banke.

Banka je propisala sljedeće definicije rizika koje su u skladu s definicijama propisanim *Odlukom o upravljanju rizicima*:

Vrsta rizika	Definicija
Kreditni rizik	Rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.
Tržišni rizik	Nastaje iz trgovanja ili investiranja u instrumente aktive ili pasive, a nastaje zbog promjena kamatnih stopa), deviznih tečajeva, cijena vrijednosnica i sl.
Valutni rizik	Rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promjene cijene zlata.
Operativni rizik	Operativni rizik znači rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja uključujući pravni rizik i reputacijski rizik, no ne i strateški rizik.
Rizik kreditne marže	Marža kreditne sposobnosti sastavni je čimbenik tržišne cijene svakog dužničkog vrijednosnog papira (DVP) te se za iste određuje na dnevnoj osnovi. Rizik promjene cijene DVP-a, koji proizlazi iz promjene očekivane kreditne sposobnosti klijenta iskazane CDS krivuljom, naziva se rizikom kreditne marže.
Rizik koncentracije	Rizik koncentracije jest rizik koji proizlazi iz svake pojedinačne, izravne ili neizravne, izloženost prema jednoj osobi, grupi povezanih osoba odnosno središnjoj drugoj ugovornoj strani ili skupa izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane s velikim neizravnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davatelju kolateralu koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja kreditne institucije ili materijalno značajnu promjenu njezina profila rizičnosti. Koncentracija unutar rizika odnosi se na koncentracije rizika koje se mogu javiti zbog međudjelovanja različitih izloženosti rizicima unutar jedne kategorije rizika. Koncentracija između rizika odnosi se na koncentracije rizika koje se mogu javiti zbog međudjelovanja različitih izloženosti rizicima na razini različitih kategorija rizika. Međudjelovanja među različitim izloženostima rizicima mogu proizlaziti iz zajedničkoga odnosnog pokretača rizika ili iz međudjelovanja pokretača rizika.
VIKR	Rizik gubitka kojemu je dodatno izložena kreditna institucija koja odobrava plasmane u stranoj valuti ili s valutnom klauzulom i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku.
Rezidualni rizik	Rezidualni rizik jest rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika kojima se koristi kreditna institucija manje djelotvorne nego što se očekivalo. Proizlazi iz upotrebe tehnika smanjenja rizika, a predstavlja mogući gubitak zbog nemogućnosti realizacije ugovorenog instrumenta osiguranja rizika uopće ili nemogućnosti realizacije u očekivanoj vrijednosti ili u očekivanom vremenu.
Rizik likvidnosti	Rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze o dospijeću.
Kamatni rizik	Rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke.
Reputacijski rizik	Rizik gubitka povjerenja u integritet kreditne institucije do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mijenja o poslovnoj praksi kreditne institucije, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnjenje ili ne.
Pravni rizik	Pravni rizik jest rizik koji nastaje zbog mogućnosti da neispunjene ugovorne obveze, pokrenuti sudski postupci protiv kreditne institucije kao i donesene poslovne odluke za koje se ustanovi da su neprovedive negativno utječu na poslovanje ili financijski položaj kreditne institucije.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira	Rizik vlasničkih vrijednosnih papira jest rizik gubitka vrijednosti izloženosti Banke i pripadajućeg utjecaja na rezultat poslovanja koji može proizaći od (ne)tržišne promjene vrijednosti vlasničkog vrijednosnog papira.
Poslovni rizik	Poslovni rizik jest negativna, neočekivana promjena obujma poslovanja i/ili profitnih marži koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost kreditne institucije. Prije svega do poslovног rizika može doći zbog pogoršanja tržišnog okružja i promjena u tržišnom natjecanju ili ponašanju potrošača.
Strateški rizik	Definiran je kao rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju i slično.
Makroekonomski rizik	Definiran je kao rizik indirektnog gubitka do kojeg dolazi zbog negativne tj. nepovoljne promjene makroekonomskih varijabli kao što su inflacija, pad GDP-a, i sl.
Rizik eksternalizacije	Rizik eksternalizacije je skupni naziv za sve rizike koji nastaju kada kreditna institucija ugovorno povjerava drugoj strani (pružateljima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala.
Rizik udjela	Rizik udjela definira se kao mogućnost nastanka potencijalnih gubitaka za kreditnu instituciju a koji proizlaze temeljem sudjelujućih udjela kreditne institucije.
Rizik materijalne imovine	Rizik gubitka zbog promjena tržišne vrijednosti materijalne imovine iz Bančinog portfelja (vlastite i preuzete).
Rizik ulaganja u nekretnine	Rizik gubitka koji proizlazi iz promjena tržišne vrijednosti portfelja nekretnina u kreditnoj instituciji.
Rizik države	Rizik države jest rizik da odgovarajuća tijela ili središnja banka neće moći ili neće htjeti podmiriti obveze prema drugim državama i vjerovnicima u tim državama i da ostali dužnici u toj državi neće moći podmiriti obveze prema vjerovnicima izvan te države.
Razrjeđivački rizik	Rizik gubitka zbog smanjenja iznosa otkupljenih potraživanja nastalog zbog gotovinskih ili negotovinskih potraživanja dužnika koja proizlaze iz pravnog odnosa s prijašnjim vjerovnikom, na temelju kojeg su nastala potraživanja koja su predmet otkupa.
Rizik prekomjerne financijske poluge	Rizik prekomjerne financijske poluge jest rizik koji proizlazi iz ranjivosti institucije zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njezinog poslovног plana, uključujući prisilnu prodaju imovine što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njezine preostale imovine.
Rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju ili „CVA“	CVA” znači prilagodbu vrijednosti portfelja transakcija s drugom ugovornom stranom vrednovanog po srednjoj tržišnoj vrijednosti. Spomenuta prilagodba odražava trenutačnu tržišnu vrijednost kreditnog rizika institucije za drugu ugovornu stranu.
Rizik profitabilnosti (rizik zarade)	Rizik profitabilnosti (rizik zarade) jest rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sastava i raspodjele zarade ili nemogućnost kreditne institucije da osigura odgovarajuću i konstantnu razinu profitabilnosti.
Upravljački rizik	Rizik gubitka do kojeg dolazi zato što kreditna institucija zbog svoje veličine ima ograničen kapacitet za uspostavljanje sofisticiranih upravljačkih mehanizama, sustava i kontrola.

Tabela 4 Popis rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena

5.1.2 PREGLED OSNOVNIH NAČELA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Cilj Banke, između ostalog, je slijediti poslovnu strategiju te strategiju upravljanja rizicima kako bi optimizirala rizik i povrat na svoja ulaganja. Usklađivanjem rizika i povrata Banka osigurava stabilni tržišni udio i značajne poslovne rezultate.

Banka minimalno na godišnjoj razini provodi usklađivanje strategije rizika i poslovne strategije Banke. U slučaju da dođe do značajnih promjena u poslovanju ili profilu rizičnosti pristupa se usklađenju strategije rizika i poslovne strategije.

Postavljanje jasne strategije rizika, odnosno definiranje željene razine rizika i sklonosti preuzimanja rizika, omogućava jasno upravljanje rizicima Banke.

Preuzimanje rizika je, između ostalog, zasnovano na određenim načelima i smjernicama:

- Aktivno upravljanje portfeljem i/ili dijelovima portfelja odnosno određivanje razine rizika i analiza parametra koji utječu na razinu rizika,
- Optimizacija rizika i povrata,
- Uključivanje izračuna rizika u nove proizvode i/ili strateške ciljeve Banke,
- Usklađenost s regulatornim propisima i standardima,
- Razdvojenost odgovornosti u procesu upravljanja rizicima,
- Detaljna i transparentna dokumentacija.

Načela politike upravljanja rizicima uključuju glavna pravila ponašanja za upravljanje rizicima unutar Banke. Ova načela čine temelje kako bi svi zaposlenici na maksimalno moguće jednak način razumjeli ciljeve upravljanja rizicima unutar organizacije Banke. Uprava je odgovorna za definiranje glavnih načela politike rizika. Banka definira **osnovna načela politike upravljanja rizicima** kako slijedi:

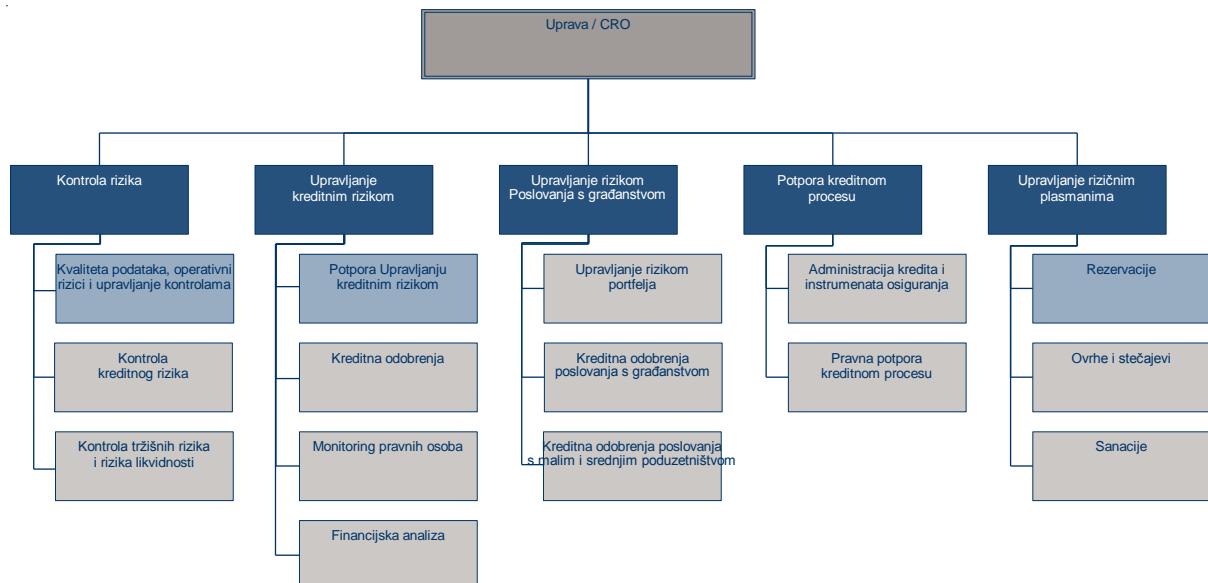
- **Svijest o rizicima** – poticanje korporativne kulture s ciljem uspostave svijesti o rizicima koji su svojstveni poslovanju Banke kroz transparentno objavljivanje informacija i primjenu odgovarajućih alata,
- **Preuzimanje rizika** – Banka će imati razuman stav o preuzimanju rizika i zahtijevati dostatnu naknadu za preuzete rizike,
- **Upravljanje rizikom** – Banka će koristiti dostupne tehnike upravljanja i kontrole rizika u skladu s materijalnim značajem pojedinih rizika sa težnjom da ih kontinuirano unapređuje,
- **Regulatorni zahtjevi** – Banka će implementirati i ispuniti sve regulatorne zahtjeve za upravljanje i kontrolu rizika,
- **Kategorizacija rizika** – Banka upravlja kreditnim, tržišnim, likvidnosnim i operativnim rizicima kao osnovnim kategorijama rizika, te je posebna pažnja usmjerena i na valutno inducirani kreditni rizik i rizik koncentracije,
- **Dosljedan tretman** – rizici se tretiraju dosljedno ex ante i ex post izračunima,
- **Neovisna kontrola** – Banka će odvojiti poslovne aktivnosti od aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti kontrole rizika te uspostaviti odgovarajuću segregaciju ovlasti i odgovornosti,

- **Redovito pregledavanje** – Banka će redovito ažurirati sve politike rizika koje su na bilo koji način ovisne o godišnjem planiranju i budžetiranju,
- **Novi proizvodi** - Banka će analizirati sve rizike koje novi proizvodi mogu sadržavati.

Kao dodatak generalnim načelima upravljanja rizicima, Banka također definira načela za specifične pojedinačne vrste rizika.

5.2 STRUKTURA I USTROJ RELEVANTNE FUNKCIJE UPRAVLJANJA RIZIKOM

Funkcija kontrole rizika vrši se i organizira u okviru sljedećih Sektora:

Slika 3 Organizacijska shema funkcije kontrole rizika

KONTROLA RIZIKA

Sektor Kontrola rizika direktno je odgovoran članu Uprave nadležnom za rizike (CRO¹). Sektor Kontrola rizika organiziran je u dva odjela (odjel Kontrola kreditnog rizika i odjel Kontrola tržišnih rizika i rizika likvidnosti) te tim (Kvaliteta podataka, operativni rizici i upravljanje kontrolama). Sektor Kontrola rizika neovisan je od svih poslovnih procesa i aktivnosti Banke gdje rizici nastaju, te je uspostavljen na način da se izbjegne sukob interesa prilikom izvršavanja odgovornosti.

Glavni zadaci sektora Kontrola rizika su sljedeći:

- analiza rizika koja uključuje identifikaciju, mjerjenje, procjenu, kontrolu te praćenje rizika, kao i izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju,
- praćenje svih značajnih rizika kojima je kreditna institucija izložena,
- upravljanje limitima definiranih na razini portfelja,
- implementacija testiranja otpornosti na stres,
- verificiranje primjene i učinkovitosti metoda i procedura za mjerjenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja,

¹ eng. Chief Risk Officer

- ispitivanje i procjenjivanje adekvatnosti i učinkovitosti internog kontrolnog sustava u procesu upravljanja rizicima,
- sudjelovanje u razvoju strategije i politika za upravljanje rizicima,
- sudjelovanje u razvoju, primjeni i nadzoru nad funkcioniranjem metoda i modela za upravljanje rizicima,
- analiziranje, praćenje i izvještavanje o adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije (ICAAP²) te ažuriranje strategija i procedura za procjenu potrebnog internog kapitala,
- izvještavanje Nadzornog odbora i Uprave o upravljanju rizicima,
- ostale verifikacije neophodne za adekvatnu kontrolu rizika.

UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM

Uloga sektora Upravljanja kreditnim rizikom povezana je sa kreditnim procesom u dijelu formalne i logičke kontrole nad cijelokupnom dokumentacijom koja čini temelje za donošenje odluka o odobrenju proizvoda, praćenje odobrenih izloženosti i sprječavanje migracije klijenata Banke u NPL³ status.

Sektor Upravljanje kreditnim rizicima primarno je odgovoran za:

- kvantitativnu i kvalitativnu analizu finansijskih pokazatelja klijenata,
- odobravanje kreditnog rizika u skladu sa razinom delegiranih kreditnih ovlasti,
- praćenje odobrenog kreditnog rizika i sprječavanje migracije klijenata u NPL status.

Sektor je pod standardnom hijerarhijskom linijom izvještavanja prema članu Uprave nadležnom za rizike (CRO).

Sektor Upravljanje kreditnim rizikom sastoji se od tri odjela: Kreditna odobrenja, Monitoring pravnih osoba, Finansijska analiza i tima Potpora Upravljanju kreditnim rizikom.

UPRAVLJANJE RIZIKOM POSLOVANJA S GRAĐANSTVOM

Sektor Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom je direktno odgovoran članu Uprave nadležnom za rizike (CRO).

Glavna uloga sektora jest upravljanje rizikom poslovanja s građanstvom u skladu s budžetom i strateškim ciljevima putem:

- izrade, optimiziranja i implementacije politika i procedura povezanih sa upravljanjem rizikom poslovanja s građanstvom,
- analize i praćenja kvalitete portfelja poslovanja s građanstvom,
- identifikacije trenutnih i potencijalnih problema/rizika s utjecajem na kreditnu izloženost prema građanstvu i/ili gubitak,
- kontrole kreditnog procesa u poslovanju s građanstvom,

² eng. Internal Capital Adequacy Assessment Process

³ Status neispunjavanja obveza (eng. Non Performing Loans)

- implementacije centraliziranog procesa odobravanja kreditnih zahtjeva i odobravanja nestandardnih i/ili zahtjeva s većim iznosom.

Sektor se sastoji od sljedeća tri odjela: Kreditna odobrenja poslovanja s građanstvom, Kreditna odobrenja poslovanja s malim i srednjim poduzetništvom i Upravljanje rizikom portfelja.

UPRAVLJANJE RIZIČNIM PLASMANIMA

Upravljanje rizičnim plasmanima je sektor koji je direktno odgovoran članu Uprave nadležnom za rizike (CRO).

Uloga sektora je minimizacija gubitka nastalog u NPL portfelju kroz financijsko restrukturiranje (sanacije) te primjenom postupaka najbolje prakse za ovrhe i stečajeve (pravne procedure i/ili izvansudske nagodbe za likvidaciju instrumenata osiguranja kao i upravljanje stečajnim postupkom).

Sektor Upravljanje rizičnim plasmanima također osigurava kvalitetno izvještavanje o ispravcima vrijednosti i rezerviranjima (tzv. SRP-u⁴), lokalni izračun ispravaka vrijednosti i rezerviranja te je zadužen za izvještavanje prema relevantnim tijelima, kao i za usvajanje Grupnih politika i smjernica u Upravljanju rizičnim plasmanima.

Glavni zadaci Upravljanja rizičnim plasmanima su sljedeći:

- upravljanje problematičnim klijentima,
- restrukturiranje i postupci ovrha i stečajeva za NPL portfelj te donošenje odluka u skladu s lokalnim limitima,
- praćenje uspješnosti restrukturiranja i postupaka ovrha i stečajeva,
- izrada kreditnih zahtjeva za NPL klijente,
- administrativni poslovi u vezi s NPL klijentima (sudjelovanje u administrativnim radnim procesima),
- izračun ispravaka vrijednosti i rezerviranja (uključujući i planiranje) za lokalne rizične plasmane,
- izrada SRP izvještaja na lokalnoj razini.

Sektor je organiziran u dva odjela: Sanacije, Ovrhe i stečajevi i tim Rezervacije.

POTPORA KREDITNOM PROCESU

Sektor Potpora kreditnom procesu direktno je odgovoran nadležnom članu Uprave (CRO).

Sektor je organiziran u dva odjela: Administracija kredita i instrumenata osiguranja, Pravna potpora kreditnom procesu.

Odjel *Administracija kredita* i instrumenata osiguranja odgovoran je za ispravno provođenje potrebnih knjiženja i postavki, osiguranje da su kreditno dokumentarni proizvodi pojedinog klijenta ispravno postavljeni u sustavu te da su kamate/naknade ispravno obračunate.

⁴ eng. Specific Risk Provisions

Dodatno odjel treba osigurati ispravan unos podataka o instrumentima osiguranja u sustav za vođenje instrumenata osiguranja, kontrolu instrumenata osiguranja prije isplate, kao i praćenje instrumenata osiguranja klijenata tržišnih odjela i sektora Upravljanja rizičnim plasmanima.

Odjel *Pravna potpora kreditnom procesu* treba osigurati odgovarajuću pravnu potporu kreditnom procesu, uključujući provjeru provedivosti svih odobrenih uvjeta i relevantne kreditne dokumentacije te dokumentacije vezane uz instrumente osiguranja prema odgovarajućim lokalnim zakonskim odredbama.

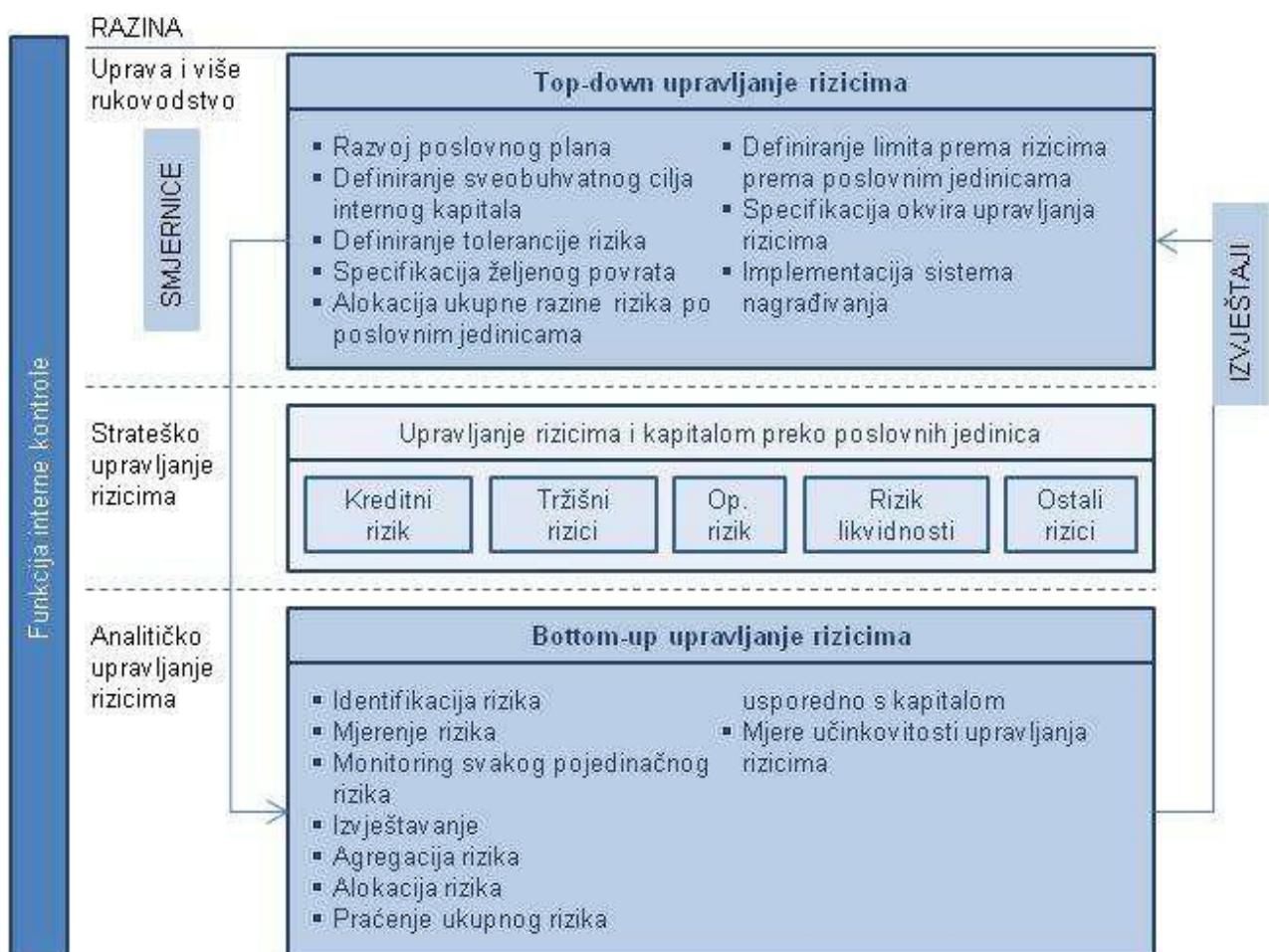
5.3 OPSEG I VRSTA SUSTAVA IZVJEŠTAVANJA I SUSTAVA ZA MJERENJE RIZIKA

Upravljanje rizicima u Banci se definira kao cjelokupan proces koji je podržan u obliku sustavnog rješenja.

Taj sustav se bazira na četiri osnovne faze:

- Identifikaciji rizika,
- Kvantifikaciji rizika,
- Upravljanju rizicima, te
- Kontroli i izvješćivanju o rizicima.

Kako bi Banka ostvarila potrebnu razinu efikasnosti investicija i rizika Uprava mora imati robusni pristup politikama i procedurama koje upravljaju poslovanjem Banke. S druge strane više rukovodstvo mora imati jasne i pravovremene informacije o riziku i povratu.

Slika 4 Okvir planiranja kapitala

TOP-DOWN UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uprava Banke definira generalni plan poslovanja propisujući sveobuhvatne ciljeve i poslovni plan.

Generalni plan poslovanja također uključuje i strategiju upravljanja rizicima, gdje se specificiraju rizici koje je Banka spremna preuzeti, na koji način će se ti preuzeti rizici mjeriti, pratiti te izvještavati. Ove smjernice komunicirane su kroz Banku kako bi se i konačni cilj ostvario.

Jedno od najvažnijih elemenata strategije upravljanja rizicima je specifikacija ukupne razine internog kapitala i Bančin apetit za rizike. Apetit za rizik direktno utječe na Bančinu reputaciju te rizik same institucije, odnosno na eksterni rating. Nakon što je razina željenog internog kapitala definirana i ukupnih internih kapitalnih zahtjeva potrebno je odrediti način alokacije internog kapitala. Model alokacije internog kapitala direktno utječe na poslovne odluke poslovnih jedinica. Primjerice, nove investicije, a s tim i dodatni rizici, mogu se realizirati samo ako definirani limiti to dozvoljavaju te dodatno ako nove investicije generiraju dovoljno povrata kako bi zadovoljile minimalnu stopu povrata na investicije⁵.

Strateški okvir definiran od strane Uprave podržan je analitičkim upravljanjem rizicima koji omogućavaju neophodne metodološke smjernice i podatke.

BOTTOM-UP UPRAVLJANJE RIZICIMA

Bottom-up upravljanje rizicima uključuje identifikaciju i mjerjenje rizika te njihovo praćenje i izvještavanje. To također uključuje i agregaciju pojedinačnih rizika u jednu mjeru rizika, alokaciju rizika, određivanje mjera učinkovitosti odnosa rizika i povrata i konačno praćenje cjelokupnog profila rizičnosti u odnosu na Bančin kapital.

U konačnici Banka mora utvrditi kontribuciju za svaki pojedini rizik (za svaku poslovnu jedinicu i za instituciju kao takvu) te ukupnu poziciju rizika. Banka definira metode kojima će postići željenu alokaciju rizika sukladno modelu poslovanja i strukturi portfelja budući da jedna mjera ne pristaje svim strukturama portfelja.

Banka uključuje sve materijalno procijenjene rizike u proces planiranja internog kapitala. Neophodno je da su kod planiranja internog kapitala uključeni svi materijalni rizici kako bi se obuhvatio kompletan profil rizičnosti Banke i cjelokupan spektar rizika.

Procesi upravljanja rizicima postavljaju se na vrhu organizacije i ogledaju kroz donošenje jasnih i kvantitativno orientiranih poslovnih politika Banke. Iz tih se politika moraju identificirati ciljevi po proizvodima i poslovnim jedinicama te maksimalno prihvatljive rizičnosti. S druge pak strane, u smislu kontrole i izvještavanja (a u procesu od dna prema vrhu) razrađuje se konsolidirani sustav izvještavanja o rizicima.

⁵ eng. hurdle rate. Označava najmanji očekivani povrat za ulazak u investiciju.

5.4 POLITIKE ZAŠTITE OD RIZIKA I SMANJENJA RIZIKA, TE STRATEGIJE I POSTUPCI ZA PRAĆENJE STALNE UČINKOVITOSTI ZAŠTITE OD RIZIKA I SMANJENJA RIZIKA

Banka koristi standardne tehnike smanjenja kreditnog rizika (instrumente osiguranja) i derivativne financijske instrumente za zaštitu od rizika. Tehnike smanjenja rizika opisane su u poglavlju 15. ovog dokumenta.

Derivativni financijski instrumenti koje Banka koristi uključuju kamatni, intervalutni i valutni swap, te valutne terminske ugovore čija se vrijednost mijenja kao rezultat promjena kamatnih stopa i tečajeva stranih valuta. Derivati mogu biti standardizirani ugovori sklopljeni na uređenim tržištima ili pojedinačno dogovorenii ugovori s drugom stranom. Swap aranžmani se koriste za zaštitu od izloženosti riziku nastalom uslijed nepovoljnog kretanja kamatnih stopa i tečajeva, te za transformaciju valutne likvidnosti.

6 REGULATORNI KAPITAL

Informacije o regulatornom kapitalu objavljene u ovom poglavlju u skladu su s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća te Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 1423/2013.

	Revidirani financijski izvještaji	Bilanca regulatornog opsega	Poveznica za prijelazni obrazac regulatornog kapitala
u 000 HRK			
IMOVINA			
Novac i sredstva kod Hrvatske narodne banke	4.167.064		
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka,	31.827	30	a
Derivatna finansijska imovina	3.558	2.942	b
Plasmani i zajmovi drugim bankama	542.011		
Zajmovi i potraživanja	19.110.132		
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.346.996		
od čega: nerealizirani dobici - portfelj raspoloživ za prodaju	2.930	2.930	c
Imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	112.570		
Ulaganja u nekretnine	75.353		
Nekretnine, postrojenja i oprema	552.271		
Nematerijalna imovina	31.768		
od čega: nematerijalna imovina koja je odbitna stavka od kapitala	31.768	31.768	d
od čega: ostala nematerijalna imovina	0		
Odgodjena porezna imovina	155.616		
od čega: odgodjena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika	107.332	107.332	e
od čega: odgodjena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	48.284		
Tekuća porezna imovina	9.921		
Ostala imovina	162.235		
UKUPNO IMOVINA	28.301		
OBVEZE			
Obveze prema drugim bankama	5.507.908		
Obveze prema klijentima	15.988.388		
Obveze temeljem finansijskog najma	37		
Derivatne finansijske obveze	24.786		
Rezerviranja za obveze i troškove	126.592		
Ostale obveze	150.018		
Hibridni instrumenti	1.731.424		
od čega: dio instrumenta koji se priznaje u dopunski kapital	938.927	938.927	
od čega: dio instrumenta koji se ne priznaje u dopunski kapital	792.498		
Kapital			
Dionički kapital	4.707.972		
Redovne dionice	4.405.764	4.405.764	f
Povaštene dionice	302.208	241.766	g
Kapitalna dobit	59.769	59.769	h
Gubitak tekuće godine	-115.672		
od čega: dobitak tekuće godine HAAInvest - ne priznaje se u regulatornom kapitalu	1.006		
od čega: gubitak tekuće godine koji se priznaje u regulatornom kapitalu	-116.679	-116.679	i
Zadržana dobit/gubitak	-27.825		
Zadržani gubitak	-28.441	-28.441	j
Zadržani dobitak proizašao iz realizacije revalorizacijske rezerve	617		
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit i rezerve	147.925	147.925	k
od čega: nerealizirani dobici - portfelj raspoloživ za prodaju	2.930	2.930	l
Ukupno kapital	4.772.169		
Ukupno obveze i kapital	28.301.322		
UKUPNO OBVEZE I KAPITAL	28.301.322		

Tabela 5 Usklađenje stavki bilance korištenih za izračunavanje vlastitog kapitala i regulatornog vlastitog kapitala

Tabela u nastavku prikazuje glavne značajke instrumenata redovnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koji je Banka izdala:

		Instrumenti redovnog osnovnog kapitala		Dopunski kapital	
1.	Izdavatelj	HYP0 GROUP ALPE ADRIA AG	HYP0 GROUP ALPE ADRIA AG	HYP0 GROUP ALPE ADRIA AG	HYP0 GROUP ALPE ADRIA AG
2.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatni plasman)	HRHYBARA0003	HRHYBAPA0005	NP	NP
3.	Mjerodavno pravo (ili prava) instrumenta	hrvatsko	hrvatsko	hrvatsko	hrvatsko
Regulatorni tretman					
4.	Prijelazna pravila CRR-a	Redovni osnovni kapital	Redovni osnovni kapital	Dopunski kapital	Dopunski kapital
5.	Pravila CRR-a nakon prijelaznog razdoblja	Redovni osnovni kapital	Nepriznato	Dopunski kapital	Dopunski kapital
6.	Priznat na pojedinačnoj (pot)konsolidiranoj / pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi
7.	Vrsta instrumenta (vrste utvrđuje svaka država)	Redovni osnovni kapital	Redovni osnovni kapital	Dopunski kapital	Dopunski kapital
8.	Iznos priznat u regulatornom kapitalu (valuta u milijunima, na zadnji datum izještavanja)	4.405.764.000	241.766.400	649.924.347	289.002.187
9.	Nominalni iznos instrumenta	4.405.764.000	302.208.000	766.147.100	965.277.872
9.a	Cijena izdanja	Nominalna vrijednost dionice HRK 4.000,00	Nominalna vrijednost dionice HRK 4.000,00	NP	NP
9.b	Otkupna cijena	NP	NP	NP	NP
10.	Računovodstvena klasifikacija	Dionički kapital	Dionički kapital	Obveze - amortizirani trošak	Obveze - amortizirani trošak
11.	Izvorni datum izdavanja	Prvo izdanje 08.03.1996, dodatna naknadna izdanja	27.7.2007	28.3.2012	27.5.2009
12.	Bez dospijeća ili s dospijećem	Bez dospijeća	Bez dospijeća	S dospijećem	S dospijećem
13.	Izvorni rok dospijeća	Bez dospijeća	Bez dospijeća	29.3.2019	30.6.2016
14.	Opcija kupnje izdavatelja uz prethodno odobrenje nadzornog tijela	NP	NP	NP	NP
15.	Neobvezni datum izvršenja opcije kupnje, ujetni datumi izvršenja opcije kupnje i otkupna vrijednost	NP	NP	NP	NP
16.	Naknadni datum izvršenja opcije kupnje, prema potrebi	NP	NP	NP	NP
Kuponi/dividende					
17.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	Promjenjiva dividenda	Fiksna dividenda	Fiksna kamatna stopa	Promjenjiva kamatna stopa
18.	Kuponska stopa i povezani indeksi	NP	6%	7%	6-mjesečni LIBOR + 7%
19.	Postojanje mehanizma obveznog otkazivanja dividende	NP	NP	NP	NP
20.a	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u vremenskom pogledu)	Puno diskrecijsko pravo	Puno diskrecijsko pravo	obvezno	obvezno

	Instrumenti redovnog osnovnog kapitala		Dopunski kapital		
20.b	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u pogledu iznosa)	Puno diskrecijsko pravo	Puno diskrecijsko pravo	obvezno	obvezno
21.	Postojanje ugovorne odredbe o povećanju prinosa ili drugih poticaja za otkop	Ne	Ne	Ne	Ne
22.	Nekumulativni ili kumulativni	Nekumulativni	Nekumulativni	NP	NP
23.	Konvertibilni ili nekonvertibilni	NP	NP	NP	NP
24.	Ako su konvertibilni, pokreć(i) konverzije	NP	NP	NP	NP
25.	Ako su konvertibilni, potpuno ili djelomično	NP	NP	NP	NP
26.	Ako su konvertibilni, stopa konverzije	NP	NP	NP	NP
27.	Ako su konvertibilni, je li konverzija obvezna ili neobvezna	NP	NP	NP	NP
28.	Ako su konvertibilni navesti vrstu instrumenta u koju se mogu konvertirati	NP	NP	NP	NP
29.	Ako su konvertibilni navesti izdavatelja instrumenta u koji se konvertira	NP	NP	NP	NP
30.	Značajke smanjenja vrijednosti	zakonski pristup	zakonski pristup	po dospjeću / pretvaranje u dionički kapital	po dospjeću / pretvaranje u dionički kapital
31.	U slučaju smanjenja vrijednosti, pokreć(i) smanjenja vrijednosti	financijski gubitak/ neodržost redovnog poslovanja	financijski gubitak/ neodržost redovnog poslovanja	NP	NP
32.	U slučaju smanjenja vrijednosti, potpuno ili djelomično	u cijelosti ili djelomično	u cijelosti ili djelomično	NP	NP
33.	U slučaju smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	trajno/privremeno	trajno/privremeno	NP	NP
34.	U slučaju privremenog smanjenja vrijednosti, opis mehanizama povećanja vrijednosti	zakonski pristup, odluka Glavne Skupštine	zakonski pristup, odluka Glavne Skupštine	NP	NP
35.	Mjesto u hijerarhiji u slučaju likvidacije (navesti vrstu instrumenta koja mu je neposredno nadređena)	posljednje	prije redovnih	isplaćuju se nakon podmirenja obveza prema svim drugim vjerovnicima	isplaćuju se nakon podmirenja obveza prema svim drugim vjerovnicima
36.	Nesukladne značajke konvertiranih instrumenata	NE	NE	NP	NP
37.	Ako postoje, navesti nesukladne značajke	NP	NP	NP	NP

"NP" nije primjenjivo

Tabela 6 Obrazac glavnih značajki instrumenata kapitala (1)

U sljedećoj tabeli prikazano je usklađenje stavki redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, te odbitaka koji se odnose na regulatorni kapital:

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve		(A) Iznos na datum objavljivanja		u 000 HRK (C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
1.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	4.449.171	članak 26. stavak 1., članci 27., 28., i 29., popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	
	od čega: redovne dionice	4.405.764	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	f
	od čega: premije na dionice	43.407	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	h
	od čega: vrsta instrumenta 3	302.208	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	g
2.	Zadržana dobit	(28.441)	članak 26. stavak 1. točka (c)	j
3.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	164.286	članak 26. stavak 1.	h, k
3.a	Rezerve za opće bankovne rizike	0	članak 26. stavak 1. točka (f)	
4.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	(60.442)	članak 486. stavak 2.	g
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	0	članak 483. stavak 2.	
5.	Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	0	članak 84., 479., 480.	
5.a	Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predviđivih troškova ili dividendi		članak 26. stavak 2.	
6.	Redovni osnovni kapital (CET 1) prije regulatornih usklađenja	4.826.783		
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja				
7.	Dodatatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(2.972)	članci 34., 105.	a, b
8.	Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(31.768)	članak 36. stavak 1. točka (b), članak 37., članak 472. stavak 4.	d
9.	Prazno polje u EU-u			e
10.	Odgodenja porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	(107.332)	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 472. stavak 5.	
11.	Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobicima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	0	članak 33. točka (a)	
12.	Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	0	članak 36. stavak 1. točka (d), članci 40. i 159. članak 472. stavak 6.	
13.	Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	0	članak 32. stavak 1.	
14.	Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	0	članak 33. točka (b)	
15.	Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (e), članak 41., članak 472. stavak 7.	
16.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (f), članak 42., članak 472. stavak 8.	
17.	Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna medusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povedati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (g), članak 44., članak 472. stavak 9.	
18.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (h), članci 43., 45. i 46., članak 49. stavci 2. i 3., članak 79., članak 472. stavak 10.	
19.	Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 43., 45. i 47., članak 48. stavak 1. točka (b), članak 49. stavci 1. do 3., članci 79. i 470., članak 472. stavak 11.	
20.	Prazno polje u EU-u	0		
20.a	Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250 %, ako institucija odabere alter-nativu odbitka	0	članak 36. stavak 1. točka (k)	
20.b	od čega: kvalificirani udjeli izvan finansijskog sektora (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka i., članci 89. do 91.	
20.c	od čega: sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka 11. članak 243. stavak 1. točka (b) članak 244. stavak 1. točka (b) članak 258.	

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve		(A) Iznos na datum objavljivanja		(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
20.d	od čega: slobodne isporuke (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (k), podtočka iii., članak 379. stavak 3.	
21.	Odgodjena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10 %, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	
22.	Iznos iznad praga od 15 % (negativan iznos)	0	članak 48. stavak 1.	
23.	od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	0	članak 36. stavak 1. točka (i), članak 48. stavak 1. točka (b), članak 470., članak 472. stavak 11.	
24.	Prazno polje u EU-u	0		
25.	od čega: odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	0	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	
25.a	Gubici tekuće finansijske godine (negativan iznos)	(116.679)	članak 36. stavak 1. točka (a), članak 472. stavak 3.	i
25.b	Predviđivi porezni troškovi povezani sa statkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	0	članak 36. stavak 1. točka (l)	
26.	Regulatorna uskladenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznos koji se tretiraju u skladu s pravilima prije CRR-a.	0		
26.a	Regulatorna uskladenja u vezi s nerealiziranim dobiticima i gubicima na temelju članka 467. i 468.	(2.930)		c
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak za vlasničke instrumente	(33)	članak 467.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak za dužničke instrumente	(2.898)	članak 467.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak 1		članak 468.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak 2		članak 468.	
26.b	Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtre i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a			članak 481.
	od čega: ...			članak 481.
27.	Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)			članak 36. stavak 1. točka (j)
28.	Ukupna regulatorna uskladenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(261.681)		
29.	Redovni osnovni kapital (CET1)	4.565.102		
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti				
30.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	članci 51., 52.	
31.	od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
32.	od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
33.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 4. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 3., članak 483. stavak 3.	
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-		
34.	Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	članci 85., 86., 480.	
35.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 3.	
36.	Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih uskladenja	-		
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna uskladenja				
37.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 52. stavak 1. točka (b), članak 56. točka (a), članak 475. stavak 2.	
38.	Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom reciprodna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povedati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (b), članak 58., članak 475. stavak 3.	
39.	Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema znatajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (c), članci 59., 60. i 79., članak 475. stavak 4.	
40.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima znatajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (d), članci 59. i 79., članak 475. stavak 4.	

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve		(A) Iznos na datum objavljivanja	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
41.a	Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s olankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)
41.b	od čega stavke koje je potrebno detaljno rašolaniti, npr. neto materijalni gubici tekude godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za otekvane gubitke itd.	-	
41.c	Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskega kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s olankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 477., članak 477. stavak 3., članak 477. stavak 4. točka (a)
42.	od čega stavke koje je potrebno detaljno rašolaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskega kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora koja nisu znatajna ulaganja itd.	-	
43.	Iznos koji se odbija od dodatnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	-	članci 467., 468., 481.
44.	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 467.
45.	od čega: ... mogući filter za nerealizirane dobitke	-	članak 468.
46.	od čega: ...	-	članak 481.
47.	Kvalificirani odbici dopunskega kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (e)
48.	Ukupna regulatorna uskičenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-	
49.	Dodatni osnovni kapital (AT1)	-	
50.	Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	4.565.102	
Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervacije			
51.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	938.927	članci 62., 63.
52.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskega kapitala	-	članak 486. stavak 4.
53.	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	članak 483. stavak 4.
54.	Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	članci 87., 88., 480.
55.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 4.
56.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik	-	članak 62. točke (c) i (d)
57.	Dopunski kapital (T2) prije regulatornih uskičenja	938.927	
Dopunski kapital (T2): regulatorna uskičenja			
58.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	članak 63. točka (b) podtočka i., članak 66. točka (a), članak 67., članak 477. stavak 2.
59.	Ulaganja u instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 66. točka (b), članak 68., članak 477. stavak 3.
60.	Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točka (c), članci 69., 70. i 79., članak 477. stavak 4.
61.a	od čega: nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	-	
61.b	od čega: ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	-	
62.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskega kapitala i podređene kredite subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točaka (d), članci 69. i 79.. članak 477. stavak 4.
63.	Regulatorna uskičenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznos iz CRR-a)	-	

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve		(A) Iznos na datum objavljivanja	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
56.a	Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)
56.b	od čega stavke koje je potrebno detaljno razčlaniti, npr. neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-	
56.c	Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 475., članak 475. stavak 2. točka (a), članak 475. stavak 3., članak 475. stavak 4. točka (a)
57.	Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	-	članici 467., 468., 481.
58.	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 467.
59.	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 468.
59.a	od čega: ...	-	članak 481.
59.b	Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	938.927	
59.c	Dopunski kapital (T2)	5.504.028	
59.d	Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	5.504.028	
59.e	Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	17.234.642	
59.f	od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznih obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)	48.284	članak 472., članak 472. stavak 5., članak 472. stavak 8. točka (b), članak 472. stavak 10. točka (b), članak 472. stavak 11. točka (b)
59.g	od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.)	-	članak 475., članak 475. stavak 2. točke (b) i (c), članak 475. stavak 4. točka (b)
59.h	Stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora koja nisu značajna ulaganja, neizravna značajna ulaganja u kapital drugih subjekata finansijskog sektora itd.)	-	članak 477., članak 477. stavak 2. točke (b) i (c), članak 477. stavak 4. točka (b)
60.	Ukupna rizikom ponderirana imovina	17.234.642	
Stopi kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
61.	Redovni osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	26,49%	članak 92. stavak 2. točka (a), članak 465.
62.	Osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	26,49%	članak 92. stavak 2. točka (b), članak 465.
63.	Ukupni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	31,94%	članak 92. stavak 2. točka (c)
64.	Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protučljučkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili O-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	10,00%	CRD, članici 128., 129., 130.
65.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%	
66.	od čega: zahtjev protučljučkog zaštitnog sloja	-	
67.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	3,00%	
67.a	od čega: zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski vane institucije (O-SII)	-	CRD, članak 131.

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve		(A) Iznos na datum objavljivanja		(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
68.	Redovni osnovni kapital ras položiv za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	-	CRD, članak 128.	
69.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
70.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
71.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
Stopi kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
72.	Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija)		članak 36. stavak 1. točka (h), članici 45. i 46., članak 472. stavak 10., članak 56. točka (c), članici 59. i 60., članak 475. stavak 4., članak 66. točka (c), članici 69. i 70., članak 477. stavak 4.,	
73.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija)		članak 36. stavak 1. točka (i), eland 45., 48. i 470., članak 472. stavak 11.	
74.	Prazno polje u EU-u	-		
75.	Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10 %, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članici 38., 48. i 470., članak 472. stavak 5.	
Primjenjive gornje granice za uključenje rezervacija u dopunski kapital				
76.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-		članak 62.
77.	Gornja granica za uključenje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-		članak 62.
78.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim reiting-sustavima (prije primjene gornje granice)			članak 62.
79.	Gornja granica za uključenje ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim reiting-sustavima			članak 62.
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2013. i 11. siječnja 2022.)				
80.	Trenutačna gorna granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
81.	Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijeća)	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
82.	Trenutačna gorna granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
83.	Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijeća)	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
84.	Trenutačna gorna granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	
85.	Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijeća)	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	

Tabela 7 Usklađenje stavki redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, te odbitaka koji se odnose na regulatorni kapital

7 KAPITALNI ZAHTJEVI

7.1 SAŽETAK PRISTUPA BANKE OCJENI ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

Kvalitativne informacije u vezi s postupkom procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala čine sažetak samog procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala.

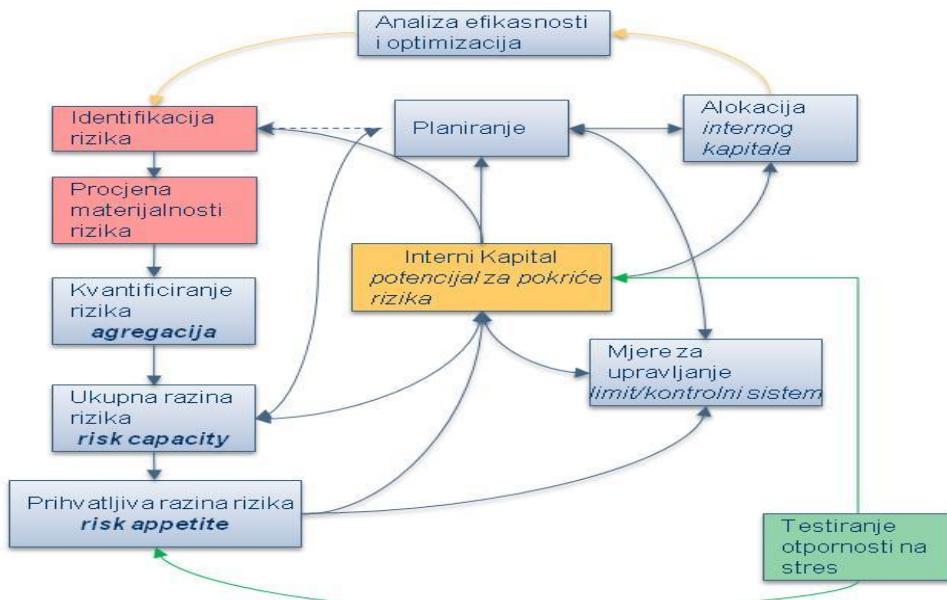
Osnovni cilj postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) je određivanje pozitivne razine kapitala koja je dovoljna za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena te su procijenjeni kao materijalni. Proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) služi kao procjena adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke i provođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatne razine internog kapitala.

Proces procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) uspostavljen je i kontinuiran proces koji se izvještava na kvartalnoj osnovi. Međutim, određeni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP), kao na primjer praćenje regulatorne adekvatnosti kapitala, izračun rizika koncentracije, izračun valutno induciranih kreditnih rizika, itd., odrađuju se i izvještavaju na mjesecnoj osnovi.

Osnovni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) Banke su sljedeći:

- 1) identifikacija i procjena materijalnosti rizika (uključujući definiranje sadašnjeg i budućeg profila rizika),
- 2) kvantifikacija rizika koja završava agregacijom rizika i izračunom ukupne razine rizika,
- 3) definiranje prihvatljive razine rizika,
- 4) definiranje i izračun internog kapitala,
- 5) stavljanje u odnos internog kapitala i ukupne razine rizika – sposobnost podnošenja rizika,
- 6) planiranje potrebnog regulatornog i internog kapitala u budućnosti,
- 7) alokacija internog kapitala za pokriće rizika,
- 8) monitoring i kontroling,
- 9) testiranje otpornosti na stres,
- 10) mjere učinkovitosti prilagođene za rizik (engl. „risk adjusted performance measures“).

S obzirom na to da su prethodno navedeni dijelovi procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) međusobno izravno ili neizravno povezani i isprepleteni, njihova povezanost i međusobni utjecaj najbolje se može vidjeti na sljedećem prikazu:

Slika 5 ICAAP proces

Proces planiranja kapitala sastavni je dio cijelokupnog procesa planiranja i budžetiranja Banke te dio procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) kojim se procjenjuju sadašnji i budući interni kapitalni zahtjevi za rizike i interni kapital.

Procesom planiranja kapitala Banka osigurava:

- da će svi planirani rizici mjereni kroz interne kapitalne zahtjevi biti pokriveni željenom planiranim razinom internog kapitala, i
- da će minimalni regulatorni kapitalni zahtjevi biti pokriveni adekvatnom razinom internog kapitala.

Na taj način Banka osigurava sigurnost, stabilnost i dugoročnost svog poslovanja, pri čemu preuzima rizike sukladno željenom profilu rizičnosti i u okviru unaprijed definirane sklonosti riziku.

Upravljanje strukturom kapitala prilagođeno je poslovnoj strategiji Banke, vrsti i razini preuzetih rizika.

Plan internog kapitala zasnovan je, između ostalog, na sljedećim faktorima:

- razini rizično ponderirane aktive u skladu s planiranim rastom bilančnih i izvanbilančnih izloženosti,
- planiranim razinama kapitalnih zahtjeva za rizike u sklopu procesa procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP),

- strukturi dopunskog kapitala sukladno ugovorenim dospijećima,
- politici isplate dividende,
- održavanje adekvatnosti internog kapitala na željenoj razini.

Temeljni proces postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala je proces procjene materijalnosti rizika u Banci. Procesom se definira, određuje i mjeri razina preuzetih rizika te se uspostavljaju smjernice i procesi kako bi se na što adekvatniji način uspostavilo upravljanje istim. Procjena materijalnosti rizika odnosi se na sve rizike koji nastaju kao rezultat Bančinog poslovanja te preuzimanja rizika iz raznih poslovnih događaja i u konačnici predstavljaju (potencijalnu) izloženost Banke. Preuzeti rizici dijele se na materijalne i nematerijalne, tj. značajne ili ne značajne.

Banka upravlja rizicima na način da ih identificira, kvantificira, upravlja njima, te kontrolira i izvještava o njima na način definiran internim politikama i procedurama koje određuju upravljanje pojedinom vrstom rizika. Banka kontinuirano procjenjuje profil rizičnosti i redovito revidira postupak procjene adekvatnosti internog kapitala kontinuirano razvijajući metodologije izračuna kapitalnih zahtjeva za sve vrste rizika sa svrhom što efikasnijeg upravljanja rizicima na razini Banke.

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 2., 8% iznosa izloženosti ponderirane rizikom za svaku od kategorija izloženosti iz članka 112., Uredbe EU br. 575/2013 i objavljuje informacije o iznosima kapitalnih zahtjeva kako je prikazano u tablici:

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	33.562
2. Izloženosti prema regionalnoj ili lokalnoj samoupravi	16.667
3. Izloženosti prema subjektima javnog sektora	31.720
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
6. Izloženosti prema institucijama	47.928
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima	404.103
8. Izloženosti prema stanovništvu	334.659
9. Izloženosti osigurane nekretninama	88.917
10. Izloženosti sa statusom neispunjena obveza	156.810
11. Izloženosti prema visokorizičnim stawkama	23.979
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0
13. Izloženost u obliku potraživanja prema institucijama i trgovačkim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0
14. Izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja (CIU)	0
15. Izloženosti u obliku vlasničkih udjela u investicijskim fondovima	242
16. Ostale izloženosti	81.501
I. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa	1.220.087

Kapitalni zahtjevi za rizik namire/isporuke	
Izloženosti riziku za namiru/isporuku	0
II. Ukupni kapitalni zahtjevi za rizik namire/isporuke	0
Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
1. Kapitalni zahtjevi za pozicijski rizik	851
Kapitalni zahtjev za specifični pozicijski rizik dužničkih instrumenata	796
Kapitalni zahtjev za opći pozicijski rizik dužničkih instrumenata	55
Kapitalni zahtjev za rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne papire	0
3. Kapitalni zahtjev za valutni rizik	21.083
4. Kapitalni zahtjev za robni rizik	0
5. Kapitalni zahtjevi za prekoračenje dopuštenih izloženosti	0
III. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	21.934
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
1. jednostavnog pristupa	
2. standardiziranog pristupa	124.067
3. naprednog pristupa	
IV. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	124.067
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik za ispravke vrijednosti (CVA)	
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik za ispravak vrijednosti (CVA) izračunat primjenom:	
1. napredne metode	
2. standardizirane metode	12.683
3. metode originalne izloženosti	
IV. Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik za ispravke vrijednosti (CVA)	12.683
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (I. + II. + III. + IV.)	1.378.771

Tabela 8 **Kapitalni zahtjevi**

8 IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE

Kreditni rizik druge ugovorne strane ili „CCR” znači rizik da bi druga ugovorna strana u transakciji mogla doći u status neispunjavanja obveza prije konačne namire novčanih tokova transakcije. Metodologija korištena za interno raspoređivanje kapitala za pokriće rizika druge ugovorne strane istovrsna je metodologiji koja se koristi za izračun adekvatnosti kapitala sukladno Uredbi EU br. 575/2013 glava II Poglavlje 6.

Odobravanje i praćenje iskorištenosti internih limita definirane su bančnim internim procedurama. U svakodnevnom poslovanju, dealeri su kroz interne sustave obaviješteni o raspoloživosti limita za odrađivanje transakcija te na taj način, između ostalog, donose odluku o zaključenju transakcija ili odustajanju od transakcija. Za Repo i Reverse repo ugovore, rizik druge ugovorne strane izračunava se standardiziranim pristupom uz primjenu složene metode izračuna finansijskoga kolateralja. Za derivatne instrumente rizik druge ugovorne strane izračunava se po metodi tržišne vrijednosti.

Banka prati kreditni rizik druge ugovorne strane sukladno standardiziranom pristupu opisanom u uredbi EU br. 575/2013 te objavljuje podatke o ugovorima koji se odnose na kamatnu stopu, ugovorima koji se odnose na valute i zlato, ugovorima koji se odnose na vlasničke instrumente, ugovorima koji se odnose na robu, kreditnim izvedenicama te ostale ugovore. U ovom kontekstu Banka također prikazuje Repo i reverse repo ugovore. Izračun izloženosti povratnom riziku predstavlja sastavni dio Internog Modela definiran Člankom 291 Uredbe koji banka ne izračunava, ne prati niti za navedeno ima odobrenje HNB-a. Sukladno navedenom izloženost povratnom riziku se ne izvještava.

U nastavku su tabično iskazane vrijednosti bruto fer vrijednosti navedenih ugovora, pozitivni učinci netiranja, netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane, iznosi instrumenata osiguranja i neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih finansijskih instrumenata. Banka također prikazuje bruto izloženost Repo i reverse repo ugovora, usklađenje izloženosti korektivnim faktorom (EVA), finansijski kolateral - prilagođena vrijednost (Cvam) te netiranu tekuću izloženost riziku druge ugovorne strane. Konačno, agregirano su prikazani i izračuni primjenjenih metoda za izračun riziku druge ugovorne strane.

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Pozitivni učinci netiranja	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz izvedenih finansijskih instrumenata
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Ugovori koji se odnose na kamatnu stopu	540	0	729	0	729
Ugovori koji se odnose na valute i zlato	3.018	0	48.916	0	48.916
Ugovori koji se odnose na vlasničke instrumente	0	0	0	0	0
Ugovori koji se odnose na robu	0	0	0	0	0
Kreditne izvedenice	0	0	0	0	0
Ostali ugovori	0	0	0	0	0
UKUPNO	3.558	0	49.664	0	49.664

Tabela 9 Izloženost riziku druge ugovorne strane po osnovi ugovora koji se odnose na kamatnu stopu, ugovora koji se odnose na valute i zlato, ugovora koji se odnose na vlasničke instrumente, ugovora koje se odnose na roku i kreditne izvedenice

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto izloženost ugovora	USKLADENJE IZLOŽENOSTI KOREKTIVNIM FAKTOROM (EVA-E)	FINANCIJSKI KOLATERAL - PRILAGOĐENA VRIJEDNOST (Cvam)	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane
	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK	u tisućama HRK
Repo i reverse repo ugovori	2.193.629	6.928	1.785.114	415.443
UKUPNO	2.193.629	6.928	1.785.114	415.443

Tabela 10 Izloženost riziku druge ugovorne strane za repo i reverse repo ugovore

Primjenjene metode	Izloženosti riziku druge ugovorne strane
	u tisućama HRK
Metoda originalne izloženosti	
Metoda tržišne vrijednosti	49.664
Standardizirana metoda	415.443
Interni model	

Tabela 11 Iznosi izloženosti riziku druge ugovorne strane prema primjenjenim metodama

9 ISPRAVCI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK

Informacije vezane s izloženošću Banke kreditnom riziku i razrjeđivačkom riziku

Kreditni rizik predstavlja rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema kreditnoj instituciji.

Preuzimanje kreditnog rizika je jedna od osnovnih izvedenica bančinog poslovanja s obzirom da je Bančino poslovanje zasnovano na komercijalnom bankarstvu, te izloženost iz koje proizlazi i preuzimanje kreditnog rizika proizlazi upravo iz obavljanja osnovne djelatnosti Banke kao sastavnog dijela poslovanja. Organizacijski ustroj upravljanja kreditnim rizikom je ustrojen na način da se kreditnim rizikom upravlja od samog trenutka nastajanja izloženosti kreditnom riziku – poslovanja s klijentima, dalnjeg praćenja, administriranja i mjerena izloženosti kreditnom riziku te same procjene kreditnog rizika kroz sektore Kontrolu rizika, Upravljanje rizikom Poslovanja s građanstvom, Upravljanje kreditnim rizikom, Upravljanje rizičnim plasmanima i Potpora kreditnom procesu.

Banka je svojim internim aktima propisala opseg i način obavljanja kontrole kreditnog rizika te obujam i učestalost internog izvješćivanja. Također, osigurana je i pravodobna i djelotvorna analiza i praćenje kreditnog rizika te pravodobno izvješćivanje relevantnih razina rukovodstva o analizi strukture i kvalitete cjelokupnog portfelja koji su uspostavljeni na način da osiguravaju pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika.

Od kvalitativnih informacija o kreditnom i razrjeđivačkom riziku, prije svega valja naglasiti da Banka definira dospjela nenaplaćena potraživanja sukladno definiciji HNB-a, tj. kao sve izloženosti kod kojih je Banka utvrdila da dužnik nije ispunio svoju dospjelu obvezu u roku dužem od 90 dana i da je iznos koji se podmiruje sa zakašnjnjem materijalno značajan (tj. veći od 1.750,00 kuna).

Brojanje dana kašnjenja uvijek započinje na dan kada ukupni iznos svih dospjelih nepodmirenih obveza pojedinog dužnika (kojima je protekao ugovoren rok dospjeće) po svim ugovornim odnosima postane veći od 1.750,00 kuna.

Nadalje, pod izloženostima kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, Banka smatra sve one izloženosti koje su prema *Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija*⁶ Hrvatske narodne banke te pripadajućim internim aktima Banke klasificirane u rizičnu skupinu B ili lošiju.

Ispravke vrijednosti i rezerviranja Banka izdvaja na pojedinačnoj i grupnoj osnovi sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima te zakonskoj regulativi propisanoj od strane Hrvatske narodne banke (Odluka o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija).

Gubici od umanjenja vrijednosti procjenjuju se na temelju kreditne sposobnosti i rezultata poslovanja zajmoprimatelja, uzimajući u obzir vrijednost instrumenata osiguranja ili jamstvo treće strane.

⁶ Narodne novine 41A/2014

Uz gore navedene gubitke za umanjenje vrijednosti imovine, Grupa dodatno priznaje i latentne gubitke od umanjenja u računu dobiti i gubitka na bilančne i izvanbilančne stavke koje nisu umanjene po prethodno navedenim osnovama, tj. koje su klasificirane u rizičnu skupinu A. Prema regulatornim zahtjevima Hrvatske narodne banke razina ispravaka vrijednosti za navedene izloženosti ne smije biti manja od 0,80% ukupnog stanja plasmana rizične skupine A, tj. izvanbilačnih obveza rizične skupine A.

Sljedeća tablica prikazuje ukupni iznos izloženosti nakon računovodstvenog prebijanja te bez uzimanja u obzir učinaka tehnika smanjenja kreditnog rizika te prosječni iznos izloženosti tijekom razdoblja razvrstani prema različitim vrstama kategorija izloženosti:

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku		Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku		Transakcije financiranja vrijednosnih papira		Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	
	ukupan iznos u tisućama kn	prosječan iznos u tisućama kn	ukupan iznos u tisućama kn	prosječan iznos u tisućama kn	ukupan iznos u tisućama kn	prosječan iznos u tisućama kn	ukupan iznos u tisućama kn	prosječan iznos u tisućama kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	7.986.777	7.489.214	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	276.748	287.301	12.682	12.113	0	0	0	0
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.459.683	1.536.979	121.174	133.049	0	0	0	1.325
Izloženosti prema institucijama	1.392.222	1.462.776	418	445	2.182.477	2.158.948	262	41.701
Izloženosti prema trgovackim društvima	4.888.353	4.850.172	1.242.478	1.253.971	11.152	30.267	48.819	25.373
Izloženosti prema stanovništvu	6.071.843	6.306.718	710.082	700.737	0	0	563	282
Izloženosti osigurane nekretninama	3.205.579	3.526.243	13.146	35.049	0	0	0	0
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	2.732.012	2.799.291	162.496	191.248	0	0	0	0
Visokorizične izloženosti	218.403	237.521	0	2.992	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama i društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	6.283	6.348	0	0	0	0	0	0
Ostale izloženosti	1.338.967	2.030.608	3.458	1.729	0	0	0	0
UKUPNO	29.576.869	30.533.170	2.265.934	2.331.334	2.193.629	2.189.215	49.644	68.681

Tabela 12 **Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti**

Tabela u nastavku prikazuje geografsku podjelu izloženosti razvrstanih u značajna područja s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti:

Značajna geografska područja	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
REZIDENTI - HR	26.357.201	2.262.230	11.152	802	28.631.385
<i>BRODSKO-POSavska županija</i>	621.405	94.530	0	0	715.935
Izloženosti osigurane nekretninama	129.227	57	0	0	129.284
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	1.393	5.000	0	0	6.393
Izloženosti prema stanovništvu	180.573	22.773	0	0	203.347
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	13.825	0	0	0	13.825
Izloženosti prema trgovačkim društvima	128.237	66.237	0	0	194.475
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	128.740	400	0	0	129.140
Ostale izloženosti	9.516	62	0	0	9.578
Visokorizične izloženosti	29.893	0	0	0	29.893
<i>DUBROVAČKO-NERETVANSKA žUPANIJ</i>	728.934	49.948	0	0	778.883
Izloženosti osigurane nekretninama	238.540	200	0	0	238.740
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	3.011	0	0	0	3.011
Izloženosti prema stanovništvu	276.539	24.298	0	0	300.838
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1	0	0	0	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	70.788	24.251	0	0	95.039
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	112.925	1.194	0	0	114.119
Ostale izloženosti	17.724	5	0	0	17.729
Visokorizične izloženosti	9.407	0	0	0	9.407
<i>GRAD ZAGREB i ZAGREBAČKA žUPANIJ</i>	14.351.040	796.842	11.152	168	15.159.202
Izloženosti osigurane nekretninama	992.568	5.031	0	0	997.599
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	2.795	0	0	0	2.795
Izloženosti prema institucijama	116.893	193	0	168	117.254
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	21.826	0	0	0	21.826
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	6.084.468	0	0	0	6.084.468
Izloženosti prema stanovništvu	1.887.718	149.599	0	0	2.037.316
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.117.188	10.000	0	0	1.127.188
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.904.578	618.540	11.152	0	2.534.270
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	891.066	12.628	0	0	903.694
Ostale izloženosti	1.196.779	852	0	0	1.197.631
Visokorizične izloženosti	135.161	0	0	0	135.161
<i>ISTARSKA žUPANIJ</i>	959.958	82.582	0	0	1.042.539
Izloženosti osigurane nekretninama	140.303	1.826	0	0	142.129
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	2.937	383	0	0	3.320
Izloženosti prema stanovništvu	472.669	34.358	0	0	507.027
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	177.450	45.021	0	0	222.471
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	130.977	845	0	0	131.821
Ostale izloženosti	13.044	149	0	0	13.193
Visokorizične izloženosti	22.578	0	0	0	22.578

Značajna geografska područja	Bilančne izloženosti koje podlježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podlježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	2.965.136	499.517	0	0	3.464.654
Izloženosti osigurane nekretninama	446.452	965	0	0	447.417
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	2.506	0	0	0	2.506
Izloženosti prema institucijama	2	0	0	0	2
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	57.657	5.420	0	0	63.077
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	61	0	0	0	61
Izloženosti prema stanovništvu	1.050.856	243.090	0	0	1.293.946
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	308.225	110.832	0	0	419.058
Izloženosti prema trgovačkim društvima	667.623	66.197	0	0	733.821
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	383.626	72.480	0	0	456.106
Ostale izloženosti	37.384	533	0	0	37.917
Visokorizične izloženosti	10.743	0	0	0	10.743
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	343.756	35.781	0	0	379.538
Izloženosti osigurane nekretninama	44.950	9	0	0	44.959
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	50.115	0	0	0	50.115
Izloženosti prema stanovništvu	110.798	17.962	0	0	128.761
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	10	0	0	0	10
Izloženosti prema trgovačkim društvima	92.403	16.792	0	0	109.195
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	35.119	1.017	0	0	36.137
Ostale izloženosti	10.361	0	0	0	10.361
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	1.371.776	171.800	0	0	1.543.575
Izloženosti osigurane nekretninama	383.702	443	0	0	384.145
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	754	0	0	0	754
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	20.146	0	0	0	20.146
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	61	0	0	0	61
Izloženosti prema stanovništvu	517.502	34.396	0	0	551.898
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.900	342	0	0	2.242
Izloženosti prema trgovačkim društvima	237.550	92.828	0	0	330.378
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	204.035	43.687	0	0	247.721
Ostale izloženosti	4.609	104	0	0	4.713
Visokorizične izloženosti	1.516	0	0	0	1.516
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	1.445.646	144.724	0	277	1.590.647
Izloženosti osigurane nekretninama	235.406	1.905	0	0	237.311
Izloženosti prema institucijama	2.733	0	0	0	2.733
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	61.920	420	0	0	62.339
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	10.384	0	0	0	10.384
Izloženosti prema stanovništvu	416.574	33.997	0	206	450.776
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1	0	0	0	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	483.428	85.812	0	71	569.312
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	222.005	21.503	0	0	243.508
Ostale izloženosti	12.183	1.087	0	0	13.270
Visokorizične izloženosti	1.014	0	0	0	1.014

Značajna geografska područja	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	591.104	49.546	0	0	640.650
Izloženosti osigurane nekretninama	79.045	79	0	0	79.123
Izloženosti prema institucijama	0	225	0	0	225
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	16.537	1.000	0	0	17.537
Izloženosti prema stanovništvu	122.802	13.460	0	0	136.261
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	16.354	0	0	0	16.354
Izloženosti prema trgovačkim društvima	284.736	30.352	0	0	315.088
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	69.579	4.329	0	0	73.908
Ostale izloženosti	37	101	0	0	138
Visokorizične izloženosti	2.014	0	0	0	2.014
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	337.641	36.010	0	0	373.651
Izloženosti osigurane nekretninama	66.365	0	0	0	66.365
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	5.533	230	0	0	5.763
Izloženosti prema stanovništvu	149.972	27.936	0	0	177.908
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.095	0	0	0	1.095
Izloženosti prema trgovačkim društvima	70.357	7.268	0	0	77.625
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	41.559	540	0	0	42.099
Ostale izloženosti	2.760	35	0	0	2.796
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	539.807	66.210	0	0	606.017
Izloženosti osigurane nekretninama	89.724	1.591	0	0	91.315
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	1.404	116	0	0	1.520
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	13	0	0	0	13
Izloženosti prema stanovništvu	202.215	48.185	0	0	250.400
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	10	0	0	0	10
Izloženosti prema trgovačkim društvima	141.092	15.429	0	0	156.522
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	86.568	805	0	0	87.373
Ostale izloženosti	18.676	83	0	0	18.760
Visokorizične izloženosti	105	0	0	0	105
ZADARSKA ŽUPANIJA	552.246	67.120	0	0	619.365
Izloženosti osigurane nekretninama	141.413	490	0	0	141.903
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	14.534	5	0	0	14.539
Izloženosti prema stanovništvu	220.861	20.496	0	0	241.357
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1	0	0	0	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	116.621	45.457	0	0	162.078
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	55.296	545	0	0	55.841
Ostale izloženosti	3.519	127	0	0	3.646
OSTALE ŽUPANIJE	1.548.752	167.620	0	357	1.716.729
Izloženosti osigurane nekretninama	217.884	550	0	0	218.434
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	19.735	108	0	0	19.843
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	12.835	0	0	0	12.835
Izloženosti prema stanovništvu	455.441	36.315	0	357	492.113
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.072	0	0	0	1.072
Izloženosti prema trgovačkim društvima	453.182	127.857	0	0	581.040
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	370.253	2.510	0	0	372.763
Ostale izloženosti	12.376	279	0	0	12.655
Visokorizične izloženosti	5.974	0	0	0	5.974

Značajna geografska područja	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
NEREZIDENTI	3.219.669	3.705	2.182.477	48.842	5.454.693
NJEMAČKA	1.414.390	567	229.869	0	1.644.826
Izloženosti prema institucijama	839.574	0	229.869	0	1.069.444
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	574.681	0	0	0	574.681
Izloženosti prema stanovništvu	118	132	0	0	250
Izloženosti prema trgovačkim društvima	17	435	0	0	452
FRANCUSKA	1.304.275	5	0	0	1.304.280
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1.304.272	0	0	0	1.304.272
Izloženosti prema stanovništvu	2	5	0	0	7
VELIKA BRITANIJА	38.578	32	1.952.608	0	1.991.219
Izloženosti prema institucijama	37.500	0	1.952.608	0	1.990.108
Izloženosti prema stanovništvu	1.076	32	0	0	1.108
Izloženosti prema trgovačkim društvima	2	0	0	0	2
OSTALE ZEMLJE	462.425	3.100	0	48.842	514.368
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	227	0	0	0	227
Izloženosti prema institucijama	395.518	0	0	94	395.613
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	6.127	3.048	0	0	9.175
Izloženosti prema trgovačkim društvima	60.288	0	0	48.748	109.036
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	264	13	0	0	277
Ostale izloženosti	0	40	0	0	40
UKUPNO	29.576.869	2.265.934	2.193.629	49.644	34.086.077

Tabela 13 Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije
izloženosti

U sljedećoj tabeli prikazana je podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti, razvrstanih prema kategorijama izloženosti, uključujući naznaku izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima:

Glavne vrste djelatnosti	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
STANOVNIŠTVO	9.808.050	561.474	0	0	10.369.524
Izloženosti osigurane nekretninama	3.047.420	0	0	0	3.047.420
Izloženosti prema stanovništvu	5.103.521	548.382	0	0	5.651.903
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	1.495.943	9.828	0	0	1.505.771
Ostale izloženosti	161.167	3.264	0	0	164.431
<i>MSP*</i>	<i>4.419.187</i>	<i>873.359</i>	<i>0</i>	<i>563</i>	<i>5.293.110</i>
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	334.593	41.218	0	0	375.811
Izloženosti osigurane nekretninama	16.503	202	0	0	16.704
Izloženosti prema stanovništvu	73.415	4.927	0	0	78.343
Izloženosti prema trgovачkim društvima	181.230	35.958	0	0	217.188
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	63.397	131	0	0	63.527
Visokorizične izloženosti	49	0	0	0	49
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA (MSP)	135	5	0	0	140
Izloženosti prema stanovništvu	112	5	0	0	117
Izloženosti prema trgovачkim društvima	13	0	0	0	13
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	10	0	0	0	10
GRADEVINSTVO	539.355	164.118	0	0	703.473
Izloženosti osigurane nekretninama	3.957	375	0	0	4.332
Izloženosti prema stanovništvu	78.743	23.674	0	0	102.416
Izloženosti prema trgovачkim društvima	258.319	136.407	0	0	394.726
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	150.877	3.662	0	0	154.539
Visokorizične izloženosti	47.460	0	0	0	47.460
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	333	61	0	0	394
Izloženosti osigurane nekretninama	209	0	0	0	209
Izloženosti prema stanovništvu	124	61	0	0	185
OBRAZOVANJE	13.514	978	0	0	14.492
Izloženosti osigurane nekretninama	1.008	0	0	0	1.008
Izloženosti prema stanovništvu	7.312	978	0	0	8.290
Izloženosti prema trgovачkim društvima	3.181	0	0	0	3.181
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	2.013	0	0	0	2.013
OSTALE DJELATNOSTI	518.566	144.403	0	206	663.175
Izloženosti osigurane nekretninama	39.533	3.773	0	0	43.306
Izloženosti prema stanovništvu	157.130	34.827	0	206	192.163
Izloženosti prema trgovачkim društvima	240.404	103.467	0	0	343.870
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	53.340	2.337	0	0	55.677
Visokorizične izloženosti	28.160	0	0	0	28.160
POLJOPRIVREDNA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	492.694	14.600	0	0	507.294
Izloženosti osigurane nekretninama	30.715	359	0	0	31.074
Izloženosti prema stanovništvu	105.226	11.983	0	0	117.209
Izloženosti prema trgovачkim društvima	291.164	1.957	0	0	293.120
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	65.373	302	0	0	65.674
Visokorizične izloženosti	216	0	0	0	216
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	189.116	9.070	0	0	198.186
Izloženosti osigurane nekretninama	3.065	0	0	0	3.065
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	11.412	1.460	0	0	12.872
Izloženosti prema trgovачkim društvima	100.131	7.605	0	0	107.736
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	11.751	5	0	0	11.756
Visokorizične izloženosti	62.757	0	0	0	62.757
PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	987.128	200.816	0	0	1.187.944
Izloženosti osigurane nekretninama	18.685	1.048	0	0	19.733
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	1.985	0	0	0	1.985
Izloženosti prema stanovništvu	143.229	19.634	0	0	162.863
Izloženosti prema trgovачkim društvima	658.413	177.369	0	0	835.782
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	164.816	2.765	0	0	167.581

Glavne vrste djelatnosti	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	168.979	74.910	0	0	243.889
Izloženosti osigurane nekretninama	6.007	199	0	0	6.206
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	1.418	0	0	0	1.418
Izloženosti prema stanovništvu	71.567	20.630	0	0	92.197
Izloženosti prema trgovačkim društvima	72.879	13.423	0	0	86.302
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	16.492	40.659	0	0	57.151
Visokorizične izloženosti	616	0	0	0	616
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	1.174.775	223.180	0	357	1.398.312
Izloženosti osigurane nekretninama	32.207	6.799	0	0	39.005
Izloženosti prema stanovništvu	320.052	43.522	0	357	363.931
Izloženosti prema trgovačkim društvima	563.323	165.594	0	0	728.916
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	256.719	7.265	0	0	263.985
Visokorizične izloženosti	2.475	0	0	0	2.475
OSTALI SEGMENTI	15.349.632	831.101	2.193.629	49.081	18.423.444
DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	3.133.009	0	1.032.067	0	4.165.076
Izloženosti prema institucijama	1.254.011	0	1.032.067	0	2.286.078
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	1.878.954	0	0	0	1.878.954
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	44	0	0	0	44
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	227.526	478	0	71	228.075
Izloženosti osigurane nekretninama	1.117	0	0	0	1.117
Izloženosti prema trgovačkim društvima	219.984	478	0	71	220.533
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	1.467	0	0	0	1.467
Ostale izloženosti	4.958	0	0	0	4.958
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	5.006.180	8.908	1.159.513	49.010	6.223.611
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	1.377	0	0	0	1.377
Izloženosti prema institucijama	138.211	418	1.150.411	262	1.289.301
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	3.544.435	0	0	0	3.544.435
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	78.768	0	0	0	78.768
Izloženosti prema trgovačkim društvima	157.760	8.296	9.102	48.748	223.906
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	40	0	0	0	40
Ostale izloženosti	1.085.589	195	0	0	1.085.784
GRAĐEVINARSTVO	1.321.644	406.272	0	0	1.727.916
Izloženosti osigurane nekretninama	130	0	0	0	130
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	0
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.037.377	0	0	0	1.037.377
Izloženosti prema trgovačkim društvima	132.486	318.111	0	0	450.597
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	91.032	88.161	0	0	179.193
Ostale izloženosti	15.351	0	0	0	15.351
Visokorizične izloženosti	45.268	0	0	0	45.268
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2.843.801	13.024	0	0	2.856.825
Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi	276.748	12.682	0	0	289.431
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	2.563.389	0	0	0	2.563.389
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	847	342	0	0	1.189
Izloženosti prema trgovačkim društvima	2	0	0	0	2
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	2.815	0	0	0	2.815
OBRAZOVANJE	309.323	110.847	0	0	420.170
Izloženosti osigurane nekretninama	155	0	0	0	155
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	308.781	110.688	0	0	419.469
Izloženosti prema trgovačkim društvima	354	159	0	0	512
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	33	0	0	0	33

Glavne vrste djelatnosti	Bilansne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilansne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije finansiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire	UKUPNO
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
OSTALE DJELATNOSTI	417.493	29.226	0	0	446.718
Izloženosti osigurane nekretninama	627	0	0	0	627
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	227	0	0	0	227
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	33.778	144	0	0	33.922
Izloženosti prema trgovačkim društvima	339.285	28.974	0	0	368.258
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	35.362	108	0	0	35.470
Ostale izloženosti	8.214	0	0	0	8.214
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	149.219	15.281	0	0	164.500
Izloženosti osigurane nekretninama	196	0	0	0	196
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	130	10.000	0	0	10.130
Izloženosti prema trgovačkim društvima	137.634	5.277	0	0	142.911
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	718	5	0	0	723
Ostale izloženosti	10.541	0	0	0	10.541
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	174.486	1.010	0	0	175.496
Izloženosti osigurane nekretninama	114	0	0	0	114
Izloženosti prema trgovačkim društvima	153.299	1.010	0	0	154.309
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	1.642	0	0	0	1.642
Visokorizične izloženosti	19.431	0	0	0	19.431
PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	529.925	76.530	0	0	606.455
Izloženosti osigurane nekretninama	30	0	0	0	30
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	754	0	0	0	754
Izloženosti prema trgovačkim društvima	487.195	73.795	0	0	560.991
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	19.913	2.735	0	0	22.647
Ostale izloženosti	22.033	0	0	0	22.033
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	399.493	3.154	2.049	0	404.696
Izloženosti osigurane nekretninama	968	0	0	0	968
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1	0	0	0	1
Izloženosti prema trgovačkim društvima	313.619	2.739	2.049	0	318.407
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	72.715	415	0	0	73.130
Ostale izloženosti	304	0	0	0	304
Visokorizične izloženosti	11.885	0	0	0	11.885
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	837.533	166.370	0	0	1.003.904
Izloženosti osigurane nekretninama	2.935	391	0	0	3.327
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	521	0	0	0	521
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	577.635	161.860	0	0	739.495
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	225.546	4.119	0	0	229.665
Ostale izloženosti	30.810	0	0	0	30.810
Visokorizične izloženosti	86	0	0	0	86
UKUPNO	29.576.869	2.265.934	2.193.629	49.644	34.086.077

*u skladu s Preporukom Komisije 2003/361/EC od 06. Svibnja 2003 o definiciji mikropoduzetnika, malih i srednjih poduzetnika

Tabela 14 Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti razvrstanih prema kategorijama izloženosti

Prikaz svih izloženosti prema preostalom dospijeću, razvrstanih prema kategorijama izloženosti prikazan je u sljedećoj tabeli:

Preostalo dospijeće	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
<i>Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama</i>	7.988.641	0	0	0
do 90 dana	3.802.407	0	0	0
od 91 do 180 dana	1.196.824	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	1.400.816	0	0	0
> 1 godine	1.588.593	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti prema područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi</i>	276.799	12.682	0	0
do 90 dana	22.768	6.430	0	0
od 91 do 180 dana	13.404	398	0	0
od 181 dana do 1 godine	22.421	5.772	0	0
> 1 godine	218.205	83	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti prema subjektima javnog sektora</i>	1.460.584	121.174	0	0
do 90 dana	20.909	79	0	0
od 91 do 180 dana	22.712	918	0	0
od 181 dana do 1 godine	50.868	205	0	0
> 1 godine	1.366.096	119.973	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti prema institucijama</i>	1.392.224	418	2.182.477	262
do 90 dana	812.972	193	1.380.280	0
od 91 do 180 dana	2.847	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	418.795	225	0	168
> 1 godine	114.889	0	802.197	94
izloženosti bez definiranog dospijeća	42.721	0	0	0
<i>Izloženosti prema trgovačkim društvima</i>	3.050.704	696.632	11.152	48.819
do 90 dana	994.806	80.505	11.152	15.079
od 91 do 180 dana	318.368	112.019	0	8.196
od 181 dana do 1 godine	355.733	184.434	0	71
> 1 godine	1.381.798	319.674	0	25.472
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima</i>	4.415.784	873.359	0	563
do 90 dana	922.979	142.648	0	206
od 91 do 180 dana	342.826	151.618	0	0
od 181 dana do 1 godine	549.070	182.758	0	0
> 1 godine	2.600.909	396.335	0	357
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0

Preostalo dospijeće	Bilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Izvanbilančne izloženosti koje podliježu kreditnom riziku	Transakcije financiranja vrijednosnih papira	Izvedenice i transakcije s dugim rokom namire
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
<i>Izloženosti prema stanovništvu</i>	9.791.231	561.474	0	0
do 90 dana	1.550.668	223.528	0	0
od 91 do 180 dana	233.295	153.572	0	0
od 181 dana do 1 godine	404.830	53.687	0	0
> 1 godine	7.602.438	130.687	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	0	0	0	0
<i>Izloženosti po vlasničkim ulaganjima</i>	6.283	0	0	0
do 90 dana	0	0	0	0
od 91 do 180 dana	0	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	0	0	0	0
> 1 godine	0	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	6.283	0	0	0
<i>Ostale izloženosti</i>	1.194.620	195	0	0
do 90 dana	56.318	0	0	0
od 91 do 180 dana	270	0	0	0
od 181 dana do 1 godine	524	195	0	0
> 1 godine	3.456	0	0	0
izloženosti bez definiranog dospijeća	1.134.052	0	0	0
UKUPNO	29.576.869	2.265.934	2.193.629	49.644

Tabela 15 Izloženosti prema preostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

U sljedećoj tabeli za sve vrste djelatnosti koje je Banka odredila da su materijalno značajne prikazane su izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja, specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik te zahtjevi za specifičnim ispravcima vrijednosti tijekom izještajnog razdoblja.

Pojedina vrsta djelatnosti je materijalno značajna ukoliko njena izloženost predstavlja više od 1% ukupne izloženosti.

Glavne vrste djelatnosti	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik	Zahtjevi za specifičnim ispravcima vrijednosti tijekom izještajnog razdoblja
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
STANOVNIŠTVO	1.312.764	802.304	720.616	78.594
DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TJELA	0	0	0	10
DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLУIVANJA HRANE	52.953	48.193	26.372	9.572
FINANSIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	53	53	53	18
GRAĐEVINARSTVO	243.467	71.641	87.054	37.590
JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	410	410	410	-515
OBRAZOVANJE	1.624	1.624	527	452
POLJOPRIVREDNA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	46.556	15.730	15.821	8.848
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	32.811	7.629	18.853	11.104
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	172.274	98.978	68.349	36.218
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	89.126	44.780	30.576	9.297
TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	466.871	282.454	212.491	69.113
OSTALE DJELATNOSTI	84.467	39.392	38.574	20.768
UKUPNO	2.503.376	1.413.187	1.219.696	281.068

Tabela 16 Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po djelatnostima

U sljedećoj tabeli prikazane su izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti, dospjela nenačaćena potraživanja, specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik te zahtjevi za specifičnim ispravcima vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja podijeljeni prema značajnim geografskim područjima.

Značajna geografska područja	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Dospjela nenačaćena potraživanja	Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik	Zahtjevi za specifičnim ispravcima vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
REZIDENTI - HR	2.458.597	1.406.274	1.196.475	316.936
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	144.287	59.706	70.278	24.120
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	93.374	63.321	38.199	9.403
GRAD ZAGREB I ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	791.129	407.598	390.219	126.313
ISTARSKA ŽUPANIJA	105.934	73.036	58.139	8.076
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	324.287	182.268	152.078	32.695
Požeško-slavonska županija	31.138	16.599	13.663	1.302
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	172.550	115.107	78.821	18.010
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	221.795	71.431	83.147	37.446
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	67.214	48.905	35.460	8.706
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	33.211	18.886	16.041	2.610
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	76.408	49.139	42.551	6.749
ZADARSKA ŽUPANIJA	47.024	25.433	23.637	3.677
OSTALE ŽUPANIJE	350.246	274.845	194.243	37.828
Značajna geografska područja	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak) vrijednosti	Dospjela nenačaćena potraživanja	Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik	Zahtjevi za specifičnim ispravcima vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
NEREZIDENTI	44.779	6.913	23.221	-35.868
NJEMAČKA	0	0	0	-7
FRANCUSKA	0	0	0	0
VELIKA BRITANIJA	0	0	0	0
OSTALE ZEMLJE	44.778	6.912	23.221	-35.861
UKUPNO	2.503.376	1.413.187	1.219.696	281.068

Tabela 17 Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenačaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti geografskim područjima

Finalno u ovom poglavlju prikazujemo usklađivanje promjena prilagodbe specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik:

	Početno stanje	Povećanja zbog iznosa rezerviranih za procijenjene kreditne gubitke tijekom razdoblja	Smanjenja zbog iznosa ukinutih rezervacija za procijenjene kreditne gubitke tijekom razdoblja	Smanjenja zbog iznosa povezanih s isprvcima vrijednosti	Ostale prilagodbe	Završno stanje	Povrati koji se evidentiraju izravno u račun dobiti i gubitka
	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn	iznos u tisućama kn
Specifični ispravci vrijednosti za finansijsku imovinu	1.240.749	1.042.289	-767.293	-302.120	6.072	1.219.696	22
Skupni ispravci vrijednosti za nastale, ali neevidentirane gubitke po finansijskoj imovini	245.241	0	-35.936	-21	0	209.283	0
Ukupno	1.485.989	1.042.289	-803.230	-302.141	6.072	1.428.979	22

Tabela 18 Usklađivanje promjena prilagodbe specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik

10 OPTEREĆENA I NEOPTEREĆENA IMOVINA

Banka objavljuje informacije o opterećenoj i neopterećenoj imovini na konsolidiranoj osnovi u skladu s traženim informacijama definiranim Provedbenom Uredbom Europske Komisije 2015/79 o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 680/2014., te u skladu sa Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i EBA-nim Smjernicama o objavi o opterećenoj i neopterećenoj imovini. Kriteriji i dinamika izvještavanja definirana je navedenim dokumentima, a također u skladu sa kriterijima prihvaćenima od strane Hrvatske narodne banke.

		Knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine	Fer vrijednost opterećene imovine	Knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine	Fer vrijednost neopterećene imovine
		010	040	060	090
010	Imovina izvještajne institucije	3.932.011.103		24.459.572.554	
030	Vlasnički instrumenti	0	0	42.721.327	42.721.327
040	Dužnički vrijednosni papiri	1.380.279.999	1.380.279.999	1.952.800.252	1.952.800.252
120	Ostala imovina	0		2.164.483.579	

Tabela 19 Objava o opterećenoj imovini – imovina (HRK)

		Fer vrijednost primljenog opterećenog kolateralala ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira	Fer vrijednost primljenog kolateralala ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira dostupnih za opterećenje
		010	040
130	Kolateral koji je primila izvještajna institucija	0	12.277.569
150	Vlasnički instrumenti	0	0
160	Dužnički vrijednosni papiri	0	12.277.569
230	Ostali primljeni kolateral	0	0
240	Vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim vlastitih pokrivenih obveznica ili vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS)	0	0

Tabela 20 Objava o opterećenoj imovini – primljeni kolateral (HRK)

		Usklađene obveze, potencijalne obveze ili pozajmljeni vrijednosni papiri	Imovina, primljeni kolateral ili izdani vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim pokrivenih obveznica ili opterećenih vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS)
		010	030
010	Knjigovodstvena vrijednost odabralih financijskih obveza	1.799.480.282	2.206.122.932

Tabela 21 Objava o opterećenoj imovini – opterećena imovina/primljeni kolateral i povezane obveze (HRK)

U skladu sa zahtjevima o objavi Informacija o važnosti opterećenja, Banka navodi da su glavni izvori i vrste opterećenja repo poslovi te poslovi sa izvedenicama. Opterećena imovina unutar Grupe obuhvaća pozicije vezane uz poslove sa izvedenicama. Nadalje, stavka "Ostala imovina" uključuje pozicije gotovine, materijalne imovine, odgođene porezne imovine, razgraničenih troškova, potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja i slične bilančne stavke.

11 PRIMJENA VIPKR-A

Banka izračunava iznose izloženosti ponderirane rizikom primjenom standardiziranog pristupa.

Banka za izračun iznosa izloženosti ponderiranog rizikom primjenjuje kreditne rejtinge i stupnjeve kreditne kvalitete dodijeljene od VIPKR-a Moody's i Fitch.

Kategorije izloženosti za koje se upotrebljava VIPKR su:

- izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama,
- izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave,
- izloženosti prema subjektima javnog sektora,
- izloženosti prema institucijama i
- izloženosti prema trgovačkim društvima.

Ukoliko postoje dva kreditna rejtinga dodijeljena od odabralih VIPKR, a koji se u skladu sa stupnjem kreditne kvalitete raspoređuju u različite pondere rizika, Banka koristi onaj rejting kojem je pridružen nepovoljniji ponder rizika.

Dugoročne i kratkoročne kreditne procjene

Kratkoročne kreditne procjene Banka koristi samo za kratkoročnu imovinu i izvanbilančne stavke koje predstavljaju izloženost prema institucijama i trgovačkim društvima.

Kratkoročne kreditne procjene koriste se samo za stavke na koje se odnosi kratkoročna procjena te se ne upotrebljavaju da bi se iz njih izveo ponder rizika za neku drugu stavku, osim u sljedećim slučajevima:

- 1) ako je finansijskom instrumentu za koji postoji kratkoročna kreditna procjena dodijeljen ponder rizika 150%, onda se svim neosiguranim izloženostima istom dužniku kojima nije dodijeljen rejting, bez obzira na to jesu li one kratkoročne ili dugoročne, dodjeljuje ponder rizika 150%,
- 2) ako je finansijskom instrumentu za koji postoji kratkoročna procjena dodijeljen ponder rizika 50%, ni jednoj kratkoročnoj izloženosti bez rejtinga ne smije dodijeliti ponder rizika niži od 100%.

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	50%	100%	150%	150%	150%

Tabela 22 Stupanj kreditne kvalitete i ponder rizika

Za izloženosti prema institucijama čiji je preostali rok do dospijeća kraći od tri mjeseca, Banka primjenjuje sljedeće pondere rizika:

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Tabela 23 **Stupanj kreditne kvalitete i ponder rizika**

Opis postupaka za transfer kreditnih procjena izdavatelja i izdanja na stavke koje nisu uključene u knjigu trgovanja

Ako postoji kreditna procjena za određeni program izdanja ili za finansijski instrument kojem pripada stavka koja predstavlja izloženost, navedena kreditna procjena upotrebljava se za određivanje pondera rizika koji se dodjeljuje toj stavci.

Ako za određenu stavku ne postoji izravna kreditna procjena, a postoji kreditna procjena za određeni program izdanja ili finansijski instrument kojemu ne pripada stavka koja predstavlja izloženost ili ako postoji općenita kreditna procjena za izdavatelja, ta se kreditna procjena upotrebljava u sljedećim slučajevima:

- 1) ako daje viši ponder rizika nego što bi to inače bio slučaj te je dotična izloženost u svakom pogledu istog ranga ili podređena u odnosu na određeni program izdanja ili finansijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja;
- 2) ako daje niži ponder rizika te je dotična izloženost u svakom pogledu istog ranga ili nadređena u odnosu na određeni program izdanja ili finansijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja.

U svim ostalim slučajevima izloženost se tretira kao pozicija bez rejtinga.

Kreditne procjene za izdavatelje iz grupe trgovačkih društava Banka ne koristi kao kreditne procjene drugog izdavatelja iz iste grupe trgovačkih društava.

Banka primjenjuje standard povezivanja vanjskog kreditnog rejtinga sa stupnjevima kreditne kvalitete koji je objavila EBA⁷.

⁷ Addendum to Consultation Paper – Draft Implementing Technical Standards on the mapping of ECAI's credit assessments under Article 136(1) and (3) of Regulation EU No 575/2013

Informacije o izloženosti i vrijednosti izloženosti nakon smanjenja kreditnog rizika povezano sa svakim stupnjem kreditne kvalitete iz dijela trećeg, glave II., poglavlja 2., kao i iznosi oduzeti od regulatornog kapitala

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	7.504.381	8.720.653
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100	419.527	419.527
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		7.923.908	9.140.180
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 24 Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20	95.995	95.990
	35		
	50		
	75		
	100	191.161	191.161
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		287.156	287.151
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 25 Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	88.089	112.047
	2		
	4		
	10		
	20	156	156
	35		
	50		
	75		
	100	1.489.350	452.141
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		1.577.596	564.344
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 26 Izloženosti prema subjektima javnog sektora

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20	2.344.846	1.006.642
	35		
	50	1.223.817	794.809
	75		
	100	392	392
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		3.569.054	1.801.843
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 27 Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100	6.106.192	5.812.185
	150	38	38
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		6.106.229	5.812.222
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 28 Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75	6.702.913	6.469.641
	100	563	563
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		6.703.476	6.470.204
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 29 Izloženosti prema stanovništvu

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35	3.218.725	3.218.725
	50		
	75		
	100		
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		3.218.725	3.218.725
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 30 Izloženosti osigurane nekretninama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
0			
2			
4			
10			
20			
35			
50			
75			
100		958.656	947.979
150		765.947	750.460
250			
370			
1250			
ostali ponderi rizika			
UKUPNO		1.724.602	1.698.438
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 31 Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100		
	150	200.209	199.826
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		200.209	199.826
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 32 Izloženosti prema visokorizičnim stavkama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0		
	2		
	4		
	10		
	20		
	35		
	50		
	75		
	100	3.022	3.022
	150		
	250		
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		3.022	3.022
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 33 Izloženosti po vlasničkim ulaganjima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
	0	376.365	376.365
	2		
	4		
	10		
	20	5	5
	35		
	50		
	75		
	100	915.206	900.712
	150		
	250	48.284	48.284
	370		
	1250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		1.339.861	1.325.366
Iznosi izloženosti koje su odbitne stavke od regulatornog kapitala	iznos u milijunima kn		
	0		

Tabela 34 Ostale izloženosti

12 IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU

12.1 Izloženost kamatnom riziku za pozicije koje nisu uključene u knjigu trgovanja

Rizik promjene kamatne stope odnosi se na izloženost Banke promjenama kamatnih stopa, odnosno označava mogućnost da će promjena kamatnih stopa imati negativan utjecaj na dobit ili na kapital Banke.

Rizik promjene kamatne stope nastaje zbog:

- ročne neusklađenosti aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- terminske neusklađenosti promjene kamatnih stopa aktive i pasive Banke te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- razlike u vrstama i visinama kamatnih stopa na strani aktive i pasive te aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki Banke,
- krivulje kamatne stope, itd.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke, Banka za svaku važniju valutu i za ostale valute ukupno zbraja ukupne pozicije imovine i obveza te pozicije izvedenih finansijskih instrumenta (ili aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki) po svakom vremenskom razredu zasebno.

Na taj način dobije se ukupna neto pozicija po vremenskom razredu koja se množi s ponderima propisanima Odlukom HNB-a i to za svaku važniju valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Ponderi kojima se množi neto pozicija temelje se na procijenjenom kamatnom šoku od 200 baznih bodova i procijenjenom modificiranim trajanju za svaku vremensku zonu.

Dobivene ponderirane pozicije po svim vremenskim zonama zbrajaju se te predstavljaju neto dugu ili neto kratku poziciju za svaku važniju valutu pojedinačno te za ostale valute ukupno.

Neto duge i neto kratke pozicije po svim valutama potrebno je zbrojiti te se na taj način dobije ukupna neto ponderirana pozicija knjige banke.

Ukupna neto ponderirana pozicija knjige banke izražava se u apsolutnom iznosu i predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke kreditne institucije koja je nastala kao rezultat primjene standardnoga kamatnog šoka, tj. paralelnog pozitivnog i negativnog pomaka kamatnih stopa na referentnoj krivulji prinosa za 200 baznih bodova.

Prilikom izračuna izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke, Banka koristi prepostavke sukladno Odluci HNB-a:

- pozicije s fiksnom kamatnom stopom - raspored po roku dospijeća;
- pozicije s promjenjivom kamatnom stopom - raspored po roku do sljedeće promjene kamatne stope;
- pozicije kod kojih nije poznat ili se ne može sa sigurnošću utvrditi rok do dospijeća:
 - obvezna pričuva u devizama - raspored u vremensku zonu do 1 mjesec;
 - obvezna pričuva u kunama - raspored u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci;
 - a vista sredstva, tekući računi, žiroračuni (primljeni i dani) - raspored u vremensku zonu do 1 mjesec (za sredstva sudionika novčanog tržišta);
 - a vista sredstva, štedni depoziti, iskorišteni krediti za prekoračenja po tekućim računima i revolving krediti - raspored u vremensku zonu od 6 do 12 mjeseci.
- stavke koje se ne smatraju kamatno osjetljivim pozicijama su:

- klasične izvanbilančne stavke: garancije, akreditivi, mjenična jamstva, okvirni krediti, obveze financiranja i druge klasične izvanbilančne stavke;
- plasmani klasificirani u rizičnu skupinu C;
- portfolio rezervacije (za A plasmane);
- dospjele pozicije knjige banke.

Učestalost mjerena izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke provodi se sukladno odluci HNB-a, a to je kvartalno izvještavanje nekonsolidiranih izvješća i polugodišnje izvještavanje konsolidiranih izvješća.

Promjene ekonomiske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomске vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomске vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u tisućama HRK	u tisućama HRK
EUR	-136.603	-
CHF	-	426.130
HRK	-4.648	-
OST	-	-
Ostale valute (ukupno)	-6.663	-
UKUPNO	-278.216	

Tabela 35 Kamatni rizik u knjizi banke konsolidirano

Omjer promjene ekonomiske vrijednost knjige banke i regulatornog kapitala kreditne institucije iznosi 5,05%.

Limit omjera promjene ekonomiske vrijednost knjige banke i regulatornog kapitala kreditna institucija dužna je održavati u granicama ±20% kako je definirano regulatornim zahtjevima.

12.2 Izloženosti na osnovu valutnog rizika

Izloženosti na osnovu valutnog rizika izračunavaju se u skladu sa poglavljem 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. Takav princip propisuje da Banka izračunava kapitalni zahtjev za valutni rizik ukoliko zbroj ukupne neto devizne pozicije i neto pozicije u zlatu, uključujući sve devizne pozicije i pozicije u zlatu za koje se izračunava kapitalni zahtjev primjenom internog modela, prelazi 2% ukupnoga regulatornoga kapitala Banke. Kapitalni zahtjev za valutni rizik je tada zbroj ukupne neto devizne pozicije i neto pozicije u zlatu u izvještajnoj valuti pomnožen s 8%.

Podaci o valutnom riziku izneseni su u slijedećoj tablici:

Standardizirani pristup valutnom riziku	Pozicije koje podliježu kapitalnom zahtjevu		KAPITALNI ZAHTJEVI (u tisućama HRK)	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU (u tisućama HRK)
	DUGE (u tisućama HRK)	KRATKE (u tisućama HRK)		
UKUPNE POZICIJE U NEIZVJEŠTAJNIM VALUTAMA	100.721	364.263	21.083	263.542

Tabela 36 Valutni rizik u knjizi banke konsolidirano

12.3 Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja koja nisu uključena u knjigu trgovanja

Izloženosti po vlasničkim ulaganjima Grupe s obzirom na namjeru ulaganja dijele se na:

- izloženosti po vlasničkim ulaganjima ostvarenim radi odvijanja određenih poslovnih procesa. Takva ulaganja su ulaganja u SWIFT, HROK, Tržište novca te SKDD,
- izloženosti po vlasničkim ulaganjima koja se drže radi daljne prodaje.

Računovodstvene metode koje se koriste za vrednovanje vlasničkih ulaganja su metoda troška ulaganja te metoda fer vrijednosti.

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke prikazane su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba		
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije	-	-	
koja ne kotiraju na burzi, u dostačno diversificiranim portfeljima	-	-	
koja kotiraju na burzi	-	-	
ostala vlasnička ulaganja	-	-	
Vlasnička ulaganja u trgovacka društva	3.022	3.022	
koja ne kotiraju na burzi, u dostačno diversificiranim portfeljima	3.022	3.022	
koja kotiraju na burzi	0	0	
ostala vlasnička ulaganja	0	0	

Tabela 37 Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke prikazani su u sljedećoj tablici:

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Ukupni nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Kumulativni realizirani dobici/gubici od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Iznos nerealiziranih gubitaka i iznos očekivanog gubitka po vlasničkim ulaganjima uključen u izračun osnovnog ili dopunskog kapitala
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije			
koja ne kotiraju na burzi, u dostačno diversificiranim portfeljima	0 0	0	0
koja kotiraju na burzi	0	0	0
ostala vlasnička ulaganja	0	853	0
Vlasnička ulaganja u trgovачka društva	0	0	0
koja ne kotiraju na burzi, u dostačno diversificiranim portfeljima	0	0	-0
koja kotiraju na burzi	0	6	0
ostala vlasnička ulaganja	0	0	0
UKUPNO	0	859	0

Tabela 38 Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke

13 IZLOŽENOST OPERATIVNOM RIZIKU

Operativni rizik se kvantificira kroz ukupni regulatorni kapitalni zahtjev za operativne rizike primjenom standardiziranog pristupa sukladno odredbama Uredbe (EU) broj 575/2013. Sustav upravljanja operativnim rizikom te izračun kapitala usklađeni su sa rizičnim profilom te sa regulatornim zahtjevima. Banka je internim aktima definirala metodologiju i pravila za izračun kapitalnog zahtjeva te mapiranje aktivnosti u poslovne linije.

Banka za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik koristi standardizirani pristup prema kojemu svoje aktivnosti raspoređuje u poslovne linije te kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava kao trogodišnji prosjek zbroja godišnjih kapitalnih zahtjeva za sve poslovne linije. Godišnji kapitalni zahtjev za svaku poslovnu liniju izračunava se kao umnožak propisanog beta faktora (posebni postotci za svaku poslovnu liniju u rasponu od 12% do 18%) i dijela relevantnog pokazatelja raspoređenog u pripadajuću poslovnu liniju. Aktivnosti se raspoređuju u poslovne linije na način koji osigurava sveobuhvatnost i međusobnu isključivost. Ukupna izloženost operativnom riziku izračunava se na način da se dobiveni kapitalni zahtjev množi sa 12,5.

14 POLITIKA PRIMITAKA

Informacije o primicima radnika

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. članica je HGAA čije je sjedište u Austriji.

Budući da je sjedište HGAA Grupe u Austriji, sve članice Grupe regulirane su sustavom Republike Austrije.

Članice Grupe u ostalim zemljama EU, kao što je Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., podliježu austrijskim i lokalnim regulativama.

Sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, čl. 101, st. 1, točka 4. i čl. 101, st. 2, točka 5., Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. provodi Politiku o primicima radnika koja je stupila na snagu u 2013. godini i od tada se redovito ažurira sukladno zakonskim promjenama.

Politikom o primicima radnika uređuju se sustav plaća i drugih materijalnih prava radnika, kao i ostale isplate vezane za rad i radni odnos u Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. i tvrtke kćeri (Hypo Alpe-Adria-Invest d.d. i Hypo-Alpe-Adria-Leasing d.o.o.).

Svrha Politike o primicima radnika je osigurati okvir za transparentno ukupno nagrađivanje radnika koje bi privuklo, zadržalo kvalitetne radnike te ih potaknulo i motiviralo na povećanu radnu uspješnost, uz adekvatnu nagradu, a u skladu s načelima adekvatnog upravljanja rizicima te unutar okvira primjenjivih zakona i drugih akata. Svrha Politike o primicima radnika je i informirati sve radnike o važećim propisima i sustavu nagrađivanja.

U izradi Grupne Politike o primicima i Politike o primicima radnika Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. aktivno su sudjelovali Grupni HR, lokalni HR kao i ostale kontrolne funkcije Grupe (funkcija upravljanja rizicima, funkcija usklađenosti). Unutarnja revizija odgovorna je za periodičnu samostalnu reviziju Politike o primicima radnika.

Grupna Politika o primicima radnika se, na godišnjoj razini, dostavlja Upravi Grupe na reviziju i odobrenje. Na razini Hrvatske, Nadzorni odbor Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. odgovoran je za odobrenje i provođenje Politike o primicima radnika, kao i nadzor njezine implementacije i revizije, zajedno sa Upravom Hypo Alpe-Adria Bank d.d.

Nadzorni odbor Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. obnaša dužnost Odbora za primitke na konsolidiranoj razini za sve tvrtke kćeri Banke. Odbor za primitke donosi i redovno preispituje Politiku o primicima radnika, te ima savjetodavnu ulogu kod izrade i provedbe Politike o primicima radnika, uz podršku Upravljanja ljudskim potencijalima, Unutarnje revizije i ostalih kontrolnih funkcija.

Prije stupanja na snagu Politike o primicima radnika, Politika je prošla savjetovanje s Radničkim vijećem.

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. obvezna je nadgledati provođenje Politike o primicima radnika u svim svojim organizacijskim jedinicama, te osigurati da je njezin sustav nagrađivanja dobro dizajniran i implementiran, što se posebno odnosi na odnos fiksnog i varijabilnog primitka, na adekvatan sustav upravljanja učinkom, strukturu Društva i prilagodbu varijabilnog primitka riziku. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. se obvezuje osigurati objavljivanje informacija vezanih za politike i primitke, a u skladu s lokalnim zakonima i Grupnim smjernicama.

Identificirani radnici

Politika o primicima radnika se primjenjuje i na Identificirane radnike. Identificirani radnici su radnici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti poduzeća. Prilikom definiranja identificiranih radnika u razmatranje se uzimaju radna mjesta u sljedećim kategorijama (minimalno):

- Visoko rukovodstvo
- Radnici koji preuzimaju rizike
- Radna mjesta na kontrolnim funkcijama
- Svi radnici koji su zbog visine ukupnih primanja svrstani u isti platni razred kao i visoko rukovodstvo i radnici koji preuzimaju rizike

Identificirani radnici su nominirani na temelju rizičnog profila poduzeća i na temelju sljedećih kriterija: odobravanje, sustavi limita, preuzimanje rizika i/ ili donošenje odluka unutar okvira propisa i/ ili zakona, princip dva para očiju, (znatan) utjecaj na različite vrste rizika: tržišni rizik, kreditni rizik, rizik likvidnosti, politički rizik, operativni rizik, reputacijski rizik.

U 2014. 2,77% radnika definirano je kao Identificirani radnici.

Fiksni primici

U Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. uspostavljen je sustav platnih razreda koji definira osnovnu plaću radnika na temelju radnog mjeseca na kojem je radnik zaposlen.

Visina osnovne plaće radnika određena je temeljem procjene individualnih ciljeva, razine kompetencija, tržišta rada, troškova života, te ovisi o ekonomskoj situaciji poduzeća.

Varijabilni primici

Mogući varijabilni primici dijele se na godišnji bonus, bonus u slučaju novog zapošljavanja, ostale varijabilne primitke kao što su npr. prodajni i projektni bonusi...

Modeli varijabilnih primitaka, koje je usvojila Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. i opisala u Politici o primicima radnika, ne ohrabruju preuzimanje pretjeranih rizika te u obzir uzima dugogodišnju održivost poduzeća.

Isplata varijabilnih primitaka (godišnji bonus) s jedne strane ovisi o rezultatu Grupe, poduzeća, a s druge strane o individualnom rezultatu radnika tj. identificiranog radnika.

Uspjeh Grupe i poduzeća mjeri se temeljem definiranih pokazatelja / indikatora uspjeha i rizika. Ukoliko se ne zadovolje određeni kriteriji, bonus se ne isplaćuje.

Procjena individualnog rezultata radnika tj. identificiranog radnika vrši se temeljem MBO procesa, te procesa procjene radnog učinka. Pretpostavka za ovaj dio procjene je postojanje dokumentacije o ispunjenju ciljeva, pri čemu se dogovaraju finansijski i nefinansijski, odnosno kvantitativni i kvalitativni ciljevi za radnika i za organizacijsku jedinicu.

Bonus se izračunava i isplaćuje jednom godišnje na temelju uspjeha poduzeća, target bonusa i dokumentirane ocjene individualne uspješnosti.

Potencijalna visina bonusa u 2014. ovisila je o radnom mjestu, odnosno o funkciji koju obnaša radnik tj. identificirani radnik te je definirana njegova gornja granica.

Target grupe	Target bonus
Član Uprave	Target bonus je definiran u postojećem menadžerskom ugovoru (u iznosu) između 20%-30% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće i ne bi, ni u kojem slučaju, smio prelaziti 50% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Rukovoditelj na B1 razini	20% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Rukovoditelj na B2 razini	15% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Radnici odgovorni za kontrolne funkcije *	5% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće
Radnik	10% godišnje bruto ugovorene osnovne plaće

*Radnici odgovorni za kontrolne funkcije su rukovoditelji organizacijskih jedinica koje obavljaju kontrolne funkcije (funkcije kontrole rizika, usklađenosti, upravljanja ljudskim potencijalima, finansijskog kontrolinga, računovodstva i unutarnje revizije).

Tabela 39 Target grupe i target bonus

Sukladno smjernicama Grupe, ako onaj dio varijabilnog primitka identificiranih radnika, koji ovisi o rezultatima i radnom učinku, prelazi 100.000 HRK bruto ili 20 % ugovorene bruto plaće radnika), isplaćuje se:

- 50% u finansijskim instrumentima - 60% odmah tj. unutar prve polovice sljedeće finansijske godine, 40 % iznosa odgađa se / raspoređuje se na period od 5 godina (8% godišnje)
- 50% u gotovini - 60% odmah tj. unutar prve polovice sljedeće finansijske godine, 40 % iznosa odgađa se / raspoređuje se na period od 5 godina (8% godišnje).

Godišnje rezervacije mogu se u potpunosti ili djelomično isplatiti samo u slučaju pozitivnog rezultata poduzeća i pozitivne ocjene individualnog radnog učinka radnika u pojedinoj poslovnoj godini.

U poslovnoj godini 2014. bonusi nisu isplaćivani.

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. je sukladno Zakonu o kreditnim institucijama pismeno izvijestio HNB da u 2014. godini nije bilo radnika čiji su ukupni godišnji primici u finansijskoj godini prelazili iznos u protuvrijednosti od jedan milijun eura.

Primici radnika 2014 za HBC prema BWG*									
(uključuje HAALC + HBCINVEST + HBCNEKRET)									
Informacije o primicima za sve radnike									
Poslovno područje	Nadzorni odbor	Uprava	Investicijsko bankarstvo	Poslovanje s građanstvom	Upravljanje imovinom	Korporativna funkcija	Nezavisna kontrolna funkcija	Ostali	Ukupno
Broj zaposlenih	1	11	0	0	0	0	0	0	12
Ukupan broj radnika (puno radno vrijeme) na 31.12.2014.	0	0	137,5	637,4	7	195,6	6	484,3	1467,8
Ukupna neto dobit/gubitak	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupni primici	275.032 kn	15.721.207 kn	30.230.329 kn	71.978.534 kn	2.042.122 kn	38.421.763 kn	3.386.181 kn	80.336.176 kn	242.391.344 kn
od čega: ukupni varijabilni primici	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn
Informacije o primicima identificiranih radnika									
Poslovno područje	Upravljačko tijelo			Visoko rukovodstvo i ostali identificirani radnici			Ukupno		
Broj članova Nadzornog odbora i Uprave (broj)	12			0			12		
Broj identificiranih radnika (puno radno vrijeme)	0			29			29		
od čega: broj identificiranih radnika na rukovodećim pozicijama	0			27			27		
Ukupni fiksni primici (uključene povlastice)	15.235.369 kn			15.271.494 kn			30.506.863 kn		
od čega: fiksni u gotovini	15.235.369 kn			15.271.494 kn			30.506.863 kn		
od čega: fiksni u dionicama i finansijskim instrumentima povezanim s dionicama	0			0 kn			0 kn		
od čega: fiksni u ostalim instrumentima	0			0 kn			0 kn		
Ukupni varijabilni primici	0			0 kn			0 kn		
od čega: varijabilni u gotovini	0			0 kn			0 kn		
od čega: varijabilni u dionicama i finansijskim instrumentima povezanim s dionicama	0			0 kn			0 kn		
od čega: varijabilni u ostalim instrumentima	0			0 kn			0 kn		
Ukupni odgođeni varijabilni primici	0			0 kn			0 kn		
od čega: odgođeni varijabilni u gotovini	0			0 kn			0 kn		
od čega: varijabilni u dionicama i finansijskim instrumentima povezanim s dionicama	0			0 kn			0 kn		
od čega: varijabilni u ostalim instrumentima	0			0 kn			0 kn		
Dodatne informacije									
Ukupni odgođeni izvanredni varijabilni primici uspješnosti	0 kn			0 kn			0 kn		
Primici koji su smanjeni na osnovi usklajivanja primitaka s uspješnosti (ex post performance adjustment)	0 kn			0 kn			0 kn		
Broj korisnika garantiranih varijabilnih primitaka (nove isplate)	0 kn			0 kn			0 kn		
Ukupni garantirani varijabilni primici (nove isplate)	0 kn			0 kn			0 kn		
Broj korisnika otpremnina (prekid ugovora o radu)	2			0			2		
Ukupne otpremnine (prekid ugovora o radu)	555.842 kn			0 kn			555.842 kn		
Najveća isplaća otpremnina po osobi	0 kn			0 kn			0 kn		
Broj korisnika doprinosa diskrecijske otpremnina	1			0			1		
Ukupni doprinosi diskrecijske otpremnina	205.027 kn			0 kn			205.027 kn		
Ukupni varijabilni primici za višegodišnja razdoblja prema programima koji se ne provode na godišnjoj osnovi	0 kn			0 kn			0 kn		

Slika 6 Kvantitativne informacije o primicima radnika

15 UPOTREBA TEHNIKA SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

Prihvatljivost instrumenata osiguranja definirana je internim aktima Banke. Instrumenti osiguranja koje Banka prihvata su:

- novčani depoziti,
- vrijednosni papiri,
- garancije/jamstva,
- nekretnine.

Prihvatljivost instrumenata osiguranja u svrhu smanjenja kreditnog rizika procjenjuje se nakon utvrđivanja zadovoljenja pravnih preduvjeta i regulatornih zahtjeva. Pri procjeni prihvatljivosti provodi se vrednovanje i kategorizacija instrumenata osiguranja te njihova upotreba u smislu umanjenja rizika. Iznos i vrsta instrumenata osiguranja koje Banka traži za pojedini kreditni posao ovisi o procjeni kreditnog rizika klijenta i procjeni kreditnog rizika prisutnog u pripadajućem kreditnom poslu.

Pružatelji garancija/jamstva su klijenti dovoljne kreditne kvalitete po procjeni Banke. Osnovni pružatelj garancija je Republika Hrvatska.

Kod vrednovanja instrumenata osiguranja valja istaknuti da se:

- novčani depoziti vrednuju po knjigovodstvenoj vrijednosti;
- vrijednosni papiri vrednuju po tržišnoj cijeni;
- garancije/jamstva vrednuju po danom iznosu garancije;
- nekretnine se procjenjuju od strane neovisnog ovlaštenog procjenitelja.

Rizik koncentracije koji proizlazi iz primijenjenih tehnika smanjenja rizika sagledava se kroz detaljno propisanu internu metodologiju mjerena i upravljanja rizikom koncentracije.

Ukupna vrijednost izloženosti koja je pokrivena, nakon primjene korektivnih faktora, priznatim finansijskim kolateralom i drugim priznatim kolateralom, jamstvima ili kreditnim izvedenicama prikazana je u tabeli kako slijedi:

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	JAMSTVA	KREDITNE IZVEDENICE	FINANCIJSKI KOLATERAL: JEDNOSTAVNA METODA	OSTALA MATERIJALNA KREDITNA ZAŠTITA
	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn	u milijunima kn
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama	0	0	0	0
Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave	0	0	0	0
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.037	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	195	0	0	0
Izloženosti prema stanovništvu	5	0	0	0
Izloženosti osigurane nekretninama	0	0	0	0
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	4	0	0	0
Izloženosti prema visokorizičnim stawkama	0	0	0	0
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	0	0	0	0
Ostale izloženosti	0	0	0	0
UKUPNO	1.240	0	0	0

Tabela 40 Iznosi izloženosti s obzirom na primjenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup